

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Članak 1.

U Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009 i 63/2011), naslov iznad članka 6. i članak 6. mijenjaju se i glase:

"II. NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST, VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Članak 6.

(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.

(2) Nacionalno vijeće:

1. raspravlja pitanja od važnosti za znanstvenu djelatnost te predlaže i potiče donošenje mjera za njezino unapređenje,
2. predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje visokog obrazovanja,
3. daje suglasnost na uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za stjecanje znanstveno-nastavnih, umjetničko-nastavnih i nastavnih zvanja,
4. prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja i polja, imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća te matične odbore za pojedina polja,
5. općim aktom utvrđuje uvjete za stjecanje znanstvenih zvanja u skladu s ovim Zakonom,
6. općim aktom utvrđuje minimalne uvjete radnih obveza za znanstveno, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja o kojima se podnosi izvješće u skladu s ovim Zakonom,
7. utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije i visoka učilišta u području umjetnosti da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja odnosno umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja u skladu s ovim Zakonom,
8. donosi kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika i nastavnika za produljenje ugovora o radu nakon 65 godina života, u skladu s ovim Zakonom,
9. propisuje minimalne uvjete radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom,
10. predlaže proglašavanje znanstvenih centara izvrsnosti te daje mišljenje o osnivanju znanstveno-tehnoloških parkova i kolaborativnih tehnoloških centara,
11. predlaže kriterije i odnose raspodjele proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje te tehnološki razvoj,
12. predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne)

- samouprave te gospodarskih subjekata u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,
13. predlaže mjere i poduzima aktivnosti za afirmaciju i napredovanje znanstvenog i nastavnog pomlatka,
  14. imenuje članove Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,
  15. predlaže i potiče mjere vezane za policentrični sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj te predlaže Hrvatskome saboru strateški dokument mreže javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta,
  16. raspravlja pitanja od važnosti za razvoj nacionalnoga inovacijskog sustava i predlaže i potiče donošenje mjera za njegovo unapređenje te poticanje tehnološkog razvoja,
  17. predlaže članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju,
  18. razmatra i daje svoje mišljenje o drugim pitanjima važnima za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj."

Članak 2.

Naslov iznad članka 7. i članak 7. brišu se.

Članak 3.

Naslov iznad članka 8. i članak 8. brišu se.

Članak 4.

U članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Nacionalno vijeće ima predsjednika i šesnaest članova, od kojih su četiri znanstvena savjetnika u trajnom zvanju zaposlena u znanstvenim institutima, sedam redovitih profesora u trajnom zvanju, dva profesora visoke škole te dvije osobe iz područja gospodarstva i dvije osobe iz poduzetništva. U radu Nacionalnog vijeća sudjeluje i predstavnik reprezentativnih sindikata u znanosti i visokom obrazovanju bez prava odlučivanja."

Dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Članovi Nacionalnog vijeća u zvanju znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju te redovitog profesora u trajnom zvanju biraju se iz redova vrhunskih znanstvenika, osobito onih koji imaju svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja.

(3) Članove Nacionalnog vijeća koji su profesori visoke škole predlaže Vijeće veleučilišta i visokih škola."

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 4. i 5.

Članak 5.

Naslov iznad članka 10. i članak 10. brišu se.

Članak 6.

U članku 11. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Hrvatski sabor, sukladno stavku 1. ovoga članka, svake dvije godine imenuje osam članova Nacionalnog vijeća, a predsjednika navedenog tijela imenuje svake četiri godine."

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. iza riječi: "Državni dužnosnici" dodaju se riječi: "te čelnici znanstvenih organizacija, visokih učilišta i članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja".

Članak 7.

U članku 12. stavku 2. riječi: "članku 11. stavku 4. ovoga Zakona" zamjenjuju se riječima: "članku 11. stavku 3. ovoga Zakona".

Članak 8.

U članku 13. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavci 6., 7. i 8. postaju stavci 5., 6. i 7.

Članak 9.

U članku 19. stavku 2. u drugoj rečenici iza riječi: "znanstvena" dodaju se riječi: "ili umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Matični odbori sudjeluju u izboru u znanstvena, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja sukladno ovom Zakonu i na njemu utemeljenim propisima."

Članak 10.

U članku 23. stavku 2. prva rečenica mijenja se i glasi: "Upis u Upisnik znanstvenika provodi se na temelju odluke o izboru u znanstveno, znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje te zahtjeva zainteresirane fizičke ili pravne osobe."

Članak 11.

U članku 24. stavku 1. riječi: "Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Nacionalna zaklada)" zamjenjuju se riječima: "Hrvatska zaklada za znanost (u daljnjem tekstu: Zaklada)".

Članak 12.

U članku 26. stavku 4. prva rečenica mijenja se i glasi: "Upravno vijeće instituta, sukladno statutu, čine članovi koje imenuje i razrješava osnivač, članovi koje izabere znanstveno vijeće instituta te jedan član koji je predstavnik zaposlenika."

Članak 13.

U članku 29. stavku 2. riječi: "iz članka 16. ovoga Zakona" zamjenjuju se riječima: "sukladno zakonu koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju".

Članak 14.

U članku 32. stavku 1. iza riječi: "viši znanstveni suradnik" dodaje se zarez i briše veznik: "i", a iza riječi: "znanstveni savjetnik" briše se točka i dodaju riječi: "i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju."

Na kraju stavka 3. briše se točka i dodaju riječi: "te koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog suradnika."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Za znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove kojima je značajno unaprijedio znanost, pri čemu će se posebno cijeniti međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada odnosno njegov značaj u okviru nacionalnih sadržaja. Uz navedene uvjete, u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika izabrati će se istraživač koji je najmanje pet godina bio u zvanju višega znanstvenog suradnika, a u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju istraživač koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog savjetnika."

Dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

"(7) Ako zaposlenik ispunjava dvostruko više kriterije u odnosu na kriterije propisane ovim člankom, posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika, pristupnik može biti izabran u više zvanje i ranije od rokova propisanih ovim člankom, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje.

(8) Iznimno, ako je pristupnik istraživač koji nije bio zaposlen u Republici Hrvatskoj, matični odbor može odobriti zahtjev za izbor u znanstveno zvanje višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika te znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju pristupniku koji nije bio ranije izabran u znanstveno zvanje, ako iz prijave procijeni da zadovoljava istovjetne uvjete koji su prema propisima Republike Hrvatske potrebni za izbor u odgovarajuće zvanje odnosno da je bio izabran u odgovarajuće zvanje."

Članak 15.

U članku 34. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje može dobiti i visoko učilište sa statusom znanstvene organizacije koja u stalnom radnom odnosu ima zaposlenike s nepunim radnim vremenom, a čiji ekvivalent pune zaposlenosti zadovoljava uvjet iz stavka 1. ovoga članka."

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

(5) Postupak izbora u znanstvenoj organizaciji provodi stručno tijelo kojemu su statutom u nadležnost stavljena znanstvena pitanja. Ispunjavanje uvjeta iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provjerava Ministarstvo po službenoj dužnosti, te ako institucija više ne ispunjava uvjete, ministar će donijeti rješenje o brisanju ovlaštenja iz Upisnika znanstvenih organizacija."

Dodaje se stavak 7. koji glasi:

"(7) Postupak dobivanja rješenja o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u umjetničko-nastavna zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i pri izboru u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja."

Članak 16.

U članku 35. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku trideset dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik."

Stavak 9. mijenja se i glasi:

"(9) Odluka matičnog odbora je izvršna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno."

Dodaje se stavak 13. koji glasi:

"(13) Postupak za izbor u znanstvena zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i na izbor u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja koja je u svemu izjednačena s znanstvenim zvanjem."

Članak 17.

U članku 37. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Postupak oduzimanja znanstvenog, odnosno umjetničko-nastavnog zvanja provodi odgovarajući matični odbor i to u roku od najviše 120 dana od dana pokretanja postupka."

Članak 18.

U članku 39. stavku 1. iza riječi: "viši znanstveni suradnik" briše se veznik "i" te se dodaje zarez, a iza riječi: "znanstveni savjetnik" briše se točka te se dodaju riječi: "i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju."

Članak 19.

U članku 40. na kraju stavka 2. briše se točka i dodaju riječi: "te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje trideset dana."

U stavku 3. riječi: "u roku od šezdeset dana" zamjenjuju se riječima: "u roku od devedeset dana".

Članak 20.

Članak 41. mijenja se i glasi:

"(1) U institutima znanstvenici se biraju na znanstvena radna mjesta.

(2) Opći uvjet za izbor na znanstveno radno mjesto je upis u Upisnik znanstvenika u istom ili višem znanstvenom zvanju, odnosno izbor proveden sukladno članku 40. stavku 3. ovoga Zakona.

(3) Na radno mjesto višega znanstvenog suradnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u zvanju i na radnom mjestu znanstvenog suradnika ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu docenta.

(4) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u zvanju i radnom mjestu višega znanstvenog suradnika ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu izvanrednog profesora.

(5) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u zvanju i na radnom mjestu znanstvenog savjetnika ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora.

(6) Ako zaposlenik ispunjava dvostruko više kriterije u odnosu na kriterije propisane člankom 32. ovoga Zakona, posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika, natječaj za izbor iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavcima, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mjesto s nižim zvanjem.

(7) Znanstvenik izabran na znanstveno radno mjesto nema obvezu izbora na više znanstveno radno mjesto, ali može biti izabran na više znanstveno radno mjesto sukladno objavljenom javnom natječaju.

(8) Uz uvjete za izbor na radno mjesto koji su propisani ovim Zakonom institut može svojim statutom ili drugim općim aktom utvrditi i dodatne uvjete."

Članak 21.

Članak 42. mijenja se i glasi:

"(1) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor znanstvenika na znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika, višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika vrši se na način da stručno povjerenstvo ovlaštene znanstvene organizacije podnosi znanstvenom vijeću javnog znanstvenog instituta u kojem je pristupnik zaposlen, svake četiri godine, izvješće o radu znanstvenika. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju i na odgovarajućem radnom mjestu, s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza za znanstvena radna mjesta za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka propisuje Nacionalno vijeće. Javni znanstveni institut općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete radnih obveza na znanstvenim radnim mjestima za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati pozitivno izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavicama 2. i 3. ovoga članka.

(5) Mišljenje o ponovljenom izvješću iz stavka 4. ovoga članka donosi upravno vijeće javnog znanstvenog instituta. Ako upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati izvješće, odnosno ako je mišljenje upravnog vijeća negativno, ravnatelj pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom javnog znanstvenog instituta.

(6) S osobama izabranim na znanstvena i suradnička radna mjesta koje rade na projektu ograničenog trajanja, ugovor o radu zaključuje se na određeno vrijeme, dok traje projekt ili njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana.

(7) Obveza podnošenja izvješća o radu znanstvenika iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.

(8) Znanstveniku u javnom znanstvenom institutu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu. Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada znanstvenika, znanstvena organizacija može sa znanstvenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme od godinu dana s mogućnošću produljenja u jednogodišnjim mandatima. Kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a javni znanstveni institut općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti.

(9) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva ovlaštene znanstvene organizacije iz članka 34. ovoga Zakona, a koje se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na pristupnika, pri čemu barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik, odgovarajući matični odbor donosi odluku o ispunjenju kriterija izvrsnosti iz stavka 8. ovoga članka.

(10) Kada su sredstva za plaću znanstvenika iz stavka 8. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava za znanstvene ili stručne projekte, ili iz vlastitih sredstava, javni znanstveni institut može mu produljiti radni odnos i izvan ograničenja propisanih stavkom 8. ovoga članka.

(11) Znanstvenik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu može se zaposliti na određeno vrijeme u drugoj znanstvenoj organizaciji pod uvjetima iz stavaka 8., 9. ili 10. ovoga članka, ako se na raspisani natječaj u toj znanstvenoj organizaciji nije javio odgovarajući pristupnik."

Članak 22.

U članku 43. stavku 2. riječi: "najviše šest" zamjenjuju se riječju: "pet", a iza riječi: "poslijediplomski" dodaje se riječ: "sveučilišni".

Dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Osobu koja je završila poslijediplomski sveučilišni studij, znanstvena organizacija može na temelju javnog natječaja izabrati u zvanje poslijedoktoranda te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše četiri godine na suradničkom radnome mjestu poslijedoktoranda."

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: "poslijediplomskog" zamjenjuje se riječima: "poslijediplomskog sveučilišnog", iza riječi: "asistenta" dodaju se riječi: "ili poslijedoktoranda", a riječi: "stavka 2." zamjenjuju se riječima: "stavaka 2. i 3."

Dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"(5) Na traženje voditelja znanstvenog ili tehnološkog projekta, znanstvena organizacija može zaposliti asistenta ili poslijedoktoranda za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt."

Dosadašnji stavci 4., 5., 6., 7. i 8. brišu se.

Članak 23.

Iza članka 43. dodaje se naslov i članak 43.a koji glase:

"Vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora

Članak 43.a

(1) Svake godine znanstvena organizacija ocjenjuje rad asistenta. Ocjena se temelji na pisanom izvješću mentora u kojem se vrednuje kandidatova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu, kao i uspješnost na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.

(2) Najmanje jednom u dvije godine poslijedoktorand podnosi izvješće znanstvenom vijeću o svom radu temeljem kojeg se vrednuje njegova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu.

(3) Ako je asistent ili poslijedoktorand dva puta ocijenjen negativno, o drugom izvješću mišljenje donosi upravno vijeće javnog znanstvenog instituta. Ako se drugo negativno izvješće, koje sadrži i očitovanje asistenta ili poslijedoktoranda, usvoji, ravnatelj pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika).

(4) Sadržaj, kriterije te postupak usvajanja izvješća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka propisuje znanstvena organizacija općim aktom.

(5) Najmanje jedanput u dvije godine znanstvena organizacija ocjenjuje rad mentora asistenta na temelju izvješća o radu te izvješća i ocjene asistenta o mentorstvu znanstvenika. Mentor koji je dva puta ocijenjen negativno, ne može više biti imenovan za mentora. Postupak, kriteriji ocjene i imenovanja mentora propisuju se općim aktom znanstvene organizacije."

Članak 24.

Naslov iznad članka 45. briše se, a članak 45. mijenja se i glasi:

"Osobama zaposlenima na znanstvenim i suradničkim radnim mjestima, a koja se financiraju iz državnog proračuna, produljuje se ugovor o radu na određeno vrijeme za onoliko vremena koliko im je trajao roditeljni i/ili roditeljski dopust, bolovanje dulje od tri mjeseca, obavljanje javne službe ili dužnosti te drugi opravdani slučaj predviđen zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom znanstvene organizacije."

Članak 25.

Iza članka 57. dodaje se naslov i članak 57.a. koji glasi:

"Plaća rektora i prorektora

Članak 57.a.

(1) Plaću rektora i prorektora javnih sveučilišta ovisno o broju zaposlenika na sveučilištu, utvrdit će Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom, s time da plaća rektora ne smije biti viša od plaće zamjenika ministra, a plaća prorektora ne smije biti viša od plaće pomoćnika ministra."

Članak 26.

U članku 59. stavku 2. točki 8. iza riječi: "standardu" dodaju se riječi: "sukladno članku 88. ovoga Zakona".

Članak 27.

U članku 63. stavku 5. prva rečenica mijenja se i glasi: "Vijeće fakulteta i umjetničke akademije čine nastavnici, suradnici, studenti i jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa statutom fakulteta ili umjetničke akademije."

Članak 28.

U članku 68. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Dekana veleučilišta i visoke škole bira i razrješava upravno vijeće. Stručno vijeće utvrđuje i predlaže upravnom vijeću kandidate za izbor dekana na način i u postupku utvrđenom statutom veleučilišta ili visoke škole. Dekan predstavlja i zastupa veleučilište ili visoku školu te u svom radu ima prava i obveze ravnatelja ustanove. Za akademska pitanja dekan je odgovoran stručnom vijeću, a za zakonitost rada financijskog poslovanja i racionalne uporabe materijalnih i kadrovskih resursa upravnom vijeću."

U stavku 3. prva rečenica mijenja se i glasi: "Stručno vijeće veleučilišta i visoke škole čine nastavnici, suradnici, studenti i jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa statutom."

Članak 29.

U članku 69. stavku 2. iza riječi: "znanosti" dodaje se zarez i riječ: "umjetnosti", a iza riječi: "znanstvenih" dodaje se zarez i riječ: "umjetničkih".

U stavku 4. riječ: ("harmoniziraju") briše se.

Dodaju se stavci 5. i 6. i glase:

"(5) Studiji iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa bodova (u daljnjem tekstu: ECTS) po kojem se jednom godinom studija u punom nastavnom opterećenju u pravilu stječe najmanje 60 ECTS bodova.

(6) ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obvezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupnog prosječnog studentskog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja."

Članak 30.

U članku 70. stavku 1. iza riječi: "obuhvaća" brišu se riječi: "sljedeće tri razine", a iza riječi: "preddiplomski" i iza riječi: "diplomski" dodaje se riječ: "sveučilišni".

U stavku 2. iza riječi: "diplomski" dodaje se riječ: "sveučilišni".

Stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(4) Studijski programi mogu se provoditi i kao integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji čijim završetkom se stječe najmanje 300 ECTS bodova.

(5) Sveučilište može akreditirati i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij iz stavka 4. ovoga članka uz prethodno odobrenje Nacionalnoga vijeća."

Članak 31.

Članak 73. mijenja se i glasi:

"(1) Poslijediplomski studiji su poslijediplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij.

(2) Poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.

(3) Poslijediplomski sveučilišni studij traje najmanje tri godine. Ispunjenjem svih propisanih uvjeta i javnom obranom doktorske disertacije u znanstvenim područjima se stječe akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.). Ispunjenjem svih propisanih uvjeta u umjetničkom području se stječe akademski stupanj doktora umjetnosti (dr. art.).

(4) Iznimno, osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat znanosti.

(5) Iznimno, osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat umjetnosti.

(6) Iznimno, osobe izabrane u umjetničko – nastavna zvanja i na umjetničko – nastavna radna mjesta, mogu temeljem umjetničkih radova, na temelju odluke nadležnog vijeća, utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta koje donosi senat sveučilišta, steći doktorat umjetnosti.

(7) Kratica akademskog stupnja stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

(8) Sveučilište može organizirati poslijediplomski specijalistički studij u trajanju od jedne do dvije godine, kojim se stječe akademski naziv specijalist određenog područja (spec.), u skladu s posebnim zakonom. Naziv specijalist, odnosno njegova kratica dodaju se akademskom nazivu iz članka 72. stavka 3. ovoga Zakona. Završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija stječe se od 60 do 120 ECTS bodova.

(9) Posebnim propisom utvrditi će se akademski naziv koji se stječe završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija, u slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje.

(10) Sveučilište općim aktom može odrediti stjecanje ECTS bodova na poslijediplomskom sveučilišnom studiju."

Članak 32.

Članak 74. mijenja se i glasi:

"(1) Stručno obrazovanje obuhvaća:

- kratki stručni studij,
- preddiplomski stručni studij,
- specijalistički diplomski stručni studij.

(2) Stručni studiji provode se na visokoj školi ili veleučilištu. Iznimno, stručni studiji mogu se provoditi i na sveučilištu, uz pribavljenu suglasnost Nacionalnog vijeća u skladu s ovim Zakonom.

(3) Svaka razina stručnog studija završava stjecanjem određenog stručnog naziva.

(4) Kratki stručni studiji traju od dvije do dvije i pol godine i njihovim se završetkom stječe od 120 do 150 ECTS bodova. Završetkom kratkoga stručnog studija stječe se stručni naziv stručni pristupnik/pristupnica uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom.

(5) Preddiplomski stručni studij traje tri godine, a iznimno, uz odobrenje Nacionalnog vijeća, preddiplomski stručni studij može trajati do četiri godine, u slučaju kada je to sukladno međunarodno prihvaćenim standardima. Završetkom preddiplomskog stručnog studija stječe se od 180 do 240 ECTS bodova te stručni naziv stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom.

(6) Kratica stručnog naziva stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(7) Specijalistički diplomski stručni studij traje jednu ili dvije godine i njegovim se završetkom stječe od 60 do 120 ECTS bodova. Završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija stječe se stručni naziv stručni/a specijalist/ica određene struke, u skladu s posebnim zakonom.

(8) Ukupan broj bodova koji se stječu na preddiplomskom i specijalističkom diplomskom stručnom studiju iznosi najmanje 300 ECTS bodova.

(9) U slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano usavršavanje na razini specijalističkog diplomskog stručnog studija, odgovarajući stručni naziv utvrdit će se provedbenim propisom koji se donosi temeljem posebnog zakona."

Članak 33.

U članku 75. na kraju stavka 1. briše se točka i dodaju riječi: "ili obrazovnih programa iz članka 76.a ovoga Zakona."

Članak 34.

Naslov iznad članka 76. i članak 76. mijenjaju se i glase:

"Zajednički i združeni studij i prekogranična suradnja"

Članak 76.

(1) Zajednički studij je zajednički program koji izvode dva ili više akreditirana visoka učilišta u Republici Hrvatskoj, pri čemu je samo jedno visoko učilište nositelj.

(2) Sveučilište, veleučilište ili visoka škola mogu s drugim akreditiranim visokim učilištem u Republici Hrvatskoj ustrojiti zajednički studij, na temelju zajednički utvrđenog studijskog programa.

(3) Združeni studij je zajednički program dva ili više visoka učilišta od kojih je najmanje jedno izvan Republike Hrvatske.

(4) Združeni studiji mogu se ustrojiti ako su visoka učilišta akreditirana sukladno Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju ili ekvivalentnom standardu kvalitete.

(5) Ustroj, izvedba i završetak zajedničkog i združenog studija uređuje se sporazumom između visokih učilišta, a provodi se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(6) Akreditacijski postupak zajedničkog i združenog studija provodi se na svim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj koja sudjeluju u izdavanju svjedodžbe ili diplome o završenom zajedničkom ili združenom studiju, sukladno odredbama zakona koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju za odgovarajuće visoko učilište.

(7) Inozemno visoko učilište može na teritoriju Republike Hrvatske izvoditi svoje studije pod uvjetima da su: navedeno visoko učilište i studiji koje ono izvodi akreditirani u matičnoj državi, da je navedeno visoko učilište upisano u Upisnik visokih učilišta nadležnog ministarstva Republike Hrvatske kao i u registar ustanova pri trgovačkom sudu u Republici Hrvatskoj te da je studij, prema postupku kojega propisuje ministar, akreditiran od strane nacionalnog akreditacijskog tijela Republike Hrvatske."

Članak 35.

Iza članka 76. dodaje se naslov i članak 76.a koji glase:

"Cjeloživotno učenje, izvođenje programa koji se ne smatraju studijem i razlikovne obveze u studijskim programima

Članak 76.a

(1) Visoka učilišta mogu izvoditi različite obrazovne programe koji se ne smatraju studijem u smislu ovoga Zakona, te se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.

(2) Visoka učilišta općim aktom uređuju načine i oblike provođenja aktivnosti koje se temelje na načelima cjeloživotnog učenja, uključujući načine i postupke utvrđivanja razlikovnih obveza studenata za potrebe promjene studijskog programa i/ili upisa na studij, dovršetka

ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studijskog programa a koje su uvjet za sudjelovanje na studiju.

(3) Visoka učilišta općim aktom uređuju status studenata na razlikovnim obvezama, polaznika obrazovnih programa koji se ne smatraju studijem i sudionika u aktivnostima kojima se promoviraju načela cjeloživotnog učenja.

(4) Svi programi i postupci iz ovoga članka sastavni su dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete, te na odgovarajući način podliježu postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete."

Članak 36.

U članku 77. stavku 3. iza riječi: "preddiplomskog" dodaju se riječi: "sveučilišnog, integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija", a iza riječi: "stručnog studija" dodaju se riječi: "iz članka 74. stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona".

Stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(4) Diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski studij. Visoka učilišta propisuju koji se studiji smatraju odgovarajućim za upis pojedinog diplomskog studija, kao i uvjete upisa.

(5) Osobe koje su završile preddiplomski stručni studij mogu kandidirati za upis na diplomski sveučilišni studij u skladu s općim aktom sveučilišta koje provodi taj studij, pri čemu se odabir za upis može uvjetovati polaganjem ispita kompetencija tijekom razredbenog postupka i/ili razlikovnih ispita na početku studijskog programa u statusu redovitog ili izvanrednog studenta."

Na kraju stavka 7. briše se točka i dodaju riječi: "i ako je sveučilište, veleučilište i visoka škola općim aktom definiralo kriterije za takve procjene."

Dodaje se stavak 9. koji glasi:

"(9) Sveučilišta, veleučilišta i visoke škole donose opći akt za reguliranje uvjeta upisa na studij za studente koji su završili studije ustrojene na temelju propisa koji su bili na snazi prije donošenja ovoga Zakona."

Članak 37.

U članku 78. stavku 2. dodaje se novi podstavak 2. koji glasi:

"- usklađen sa strateškim dokumentom mreže visokih učilišta,".

Dosadašnji podstavci 2. i 3. postaju podstavci 3. i 4.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Studijski program donosi se u skladu sa statutom i drugim općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole te sadrži:

1. stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija,
2. akademske uvjete upisa na studij na početku studija, uvjete upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, kao i preduvjete upisa studijskih obveza,
3. predviđene ishode učenja koji se stječu ispunjavanjem pojedinačnih studijskih obveza, modula studija i ukupnog studijskog programa, kao i predviđen broj sati za svaku studijsku obvezu koji osigurava stjecanje predviđenih ishoda učenja,
4. za svaku studijsku obvezu dodijeljen odgovarajući broj ECTS bodova temeljen na prosječno ukupno utrošenom radu koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze,
5. oblik provođenja nastave i način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studijsku obvezu,
6. popis drugih studijskih programa iz kojih se mogu steći ECTS bodovi,
7. način završetka studija,
8. odredbe o tome mogu li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja nastaviti studij."

Dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"(4) ECTS bodovi ne trebaju biti navedeni na poslijediplomskom sveučilišnom studiju na kojem nije predviđeno njihovo stjecanje."

Članak 38.

U članku 79. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Ako se na studijski program upisuju izvanredni studenti, u izvedbenom planu nastave definira se ustroj i način izvođenja nastave za izvanredne studente.

(3) Donošenje izvedbenog plana nastave uvjet je za početak izvođenja nastave u toj akademskoj godini."

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 39.

U članku 80. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Nastava može početi i prije početka akademske godine iz stavka 1. ovoga članka, ako je tako propisano izvedbenim planom nastave za tu akademsku godinu, ali ne prije 1. rujna."

Članak 40.

Članak 83. mijenja se i glasi:

"(1) Preddiplomski studij završava polaganjem svih ispita te, ovisno o studijskom programu, izradom završnog rada i/ili polaganjem završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

- (2) Diplomski studij završava polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela u skladu sa studijskim programom.
- (3) Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij završava polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela u skladu sa studijskim programom.
- (4) Poslijediplomski sveučilišni studij završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom znanstvene ili umjetničke doktorske disertacije.
- (5) Poslijediplomski specijalistički studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućeg završnog ispita u skladu sa studijskim programom.
- (6) Studijskim programom može se utvrditi da poslijediplomski umjetnički studij završava polaganjem svih ispita te polaganjem završnog ispita pred ispitnim povjerenstvom i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela.
- (7) Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske disertacije odnosno izrade i/ili izvedbe umjetničkog djela uređuje se statutom sveučilišta ili općim aktom sveučilišta.
- (8) Kratki stručni studij i preddiplomski stručni studij završava polaganjem svih ispita. Studijskim programom može se predvidjeti i polaganje završnog ispita i/ili izrada završnog rada.
- (9) Specijalistički diplomski stručni studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i polaganjem odgovarajućeg završnog ispita u skladu sa studijskim programom.
- (10) Završetkom studija sukladno odredbama ovoga članka student stječe odgovarajući stručni ili akademski naziv ili stupanj, te druga prava sukladno posebnim propisima.
- (11) Završne radove studija sveučilišta i fakulteti dužni su trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta, te kopirati u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Veleučilišta i visoke škole dužne su završene radove studija kopirati u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice.
- (12) Doktorske disertacije visoko učilište dužno je trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi doktorskih disertacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Sveučilište je dužno osigurati da se i jedan otisnuti primjerak doktorske disertacije dostavi Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.
- (13) Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način."

Članak 41.

U članku 84. stavku 1. riječ: "svjedodžba" zamjenjuje se riječju: "diploma".

U stavku 2. prva rečenica mijenja se i glasi: "Nakon završetka diplomskog sveučilišnog, integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, poslijediplomskog sveučilišnog i poslijediplomskog specijalističkog studija studentu se izdaje diploma."

Stavci 3., 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(3) Po završetku kratkog stručnog studija studentu se izdaje svjedodžba, a po završetku preddiplomskog stručnog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija studentu se izdaje diploma kojima se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog stručnog naziva.

(4) Nakon završenog programa stručnog usavršavanja visoko učilište polazniku izdaje potvrdu koja sadržava opis obveza polaznika, a ako se opterećenje u sklopu programa mjeri ECTS bodovima, sadrži i ECTS bodove.

(5) Uz svjedodžbu, diplomu ili potvrdu studentu se, bez naknade i na hrvatskome i engleskom jeziku izdaje i dopunska isprava o studiju kojom se potvrđuje koje je ispitate položio i s kojom ocjenom, te s drugim podacima potrebnim za razumijevanje stečene kvalifikacije."

Članak 42.

U članku 86. stavku 4. druga rečenica mijenja se i glasi: "Troškovi studija (studijskog programa) mogu redovitim studentima biti dijelom ili u cijelosti financirani iz državnog proračuna, sukladno općem aktu sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole."

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"(5) Sveučilišta, veleučilišta i visoke škole mogu s ministarstvom nadležnim za visoko obrazovanje potpisati jednogodišnje ili višegodišnje ugovore o subvenciji participacije redovitih studenata u troškovima studija, u kojima se obvezno navode ciljevi subvencije, aktivnosti i rezultati za ostvarenje ciljeva, indikatori praćenja provedbe te dinamika dostave izvještaja o provedbi ugovora."

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. prva rečenica mijenja se i glasi: "Izvanredni studenti su oni koji obrazovni program pohađaju uz rad ili drugu aktivnost koja traži posebno prilagođene termine i načine izvođenja studija u skladu s izvedbenim planom nastave."

Članak 43.

U članku 88. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"(3) Redoviti studenti imaju prava iz zdravstvenog osiguranja sukladno posebnim propisima.

(4) Pravilnicima koje donosi ministar uredit će se uvjeti i način ostvarivanja prava redovitih studenata iz studentskog standarda, i to na: subvencionirano stanovanje, subvencioniranu prehranu, prijevoz studenata s invaliditetom, državne stipendije, zajmove i druge novčane potpore, zapošljavanje posredstvom studentskih centara.

Članak 44.

Naslov iznad članka 90. i članak 90. mijenjaju se i glase:

"Evidencije u visokom obrazovanju"

Članak 90.

- (1) Visoka učilišta elektronički vode evidencije i zbirke podataka, te obrađuju prikupljene osobne i druge podatke za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Navedene evidencije visoka učilišta mogu voditi i u tiskanom obliku.
- (2) Visoko učilište vodi sljedeće evidencije o osobnim podacima studenata:
1. evidenciju prijavljenih za postupke upisa na studij i programe stručnog usavršavanja, koja uključuje i rezultate postupka;
  2. evidenciju studenata i polaznika programa stručnog usavršavanja;
  3. osobni karton studenata i polaznika programa stručnog usavršavanja;
  4. evidenciju o ispitima i drugim studijskim obvezama;
  5. evidenciju izdanih isprava o završetku studija te stečenih akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva;
  6. druge evidencije propisane zakonom, provedbenim aktima i općim aktima visokog učilišta.
- (3) Visoko učilište vodi sljedeće evidencije o osobnim podacima zaposlenika:
1. osobni karton zaposlenika;
  2. evidenciju nastavnog osoblja i opterećenja u nastavi;
  3. druge evidencije propisane zakonom, provedbenim aktima i općim aktima visokog učilišta.
- (4) Visoka učilišta i studentski centri obvezni su za potrebe subvencioniranja studentskog standarda voditi sljedeće evidencije:
1. evidenciju prijave za subvencionirano stanovanje i korisnika subvencioniranog stanovanja;
  2. evidenciju korisnika i razine prava na subvencioniranu prehranu,
  3. evidenciju korisnika subvencioniranih troškova studija.
- (5) Postupak vođenja evidencija iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka sastavni je dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete te podliježe postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete.
- (6) Ministarstvo vodi sljedeće zbirke podataka o visokom obrazovanju:
1. Upisnik visokih učilišta;
  2. Upisnik studijskih programa;
  3. Evidenciju studenata;
  4. Evidenciju studenata s invaliditetom;
  5. Evidenciju diplomiranih studenata;
  6. Evidenciju prijavljenih za upisni postupak koja uključuje i rezultate postupka;
  7. Evidenciju prijavljenih i korisnike subvencioniranog stanovanja, prehrane i troškova studija;
  8. Evidenciju zaposlenika visokih učilišta;
  9. Evidenciju nastavnog osoblja i opterećenja u nastavi;
  10. Druge evidencije i zbirke podataka propisane zakonom i provedbenim aktima, te potrebne za provedbu zakonskih ovlasti.

(7) Podatke za zbirke podataka iz stavka 6. ovoga članka prikupljaju i obrađuju Ministarstvo i Agencija za znanost i visoko obrazovanje za potrebe utvrđivanja prava studenata na studij i drugih prava na teret javnih sredstava, planiranja politika i praćenja visokog obrazovanja, obavještavanja javnosti, planiranja i praćenja mreže visokih učilišta i studijskih programa, za izradu analiza, statistika i provedbu istraživanja iz područja visokog obrazovanja, provedbu postupaka vanjskog osiguranja kvalitete te izrade analiza i statističkih izvješća o visokom obrazovanju.

(8) Ministar će, uz prethodno mišljenje Agencije za znanost i visoko obrazovanje, pravilnikom propisati sadržaj, način vođenja i način dostave podataka iz evidencija i zbirki podataka iz stavaka 2., 3., 4. i 6. ovoga članka."

Članak 45.

U članku 91. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su docent (doc. dr. sc./dr. art.), izvanredni profesor (izv. prof. dr. sc./dr. art.), redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom zvanju (prof. dr. sc./dr. art.). Kratice naziva znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavnih radnih mjesta pišu se ispred imena i prezimena osobe koja je izabrana na navedeno radno mjesto."

U stavku 2. na kraju podtočke 3. točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaje podtočka 4. koja glasi:

"4. redoviti profesor u trajnom zvanju - znanstveni savjetnik u trajnom zvanju.

Stavak 3. mijenja se i glasi: "Nastavna zvanja su predavač (pred.), viši predavač (v. pred.), profesor visoke škole (prof. v. š.), lektor, viši lektor, umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik i umjetnički savjetnik. Kratice naziva nastavnih zvanja na nastavnim radnim mjestima pišu se iza imena i prezimena osobe koja je izabrana na navedeno nastavno radno mjesto."

Članak 46.

U članku 92. stavku 3. iza riječi: "znanstveno-nastavno zvanje" dodaju se riječi: "ili umjetničko-nastavno zvanje".

U stavku 4. iza riječi: "znanstveno-nastavno" dodaju se riječi: "ili umjetničko-nastavno".

Stavak 5. mijenja se i glasi:

"(5) Studenti poslijediplomskog sveučilišnog studija mogu sudjelovati u izvođenju nastave preddiplomskog stručnog ili sveučilišnog studija, ili diplomskog sveučilišnog ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, sukladno studijskom programu poslijediplomskog sveučilišnog studija i općem aktu sveučilišta, veleučilišta i visoke škole."

Članak 47.

U članku 93. stavku 2. na kraju podstavka 3. točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaje podstavak 4. koji glasi:

"- redovitog profesora u trajnom zvanju: znanstveni savjetnik u trajnom zvanju."

Članak 48.

U članku 95. stavku 1. iza riječi: "dnevnom tisku" stavlja se zarez, a riječi: "i na INTERNET stranici visokog učilišta" zamjenjuju se riječima: "na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje trideset dana."

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Zahtjev za pokretanje postupka podnosi pristupnik ili znanstvena organizacija, a odluku donosi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta u skladu s općim aktom sveučilišta."

Stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(4) Na znanstveno-nastavno radno mjesto docenta može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta.

(5) Na znanstveno-nastavno radno mjesto izvanrednog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu docenta ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika."

Dodaju se stavci 6., 7., 8. i 9. koji glase:

"(6) Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu izvanrednog profesora ili znanstvenom radnom mjestu višeg znanstvenog suradnika.

(7) Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog savjetnika.

(8) Ako zaposlenik ispunjava dvostruko više kriterije u odnosu na kriterije propisane člankom 93. ovoga Zakona, posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta i uz suglasnost zaposlenika, natječaj za izbor iz stavaka 5., 6. i 7. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavcima, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mjesto s nižim zvanjem.

(9) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na nastavnike izabrane u umjetničko-nastavna zvanja i umjetničko-nastavna radna mjesta."

Članak 49.

U članku 97. stavku 2. riječi: "visokog učilišta" zamjenjuju se riječima: "sveučilišta odnosno sastavnice".

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Osobu koja je završila diplomski sveučilišni studij, sveučilište odnosno sastavnica može izabrati u zvanje asistenta te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od šest godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati i redovito pohađati poslijediplomski sveučilišni studij, osim za asistente u umjetničkom području."

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: "visokog učilišta" zamjenjuju se riječima: "sveučilišta odnosno sastavnice".

Članak 50.

Iza članka 97. dodaje se naslov i članak 97.a koji glase:

"Vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora

Članak 97.a

(1) Svake godine sveučilište odnosno sastavnica ocjenjuje rad asistenta. Ocjena se temelji na pisanom izvješću mentora u kojem se vrednuje kandidatova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu, kao i uspješnost na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.

(2) Najmanje jednom u dvije godine poslijedoktorand podnosi stručnom vijeću izvješće o svom radu temeljem kojeg se vrednuje njegova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom te nastavnom radu.

(3) Ako stručno vijeće sveučilišta odnosno sastavnice drugi puta negativno ocjeni rad asistenta ili poslijedoktoranda, pokreće se postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika). Sadržaj, kriterije te postupak usvajanja izvješća iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisuje visoko učilište općim aktom.

(4) Najmanje jedanput u dvije godine sveučilište odnosno sastavnica ocjenjuje rad mentora asistenta na temelju izvješća o radu te izvješća i ocjene asistenta o mentorstvu nastavnika. Mentor koji je dva puta ocijenjen negativno ne može više biti imenovan za mentora. Kriteriji ocjene i imenovanja mentora utvrđuju se općim aktom sveučilišta odnosno sastavnice."

Članak 51.

U članku 98. na kraju stavka 2. dodaje se rečenica: "Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti nastavnici se biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora."

U stavku 3. riječi: "diplomski studij ili stručni specijalistički studij" zamjenjuju se riječima: "diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij".

U stavku 6. iza riječi: "struci" stavlja se zarez te dodaju riječi: "kod prvog izbora na nastavno radno mjesto, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima".

U stavku 7. iza riječi: "diplomski" dodaje se riječ: "sveučilišni", a iza riječi: "struci" stavlja se zarez te dodaju riječi: "kod prvog izbora na nastavno radno mjesto pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima".

Iza stavka 9. dodaju se novi stavci 10. i 11. koji glase:

"(10) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završeni umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje osam godina radnog iskustva u struci, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(11) U zvanje umjetničkog savjetnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje 20 godina radnog iskustva u struci, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta."

Članak 52.

U članku 98.a riječi: "stranim visokoškolskim ustanovama" zamjenjuju se riječima: "stranim visokim učilištima", u odgovarajućem padežu.

Članak 53.

U članku 101. stavak 1. mijenja se i glasi:

(1) Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u Narodnim novinama, dnevnom tisku, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje trideset dana."

Članak 54.

Članak 102. mijenja se i glasi:

"(1) S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor osobe na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mjestima, osim redovitih profesora u trajnom zvanju, vrši se na način da stručno povjerenstvo visokog učilišta podnosi stručnom vijeću visokog učilišta u kojem je pristupnik zaposlen izvješće o radu zaposlenika svake četiri godine sukladno općim aktima visokog učilišta. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem zvanju i odgovarajućem radnom mjestu s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik visokog učilišta u kojem je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka za znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno i stručno radno mjesto propisuje Nacionalno vijeće. Visoko učilište općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće zaposlenika iz stavka 4. ovoga članka, čelnik visokog učilišta pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom visokog učilišta.

(6) Obveza podnošenja izvješća iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju.

(7) Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i stručnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

(8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, kada na sveučilištu odnosno fakultetu postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu, odnosno kada na veleučilištu i visokoj školi postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na nastavnom radnom mjestu, sveučilište, fakultet, veleučilište, odnosno visoka škola može sa zaposlenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme od godinu dana s mogućnošću produljenja u jednogodišnjim mandatima. Kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a sveučilište, veleučilište ili visoka škola općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti.

(9) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva ovlaštene znanstvene organizacije iz članka 34. ovoga Zakona, a koje se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na pristupnika, pri čemu barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik, odgovarajući matični odbor donosi odluku o ispunjenju kriterija znanstvene izvrsnosti iz stavka 8. ovoga članka. Za kandidata na znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu na sveučilištu, odnosno fakultetu, odnosno za kandidata na nastavnom radnom mjestu na veleučilištu i visokoj školi, stručno povjerenstvo sveučilišta, fakulteta, veleučilišta, odnosno visoke škole podnosi izvješće o ispunjenju kriterija nastavne izvrsnosti koje potvrđuje povjerenstvo koje imenuje Nacionalno vijeće.

(10) Kada su sredstva za plaću zaposlenika iz stavka 8. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava znanstvenih ili stručnih projekata ili iz vlastitih sredstava, visoko učilište može zaposleniku produljiti radni odnos i izvan ograničenja iz stavka 8. ovoga članka. Pri tome će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

(11) Nastavnik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, može se na određeno vrijeme zaposliti na drugom visokom učilištu pod uvjetima iz stavaka 8., 9. ili 10. ovoga članka, ako se na raspisani natječaj na tom visokom učilištu nije javio odgovarajući pristupnik."

Članak 55.

U članku 103. stavak 5. mijenja se i glasi:

"(5) Nastavnik ili znanstvenik tijekom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran (npr. nastavnik ili znanstvenik izabran u Hrvatski sabor, dužnosnik kojeg je na dužnost imenovao Sabor, predsjednik Republike, Vlada ili Ustavni sud, župan, podžupan, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba), odnosno radi čijeg je obavljanja sklopio odgovarajući ugovor, može obavljati nastavu i baviti se znanstvenim radom na visokom učilištu ili u drugoj znanstvenoj organizaciji tako da s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom zaključi odgovarajući ugovor. Nastavnik ili znanstvenik koji obnaša javnu dužnost ima se pravo, sukladno ugovoru s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom, vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu dužnost ili drugo odgovarajuće radno mjesto."

Članak 56.

U članku 105. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Rektorski zbor čine svi rektori javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj. U radu Rektorskog zbora sudjeluje, bez prava odlučivanja, predstavnik Vijeća veleučilišta i visokih škola te predstavnik privatnih sveučilišta."

Članak 57.

U članku 107. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije financiraju se iz:

1. sredstava osnivača,
2. državnog proračuna Republike Hrvatske,
3. proračuna županija, gradova i općina,
4. školarina,
5. prihoda od znanstvenih, istraživačkih, umjetničkih i stručnih projekata, znanstvenih i stručnih elaborata i ekspertiza,
6. zaklada, donacija i pomoći,
7. prihoda od nakladničke djelatnosti,
8. prihoda ostvarenih na tržištu,
9. prihoda od imovine, udjela u trgovačkim društvima, prihoda ostvarenih od pravnih osoba iz članka 66. ovoga Zakona, kao i prihoda od ulaganja fizičkih i pravnih osoba,
10. ostalih izvora."

Članak 58.

U članku 108. stavku 2. iza riječi: "kolaborativnih znanstvenih programa", dodaju se riječi: "umjetničkog istraživanja i s njima povezanih skupova,".

Stavak 3. briše se.

Stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Sredstva za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja znanstvene, umjetničke i istraživačke projekte i programe, znanstvenu, umjetničku i istraživačku infrastrukturu i opremu, znanstveno izdavaštvo, znanstvene konferencije te znanstvene i znanstveno stručne udruge raspoređuje ministar na temelju javnog poziva i mišljenja odgovarajućih povjerenstva koja imenuje ministar. Sredstva se raspoređuju vodeći računa o raspodjeli sredstava koja su za istu namjenu predviđena u razdjelima drugih tijela državne uprave te tijela lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave."

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 59.

U članku 109. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

"(5) Javna visoka učilišta raspoložu sredstvima sukladno ovome Zakonu te propisima kojima se regulira izvršavanje državnog proračuna.

(6) Uz suglasnost ugovornih strana dio djelatnosti javnih sveučilišta može se financirati i sukladno posebnim ugovorima sklopljenima između Ministarstva i javnih sveučilišta."

Članak 60.

Naslov iznad članka 110. i članak 110. mijenjaju se i glase:

"Financiranje instituta

Članak 110.

(1) Proračun javnog znanstvenog instituta predlaže ravnatelj temeljem rasprave znanstvenog vijeća. Odluku o proračunu donosi upravno vijeće na temelju prethodne suglasnosti ministra.

(2) Djelatnost javnih znanstvenih instituta financira se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske.

(3) Uz suglasnost ugovornih strana dio djelatnosti instituta može se financirati i sukladno posebnim ugovorima sklopljenima između Ministarstva i instituta.

Članak 61.

U članku 112. stavku 1. iza riječi: "Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju" dodaju se riječi: "(u daljnjem tekstu: Odbor)".

Dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Članovi Odbora ne mogu biti rektori, prorektori, dekani, prodekani, ravnatelji te članovi Nacionalnog vijeća, predsjednik, potpredsjednici, glavni tajnik i voditelji zavoda HAZU."

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: "za etiku" brišu se.

Dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

"(6) Odbor donosi poslovnik o radu."

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 7.

Dodaju se novi stavci 8., 9., 10. i 11. koji glase:

"(8) Odbor može angažirati vanjske stručnjake u svojstvu savjetnika za pojedine predmete.

(9) Odbor ima tajnika pravne struke iz redova zaposlenika Agencije za znanost i visoko obrazovanje, koji operativno vodi rad Odbora.

(10) Odbor može predložiti pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja pred odgovarajućim matičnim odborom, a postupak se pokreće i vodi sukladno članku 37. ovoga Zakona.

(11) U slučaju ako visoko učilište ili druga znanstvena organizacija sustavno krši Etički kodeks, Odbor će javno objaviti svoje mišljenje."

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 12.

Dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 13. mijenja se i glasi:

"(13) Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora. Na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva je student."

Članak 62.

Naziv glave "VIII. KAZNENE ODREDBE" mijenja se i glasi: "VII. PREKRŠAJNE ODREDBE".

Članak 113.a stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. obavlja izbor u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, suradnička ili nastavna zvanja a da za to nema ovlasti (članak 34. stavak 1., članak 92. stavak 1. i članak 98. stavak 1. i 2.),

2. izabere u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava uvjete za izbor ili izbor obavi ne poštujući postupak izbora predviđen ovim Zakonom (članci 35., 95. i 98.),

3. ne otkáže ugovor o radu osobi izabranoj u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto u slučajevima kada ovaj Zakon predviđa otkazivanje ugovora o radu zbog neispunjavanja uvjeta za reizbor, negativnog izvješća o radu ili ako ne poštuje odredbe ovoga Zakona o odlasku znanstvenika i nastavnika u mirovinu (članak 42. stavak 5., članak 43.a. stavak 3., članak 97.a. stavak 3., članak 102. stavak 5.),

4. obavi izbor u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje, odnosno izbor na odgovarajuće radno mjesto bez natječaja ako je ovim Zakonom predviđeno da će se izbor obaviti na temelju natječaja (članak 40. stavak 2., članak 43. stavak 1. i 3., članak 95. stavak 1., članak 101. stavak 1.)

5. suprotno članku 50. ovoga Zakona koristi naziv sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno riječ »akademija« uz naziv područja umjetnosti te veleučilište i visoka škola, ili drugi naziv koji sadrži neki od tih pojmova,

6. započne obavljanje znanstvene djelatnosti ili djelatnosti visokog obrazovanja bez dopusnice ili tu djelatnost obavlja bez dopusnice kad je ona za obavljanje djelatnosti potrebna prema odredbama zakona koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju ili djelatnost obavlja na način koji nije predviđen dopusnicom,

7. svojim statutom ne predvidi tijela upravljanja ili njihov sastav kako je to predviđeno ovim Zakonom (članak 26., 54., 62 i 68.)

8. upiše studente na studij ili u višu godinu studija, a da za to nisu ispunjeni uvjeti predviđeni ovim Zakonom i općim aktom visokog učilišta (članak 77. i 86.)

9. izdaje isprave o studiju suprotno članku 84. ovoga Zakona ili studentu ne izda ispravu o studiju iako su za to ispunjeni, ovim Zakonom i općim aktima visokog učilišta, predviđeni uvjeti,

10. ne vodi evidencije o studentima (članak 90.),

Članak 63.

U članku 115. stavku 5. riječi: "područja, polja i grane," zamjenjuju se riječima: "područja i polja,".

Članak 64.

U članku 120. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu tražiti od visokog učilišta na kojem su stekli stručni naziv da im u postupku i pod uvjetima predviđenim općim aktom visokog učilišta izda potvrdu o tome da prije stečeni stručni naziv odgovara nekom od akademskih odnosno stručnih naziva iz članaka 71. do 74. ovoga Zakona, te nakon što dobiju takvu potvrdu mogu koristiti akademski odnosno stručni naziv prema ovome Zakonu. U takvim potvrdama ne navode se ECTS bodovi. Ako visoko učilište na kojem je stečen stručni naziv ili njegov pravni sljednik ne postoji, Nacionalno vijeće odredit će visoko učilište koje će odlučiti o zahtjevu. Ako je visoko učilište općim aktom utvrdilo da prije stečeni stručni naziv odgovara nekom od akademskih odnosno stručnih naziva iz članaka 71. do 74. ovoga Zakona, osobe iz stavka 1. ovoga članka novi akademski odnosno stručni naziv mogu koristiti i bez izdavanja potvrde."

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Predlaganje članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Članak 65.

(1) Vlada Republike Hrvatske predložit će sukladno odredbama ovoga Zakona kandidate za Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Iznimno od odredbe članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj temeljem ovoga Zakona, Hrvatski sabor imenovat će predsjednika i svih šesnaest članova. Nakon imenovanja članovi Nacionalnog vijeća za znanost visoko obrazovanje i tehnološki razvoj će ždrijebom između sebe odlučiti o tome kojih će osam članova imati mandat od dvije godine, dok će preostalih osam članova imati mandat od četiri godine.

(3) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje kojima teče mandat, kao i sva njihova tijela ustrojena prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009, 63/2011), nastavljaju radom do imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća, zajednički obavljajući tekuće administrativne poslove iz svoje nadležnosti, osim strateških poslova važnih za sustav znanosti i visokog obrazovanja.

(4) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje iz stavka 3. ovoga članka kojima teče mandat, donose odluke većinom glasova tih članova.

Obveza donošenja provedbenih i drugih propisa

Članak 66.

(1) Pravilnike iz članka 43. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 88. stavak 4. Zakona i 44. Ovoga Zakona kojim se mijenja članak 90. stavak 8. Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009 i 63/2011), primjenjivat će se sve do stupanja na snagu odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(3) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donijet će akte iz članka 1. kojim se mijenja članak 6. stavak 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od početka rada.

(4) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donijet će uvjete za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u roku od godine dana od početka rada.

(5) Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju uskladit će propise iz svoje nadležnosti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od početka rada.

(6) Visoka učilišta i druge znanstvene organizacije dužne su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Izbori u znanstvena i znanstveno-nastavna, suradnička i stručna zvanja i na znanstvena i znanstveno-nastavna, suradnička i stručna radna mjesta

Članak 67.

(1) Natječajni postupci izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta započeti prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema propisima koji su važili prije njegova stupanja na snagu, a najkasnije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Osobe izabrane u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna zvanja prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona zadržavaju stečena zvanja.

(3) Ponovni izbor na radno mjesto znanstvenog savjetnika (trajno zvanje) odnosno radno mjesto redovitog profesora (trajno zvanje) za osobe zatečene u zvanju i na radnom mjestu znanstvenog savjetnika odnosno redovitog profesora, provest će se prema dosadašnjim odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009, 63/2011) i podzakonskih propisa donesenih na temelju tog Zakona.

(4) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene na znanstvenim, znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i suradničkim radnim mjestima zadržavaju postojeće ugovore o radu.

(5) Osobe koje su izabrane u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u drugom izboru (trajno zvanje) smatraju se izabranima sukladno članku 20. stavku 5. Zakona. Osobe koje su izabrane na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u drugom izboru (trajno zvanje) smatraju se izabrani sukladno članku 48. stavku 7. Zakona.

(6) U odnosu na osobe izabrane u suradničko zvanje asistenta prema ranijim propisima, odredbe o izboru u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda stupaju na snagu dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ugovori s osobama iznad 65 godina života

Članak 68.

Osobe koje su navršile 65 godina života, a koje imaju ugovore o radu na znanstvenim, znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima zaključenim sukladno člancima 42. i 102. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009, 63/2011), imaju pravo ostati na tim radnim mjestima do isteka roka iz ugovora o radu.

Stručni specijalisti

Članak 69.

Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane na specijalistički diplomski stručni studij završavaju studij ustrojen sukladno propisima koji su bili na snazi prije donošenja ovoga Zakona.

Izvedbeni planovi

Članak 70.

Izvedbeni planovi nastave usklađuju se s odredbama članka 38. ovoga Zakona od akademske godine 2014./2015.

Informacijski sustavi i statistike

Članak 71.

Visoka učilišta moraju ustrojiti evidencije i zbirke podataka sukladno članku 44. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 44. ovoga Zakona.

Članak 72.

U cijelom tekstu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 – Odluka USRH, 46/2007, 45/2009 i 63/2011) riječi: "Nacionalno vijeće za znanost", "Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje" te "Nacionalno vijeće za znanost i/ili Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje" zamjenjuju se riječima: "Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj", te se riječi: "viši asistent" zamjenjuju riječju: "poslijedoktorand", u odgovarajućem padežu.

Stupanje na snagu

Članak 73.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonodavni okvir razvoja sustava znanosti i visokog obrazovanja od 2003. godine temelji se na Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009 i 63/2011), Zakonu o Hrvatskoj zakladi za znanost (Narodne novine, br. 117/2001, 45/2009, 92/2010 i 78/2012) i Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 45/2009), te provedbenim propisima koji iz njih proizlaze.

Financijska potpora razvoju znanosti i visokog obrazovanja osigurana je ponajprije iz državnog proračuna (Tablica 1.) kroz rast ulaganja u razdoblju od 2003. do 2011. godine.

Tablica 1. Proračunska ulaganja Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (mln kuna)

Stavka	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Visoko obrazovanje (sveučilišta...)	1.688	1.863	2.043	2.164	2.348	2.644	2.481	2.508	2.736
Znanost (instituti, projekti, novaci i infrastruktura)	751	714	752	813	840	926	922	912	904
Tehnologija i ICT	222	252	297	317	269	317	310	302	217
UKUPNO	2.661	2.829	3.092	3.294	3.457	3.887	3.713	3.722	3.857

Program Vlade Republike Hrvatske 2011. - 2015. naglašava predanost visokom obrazovanju i znanstvenom istraživanju, koje će biti u skladu s potrebama društva i tržišta rada te jačanjem konkurentnosti hrvatskih materijalnih i nematerijalnih vrijednosti.

Novi izazov za Republiku Hrvatsku predstavlja usklađivanje znanstvenog sustava s promjenama i napretkom Europskoga istraživačkog prostora u kontekstu skorog pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, te sukladno tome ugrađivanje smjernica nove strategije na europskoj razini, Europa 2020 – Strategija za pametni, održivi i uključivi rast, okvira koji definira i usmjerava razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja. Europska strategija stavlja poseban naglasak na koncept pametnog rasta, koji ujedinjuje velik broj elemenata, uključujući podizanje kvalitete obrazovanja, poboljšanje istraživačke djelatnosti, promociju inovacija i prijenosa znanja, potpunu iskoristivost informacijskih i komunikacijskih tehnologija, te osiguravanje uvjeta za komercijalizaciju novih proizvoda i usluga. Time se namjerava osigurati otvaranje novih radnih mjesta te pronaći odgovarajući način za rješavanje društvenih potreba Europske unije. Provedba strategije Europa 2020. ocjenjuje se, među ostalim, i pomoću tzv. Innovation Union Scoreboard-a. Navedeni izvještaj, koji prati nacionalne pokazatelje za znanstvena istraživanja i inovacije, ocjenjuje Hrvatsku kao "umjerenog inovatora s ispodprosječnim učinkom". Sumarni inovacijski indeks prati više pokazatelja inovacijskog kapaciteta zemalja Europske unije, u skladu sa strategijom Europe 2020. (Tablica 2.), poput ljudskih potencijala u znanosti, otvorenost, vrsnost i atraktivnost znanstvenog sustava, financiranje znanosti i inovacija, ulaganja poduzeća, intelektualni kapital, rezultate inovativnih poduzeća te gospodarski učinak inovacija. Uz to, po podacima Eurostata za 2010. godinu, u Hrvatskoj se pri Europskom patentnom uredu godišnje registrira tek 5,65 patenata na milijun stanovnika dok je prosjek zemalja članica Europske unije na 108,59 registriranih patenata na milijun stanovnika, a najuspješnije europske zemlje postižu čak i preko 1.000 registriranih patenata na milijun stanovnika.

Tablica 2. Sumarni inovacijski indeks

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
EU (27 zemalja)	0,504	0,516	0,532	0,531	0,544
Hrvatska	0,275	0,286	0,308	0,317	0,302
Mađarska	0,301	0,301	0,329	0,335	0,323
Finska	0,657	0,673	0,675	0,681	0,681
Slovenija	0,448	0,473	0,489	0,517	0,508

Izvor: Innovation Union Scoreboard 2011, Pro Inno Europe

Preporuke Europske komisije, navedene u Izvješću o napretku za Hrvatsku u 2011. godini, ističu potrebu većeg uključivanja hrvatskih znanstvenika u europske znanstveno-istraživačke programe s naglaskom na Sedmi okvirni program, poticanje ulaganja privatnog sektora u znanstveno-istraživačku djelatnost i unaprjeđenje sustava financiranja znanosti u smislu stavljanja naglasaka na konkurentnost i okrupnjavanje znanstvenih projekata i znanstvenog potencijala. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, sukladno preporukama, izradilo je i počelo s implementacijom novog Akcijskog plana podizanja apsorpcijskog kapaciteta Republike Hrvatske za sudjelovanje u Okvirnim programima za istraživanje Europske unije 2013. - 2015., Zasad je "stopa uspješnosti" hrvatskih znanstvenika u Sedmom okvirnom programu, mjereno udjelom ukupno prihvaćenih projekata za financiranje u odnosu na broj ukupno prijavljenih, je 17,3%, (za EU 27 stopa je na 21,8%). Ipak, do sada je Hrvatska kroz financirane znanstvene projekte u Sedmom okvirnom programu uspjela privući čak 38% više sredstava nego što je u taj program uplatila kroz nacionalni doprinos, iako tu treba uzeti u obzir i činjenicu da je kao zemlja kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji imala pravo na određene popuste na nacionalni doprinos. Europska unija je kao strateški dokument do 2020. definirala Strateški okvir za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (Education and Training 2020). U njemu su definirana četiri glavna strateška cilja i pripadajući podciljevi, od kojih su za visoko obrazovanje relevantni:

- realno ostvarenje cjeloživotnoga učenja i mobilnosti:
  - provedba strategija cjeloživotnoga učenja, uz poseban naglasak na priznavanje neformalnoga i informalnog učenja;
  - referiranje nacionalnih kvalifikacijskih okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom, te potpora korištenju ishoda učenja;
  - proširivanje mobilnosti;
- poboljšanje kvalitete i učinkovitosti obrazovanja i osposobljavanja:
  - poticanje razvoja sustava upravljanja i financiranja visokoga obrazovanja, uključujući i reformu studijskih programa i kvalitetu obrazovanja odraslih;
  - unaprjeđivanje javne politike temeljene na podacima i održivo javno i privatno financiranje visokog obrazovanja;
  - osiguravanje da se prilikom razvoja sustava obrazovanja uzimaju u obzir buduće društvene potrebe za novim vještinama, kao i da se uzmu u obzir potrebe tržišta rada;
- unaprjeđivanje ravnopravnosti, socijalne kohezije i aktivnoga građanstva:
  - smanjivanje odustajanja od obrazovanja i omogućavanje povratka u sustav visokog obrazovanja nakon (duljih) pauza;
  - pružanje potpore za studij osobama kojima je potrebna posebna potpora;
- poboljšanje kreativnosti i inovacija, uključujući i poduzetništvo, na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja:
  - razvoj transverzalnih kompetencija;
  - razvoj predavačkih metoda i mehanizama za kreativnost i inovacije,

- uključujući i obrazovanje nastavnika;
- razvoj partnerstava između istraživanja, podučavanja i tržišta rada.

S obzirom da se navedena područja trebaju ne samo harmonizirati s tendencijama u Europskoj uniji nego i strateški urediti i unaprijediti na nacionalnoj razini, predloženim se izmjenama Zakona Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje objedinjuje u jedno strateško tijelo koje će se osloboditi dijela administrativnih zadaća te će se sustavnije moći posvetiti visokostručnim strateškim poslovima sagledavajući ih sveobuhvatno i konzistentno te sinergijski i s poslovima koji obuhvaćaju od države poticani tehnološki razvoj.

U Strateškom okviru za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju navodi se da bi u Europskoj uniji do 2020. godine barem 40% osoba starih između 30. i 34. godine trebalo steći neku razinu visokog obrazovanja. U 2011. godini prosjek EU ovog pokazatelja je na 34,6% dok je u Hrvatskoj na 24,5%.

Cjeloživotno učenje u visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj, u usporedbi sa zemljama Europske unije, iznimno je slabo razvijeno, pa je tako u Hrvatskoj manje od 3% osoba u radno aktivnom stanovništvu (od 25. do 64. godine života) bilo uključeno u programe cjeloživotnog obrazovanja, dok je prosjek u zemljama članicama EU oko 10%, a u nekim zemljama članicama takvim je oblikom obrazovanja obuhvaćeno i preko 30% radno aktivnog stanovništva. Prema podacima Eurostudent IV istraživanja, Hrvatska je posljednja od 25 država koje su sudjelovale u istraživanju po broju odraslih osoba u visokom obrazovanju (91% hrvatskih studenata ima manje od 24 godine, a samo 2% studenata starije je od 30 godina). Imajući na umu značajne negativne demografske trendove, Republika Hrvatska se nalazi u kritičnom razdoblju u kojemu se njezin cjelokupni sustav visokog obrazovanja mora prilagoditi obrazovanju odraslih studenata. Sustav visokog obrazovanja danas ne potiče sudjelovanje odraslih građana u studijskim programima. To se posebice odnosi na izvanredne studije, za koje nije jasno definirano pravo na prilagođen studijski program i način izvođenja studija, te na razlikovne obveze studenata u kojima nije jasno riješen studentski status. Osim toga, postojeće odredbe zakona koje se odnose na cjeloživotno učenje nedovoljno i nejasno uređuju osiguravanje kvalitete studija za odrasle osobe.

Istodobno, u području osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju Republika Hrvatska nalazi se na vodećem mjestu u regiji po kvaliteti nacionalnih propisa. Europski standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju iz 2005. godine u Hrvatsku su uvedeni 2009. godine donošenjem Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 45/2009). U 2009. godini donesen je Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa te reakreditacije visokih učilišta (Narodne novine, broj 24/2010), kojim se omogućava akreditacija novih i reakreditacija postojećih visokih učilišta po poboljšanom sustavu koji je u potpunosti usklađen s Europskim standardima i smjernicama. Ipak, neke od odredbi Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju još nisu usklađene s europskim standardima u ovome području, posebice u pitanjima korištenja ishoda učenja, ECTS-a te sadržaja studijskih i izvedbenih programa. U predloženim izmjenama Zakona jasno se i konzistentno definiraju ova pitanja.

U ovom je zakonskom tekstu potrebno riješiti i pitanje ustrojavanja zajedničkih i združenih studija te prekogranične suradnje. Dobre europske prakse pokazuju, naime, da zajedničko izvođenje studija različitih visokih učilišta može povećati kvalitetu obrazovanja i da značajno potiče studentsku mobilnost. Iz tih razloga, između ostaloga, Europska unija financira ustroj i

izvođenje združenih bolonjskih studija druge i treće razine. Postojeće odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju nedovoljno kvalitetno reguliraju pitanje zajedničkih i združenih studija, tako da se predlaže jasnije definiranje njihovog donošenja, akreditacije, izdavanja javnih isprava po završetku studija i ostala pitanja. Predložene izmjene istodobno osiguravaju dovoljnu fleksibilnost na način da se obveza akreditacije odnosi isključivo na ona visoka učilišta koja sudjeluju u izdavanju javne isprave na kraju završenog studija. Naposljetku, propisuje se mogućnost ustrojavanja združenih studija s visokim učilištima u inozemstvu koja su akreditirana sukladno europskim standardima ili na ekvivalentnoj razini kvalitete. Uz to, eksplicitno se definiraju i uvjeti za izvođenje u Republici Hrvatskoj studija od strane inozemnih visokih učilišta.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za znanost i visoko obrazovanje u postojećem zakonskom okviru nemaju jasnu zakonsku ovlast za prikupljanje podataka za vođenje nacionalnih evidencija i statistika o visokom obrazovanju. Ovo značajno otežava planiranje nacionalnih proračunskih izdvajanja, ali i praćenje učinkovitosti sustava visokog obrazovanja, planiranje njegova razvoja i izradu novih javnih politika. U ovom zakonskom prijedlogu razjašnjava se vođenje evidencija i zbirke podataka na razini visokih učilišta, te njihovo dostavljanje Agenciji i Ministarstvu za potrebe provedbe postupaka iz zakonske nadležnosti Ministarstva i Agencije, uključujući postupak vanjskog osiguranja kvalitete, izrade analiza i statističkih izvješća na razini Republike Hrvatske, te izradu i praćenje strategija i javnih politika.

Treba pritom voditi i računa o:

- značajnom porastu broja visokih učilišta: taj broj je sa 6 sveučilišta, 7 veleučilišta i 15 visokih škola 2003. godine povećan na 10 sveučilišta, 15 veleučilišta i 30 visokih škola 2012. godine;
- još nerazvijenom sustavu privatnih visokih učilišta u kojem je trenutačno manje od 6% studija i manje od 7% studenata;
- porastu broja studija: s 400 studijskih programa 2003. na 1.200 programa 2012. godine;
- izrazitoj neravnoteži u broju studenata po područjima: oko 60% od ukupnog broja studenata pohađa studijske programe društvenog i humanističkog usmjerenja, oko 25% studenata programe tehničkog područja, dok je udio studenata upisanih u programe biomedicinskih, biotehničkih i prirodnih usmjerenja znatno ispod 10% za svako od tih područja;
- vrlo naglašenom porastu broja studenata od 1990. godine s oko 70.000, na trenutačno preko 195.000 uz zadnjih godina rastući broj studenata koji odlaze na cjelokupni studij u bliske zemlje članice EU (po nekim pokazateljima je taj broj već premašio 6.800 studenata);
- neuravnoteženoj kvaliteti osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja koja izravno utječe na ulaznu kvalitetu studenata.

Sve navedeno naglašava potrebu brze preobrazbe modela studiranja i studija uz harmonizaciju s principima Europskog prostora visokog obrazovanja.

Kao strukturiranu mjeru razvoja ljudskih potencijala, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta godinama provodi program financiranja znanstvenih novaka - doktoranada i poslijedoktoranada. Njih oko 2.500 su trenutačno u potpori, međutim udio doktorskih studenata u prirodnom, tehničkom i biotehničkom području u stanovništvu od 20 do 29 godina iznosi samo 0,23%, što je razmjerno nisko u usporedbi s tehnološki razvijenim zemljama (Austrija 0,55%, Finska 1,3%, Švedska 0,72%), a jedan je od ključnih indikatora za

inovativnost zemlje. Analiza dosadašnje uspješnosti sustava znanstvenih novaka istaknula je činjenicu da čak više od polovice znanstvenih novaka nikada ne uspije doktorirati. Time se postavlja pitanje uspješnosti i učinkovitosti ulaganja u program znanstvenih novaka te se kroz predložene izmjene i dopune Zakona čini nužnim uspostavljanje jasnog sustava odgovornosti novaka, mentora i ustanove u kojoj je novak zaposlen, što se u modernim znanstvenim sustavima postiže ponajprije projektnim financiranjem koje u projekte uključuje osobne dohotke doktoranada i poslijedoktoranada.

Tablica 3. Broj izbora u znanstvena zvanja po matičnim odborima

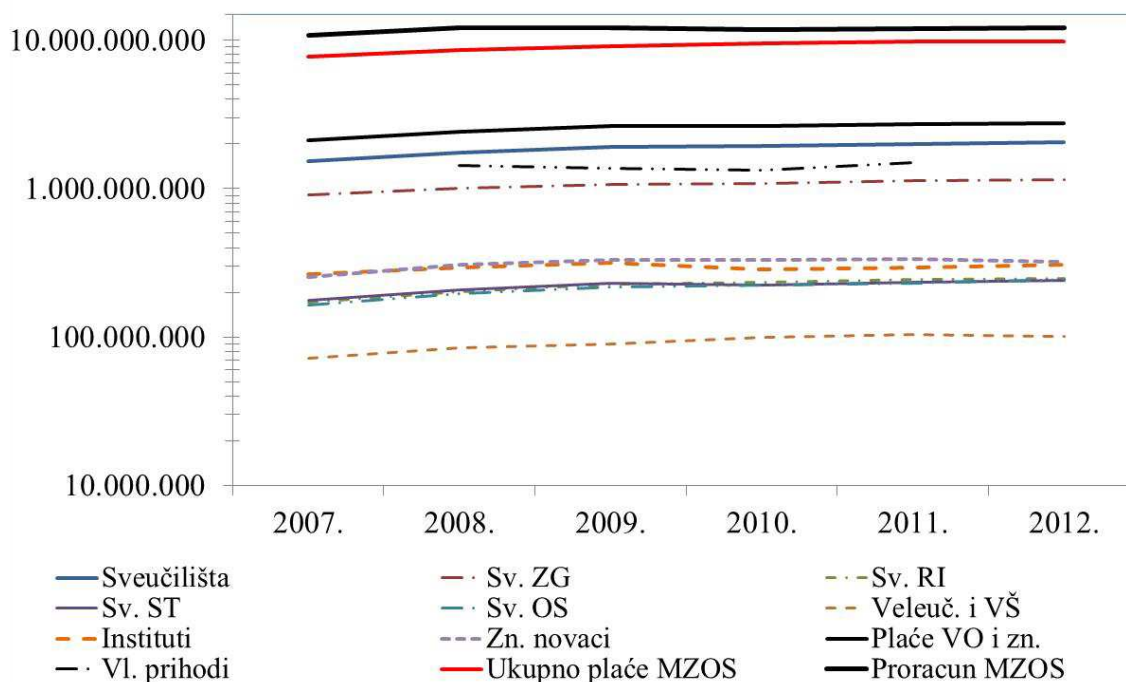
	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
MO biologija	15	32	33	22	53	50
MO fizika	24	29	31	24	40	40
MO geoznanosti	16	15	14	20	25	26
MO kemija	34	27	30	28	46	33
MO matematika	23	22	16	24	32	34
MO arhitektura...	5	9	19	29	45	24
MO elektrotehnika...	29	18	51	86	78	65
MO kemijsko inženjerstvo...	43	25	32	50	57	36
MO strojarstvo...	39	41	111	95	81	94
MO medicina...	193	220	245	266	344	333
MO veterina	25	26	39	70	59	52
MO biotehničke znanosti	80	84	132	143	138	123
MO ekonomija	53	51	49	49	77	67
MO informacijske znanosti	14	20	29	25	44	25
MO odgojne znanosti	24	24	44	28	55	41
MO politologija...	26	29	32	41	45	29
MO pravo	31	16	30	24	48	33
MO psihologija	14	14	11	22	20	14
MO filozofija i teologija	24	26	30	25	26	31
MO filologija	40	34	68	57	73	80
MO povijest...	55	52	52	53	85	100
MO umjetničko područje	59	176	99	116	71	107
MO interdisciplinarno					32	40
	866	990	1.197	1.297	1.574	1.477

Izvor: Agencija za znanost i visoko obrazovanje (2007. godine su se počeli primjenjivati novi uvjeti izbora u znanstvena zvanja)

Sadašnji sustav napredovanja u znanosti i visokom obrazovanju, koji je u primjeni od 2003. godine, propisuje obvezno napredovanje u znanstvenim i znanstveno-nastavnim zvanjima i na radnim mjestima što je u neskladu s praksama velikog broj razvijenih zemalja Europe (Njemačka, Austrija, Švicarska, Danska, Norveška, Ujedinjeno kraljevstvo, Francuska, Irska, Italija, Švedska) ali i praksama nama bliskih tranzicijskih zemalja (Slovenija i Mađarska). S obzirom na aktualne uvjete za izbor u znanstvena zvanja, koje donosi Nacionalno vijeće za znanost, a koji su ponajprije scijentometrijski (Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, Narodne novine, br. 84/2005, 100/2006, 138/2005, 120/2007, 71/2010, 116/2010 i 38/2011), u konačnici je stvorena kadrovska struktura u kojoj je najveći broj znanstvenika u najvišem znanstvenom zvanju znanstvenog savjetnika (što je preduvjet za znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora). Trenutno je u znanstvenom i sveučilišnom sustavu 37% znanstvenika u zvanju znanstvenog suradnika, 25% ih je u zvanju višega znanstvenog suradnika, dok ih je čak 37% (u nekim područjima znanosti je to i iznad 50%) u zvanju

znanstvenog savjetnika. Sustav u kojemu ima najviše znanstvenika koji su po karijernoj razini glavni istraživači na znanstvenim projektima dovodi do fragmentacije znanstvenih istraživanja i zasigurno je zapreka provođenju učinkovitih znanstvenih projekata. Važnije od toga, takav ustroj radnih mjesta ne potiče produktivnost i angažman istraživača kao uvjeta za napredovanje, već se, ne samo redovito nego i prijevremeno napredovanje u viša zvanja doživljava kao logičan i ustaljen slijed u karijeri (Tablica 3. – čak više od 60% napredovanja u 2012. godini bilo je na vlastiti zahtjev). Prijevremenim napredovanjima, obvezom napredovanja, ostajanjem u sustavu ogromnog (čak preko 80%) zaposlenika koji su stekli zakonske uvjete za mirovinu te značajnim (gotovo 30% u 6 godina – Tablica 4.) ali nestrukturiranim rastom zaposlenika uz veliki udio administrativnog osoblja (oko 30%) ugrožava se zakonska obveza konzekventnog izvršenja državnog proračuna pa tako i fiskalna i monetarna stabilnost države. Relativni rast udjela proračuna za plaće i tome pridruženih troškova i doprinosa je zadnjih godina prosječno oko 5% godišnje pa te stavke već iznose oko 81,5% ukupnog proračuna Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (Slika 1). Također, evidentira se nemogućnost daljnje kadrovske obnove institucija u sustavu (još uvijek je oko 20% zaposlenika u sustavu na osnovu ugovora o djelu), a nedefiniranost kriterija pri ulasku i izlasku iz sustava je u neskladu s proklamiranim težnjama prema izvrsnosti. Predloženim novim zakonskim rješenjima jasno se navode uvjeti pod kojima se i dosad definirane iznimnosti mogu primijeniti te se ukida obveza napredovanja čime se znanstvenicima i sveučilišnim nastavnicima omogućava izbor razvoja karijere sukladno njihovim sklonostima i potrebama institucija.

Masa za plaće, vlastiti prihodi i proračun

Slika 1. Kretanje proračuna, mase za plaće (i za veća javna sveučilišta) te vlastitih prihoda

Tablica 4. Zaposlenici u sustavu visokog obrazovanja

	2006./07.	2007./08.	2008./09.	2009./10.	2010./11.	2011./12.	2012./13.
Ukupno	13.075	13.866	14.995	15.863	16.319	16.594	16.975
Ekvivalent pune	9.457	9.996,4	10.801,9	11.458,9	11.693,4	12.000,5	12.036,2

zaposlenosti (FTE*)							
Doktori znanosti (FTE*)	4.656,7	4.835,7	5.069,7	5.528,4	5.754,1	6100,7	6.453,1
Bez akademskog naziva i stupnja (FTE*)	2864,2	3.293,2	4.021,2	4,228,6	4.394,3	4000	3911,5

Izvor: Državni zavod za statistiku

*FTE - full-time equivalent (ekvivalent pune zaposlenosti)

Republika Hrvatska zaostaje za Europskom unijom po broju međunarodno relevantnih objavljenih publikacija po broju stanovnika, što je potrebno staviti i u korelaciju s izdvajanjima za znanstvenu djelatnost. Iako su publikacije trenutno zapravo jedini pokazatelj uspješnosti rada znanstvenika, sukladno Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u znanstvenoj zajednici još uvijek ponegdje nije opće prihvaćeno da su međunarodno relevantne publikacije osnovni preduvjet i pokazatelj sustavnog znanstvenog rada, osim pojedinih polja humanističkih znanosti. Tako je, primjerice, u Hrvatskoj 2010. objavljeno 5.130 znanstvenih dokumenata, a 2011. zabilježen je rast na 5.486. Međutim, dok se u zemljama članicama EU prosječno objavljuje 11% znanstvenih publikacija u 10% najcitiranijih publikacija odnosno znanstvenog područja, u Hrvatskoj je to tek oko 3%. Uz to, manje od 400 hrvatskih znanstvenih radova na milijun stanovnika su rezultat zajedničkih međunarodnih autorstava a manje od 30 hrvatskih radova na milijun stanovnika su rezultat zajedničke javno-privatne suradnje pri objavi znanstvenih radova. Usporedbe radi, Island ili skandinavske zemlje ostvaruju zajedničku međunarodnu objavu na od 1.250 do 2.500 radova na milijun stanovnika, a prosjek EU za javno-privatnu objavu iznosi 53 znanstvena rada na milijun stanovnika. Broj citata po dokumentu u razdoblju 1996. - 2011. bio je 6,26 što Hrvatsku smješta iza svih zemalja zapadne Europe (Finska – 18,28), ali i nekih istočnoeuropskih zemalja (Slovenija – 9,16, Slovačka – 7,59, Mađarska – 11,57). Ukupni hrvatski *h-indeks* je na 132, što je također ispod usporedivih zemalja (Finska – 352, Mađarska – 239, Slovačka – 138, Slovenija – 141), iako on evidentno raste.

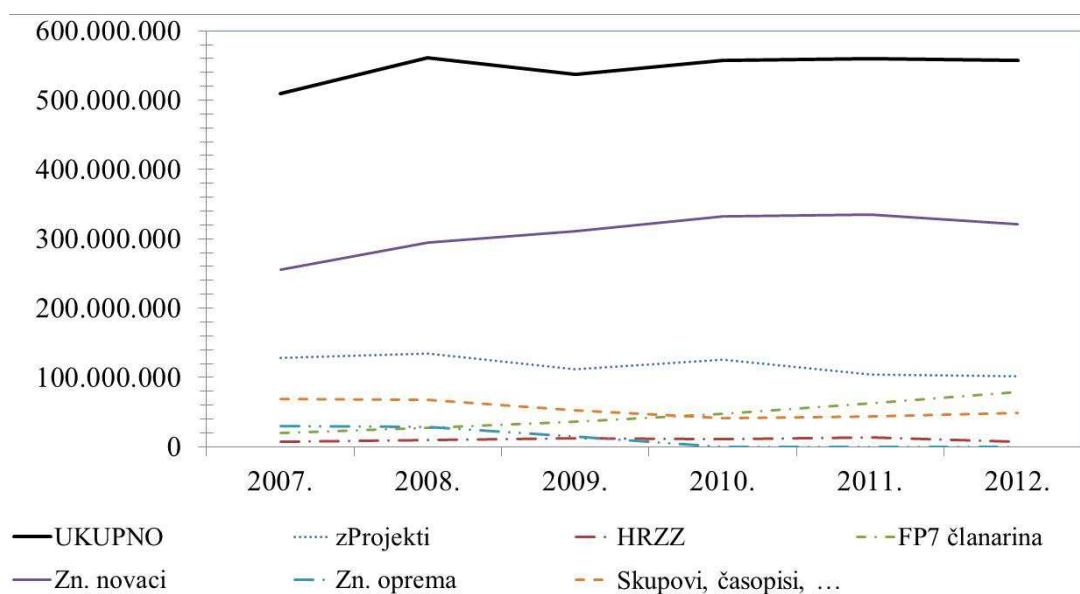
U Republici Hrvatskoj definiranje visine sredstava za visoko obrazovanje i znanost iz državnog proračuna uglavnom se temelji na iznosu iz prethodne proračunske godine, uvećanom za dani postotak rasta koji je obično usklađen s promjenom BDP-a. Prema OECD-u, ovakav mehanizam raspodjele proračunskih sredstava u Republici Hrvatskoj (čije su glavne stavke financiranja iz državnog proračuna plaće zaposlenih i materijalni troškovi) je rigidan. Mehanizam temeljen na "prošlim alokacijama" ne omogućava srednjoročno i dugoročno planiranje, niti određivanje strateških ciljeva. Nadalje, kontrola izvršavanja proračuna se obavlja iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i temelji se isključivo na tzv. "ulaznim kriterijima". Neki od ulaznih kriterija su, na primjer, kvota redovitih studenata koji studiraju na teret državnog proračuna, broj zaposlenih, površina zgrada institucija visokog obrazovanja, troškovi najma i drugi materijalni troškovi. Ovakav model financiranja značajno otežava provedbu strateških ciljeva i korištenje financijskih sredstava za efikasnije upravljanje.

Nužno je naglasiti kako Republika Hrvatska, s ulaganjima u znanost i istraživanje manjim od 1% BDP-a (Tablica 5. – iako ista u ključnim stavkama državnog proračuna ostaju u ukupnom iznosu zadnjih godina praktičko konstantnima Slika 2.) i istraživačkim potencijalom (koji čini oko 2.350 istraživača na milijun stanovnika) još uvijek u mnogim segmentima znatno zaostaje za zemljama članicama Europske unije. Primjerice, ekonomije u velikoj mjeri temeljene na inovacijama, poput Finske, Švedske i Izraela, drže postotak ulaganja u znanost i istraživanje na visokih 3 – 5% BDP-a posljednjih nekoliko godina pa i desetljeća – zahvaljujući i velikim ulaganjima poslovnog sektora, što još uvijek za Republiku Hrvatsku predstavlja iznimno ambiciozan cilj.

Tablica 5. Izdaci javnog i privatnog sektora za istraživanje i razvoj 2000.-2009., kao postotni udjel u BDP-u

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Izdaci javnog sektora za IiR	0,59	0,54	0,55	0,58	0,61	0,51	0,48	0,47	0,50	0,51	0,42	0,41
Izdaci poslovnog sektora za IiR	0,48	0,39	0,41	0,38	0,44	0,36	0,27	0,33	0,40	0,34	0,33	0,34
Ukupni izdaci za IiR	1,07	0,93	0,96	0,96	1,05	0,87	0,75	0,80	0,90	0,85	0,75	0,75
EU27:												
Ukupni izdaci za IiR	1,86	1,87	1,88	1,87	1,83	1,82	1,85	1,85	1,92	2,02	2,01	2,03
Slovenija	1,38	1,49	1,47	1,27	1,39	1,44	1,56	1,45	1,66	1,85	2,09	2,47
Slovačka	0,65	0,63	0,57	0,57	0,51	0,51	0,49	0,46	0,47	0,48	0,63	0,68
Finska	3,35	3,32	3,36	3,44	3,45	3,48	3,48	3,47	3,70	3,94	3,90	3,78
Mađarska	0,81	0,93	1,00	0,94	0,88	0,94	1,01	0,98	1,00	1,17	1,17	1,21

Izvor: Eurostat

Slika 2. Izdaci za znanstvenu djelatnost iz državnog proračuna

Kao podlogu navedenome treba navesti i podatak da je u sustavu financiranja znanstvenih projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u razdoblju 2007. – 2010. financirano čak 2.314 temeljnih znanstvenih projekata (uz osiguranje financiranja za čak do 85% predloženih projekata), koje je provodilo ukupno 5.622 istraživača znanstvenika zaposlenih na javnim znanstvenim institutima i sveučilištima (prosječno 2,43 znanstvenika i oko 50.000 kuna po projektu). Tijekom 2010. broj projekata evaluacijom je smanjen na 2.089 projekata, a 2012. na 1.923 projekata, no on je još uvijek daleko od uspostave sustava integriranih

znanstvenih projekata koji bi bio u prilici iznjedriti kritičnu masu međunarodno značajnih istraživačkih grupa. Takvo financiranje nije dovoljno poticajno u kontekstu okrupnjavanja znanstvenih istraživanja oko nacionalnih strateških prioriteta, koje bi vodilo ka značajnijim znanstvenim rezultatima, te odgovornosti samih instituta i sveučilišta za osiguranje kvalitete i konačnog društvenog i gospodarski relevantnog potencijala ishoda znanstvenih istraživanja. Tendencija velikog broja projekata, koji je ponajviše posljedica sustava obveznog napredovanja znanstvenika, suprotan je i europskoj tendenciji okrupnjavanja projekata. Uz to, hrvatski sustav znanosti trenutno je još uvijek nedovoljno otvoren, nije dovoljno usmjeren na privlačenje talenata iz dijaspore, inozemstva i gospodarskog sektora unatoč značajnim mjerama poduzetim za uklanjanje prepreka mobilnosti znanstvenika u sklopu hrvatskog EURAXESS ureda i implementacije Akcijskog plana za mobilnost istraživača. U prijedlogu promjena se stoga navode i neke mjere veće otvorenosti natječaja za radna mjesta u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

Prema postojećem Zakonu ministar nema ovlasti donošenja propisa kojim se regulira studentski standard, što znači da nema ovlasti reguliranja prava iz studentskoga standarda. Uz to, u postojećem Zakonu nisu regulirana studentska prava studenata prije početka akademske godine, niti su jasno razgraničena studentska prava koja se dodjeljuju Zakonom, npr. prava na subvencioniranu prehranu i prava koja se reguliraju drugim zakonima, npr. zdravstveno osiguranje. S obzirom na to da studentski standard predstavlja ključan način osiguravanja pravednog pristupa visokom obrazovanju, kao i važnost dostupnosti podataka o razini izdvajanja i potrebama za studentski standard, postoji nužna potreba za prilagodbom propisa vezanih uz to pitanje.

Naposljetku, s obzirom da su prve sustavnije studije pojavnosti nečasnih radnji u sustavu visokog obrazovanja pokazale da 60% studenata prepisuje na ispitima te čak da je od određenog broja studenata zatražen novac kao uvjet za uspješno polaganje ispita. Zatim, 9% nastavnog osoblja tvrdi da im je ponuđen novac kako bi studentima omogućili uspješno polaganje ispita, 50-60% znanstveno-nastavnog osoblja ima saznanja o nezasluženom autorstvom pojedinih znanstvenih radova (otprilike polovica znanstveno nastavnog osoblja to opravdava pritiskom obveze napredovanja u viša znanstvena zvanja), 30% znanstveno-nastavnog osoblja upoznato je sa slučajevima plagijata, 53% upoznato je s pojavom nepotizma a 20% s pojavom političkog pogodovanja. Najtragičnije je to da 80-90% znanstveno-nastavnog osoblja upoznato sa slučajevima nečasnih radnji nije poduzelo ništa kako bi se ti slučajevi razotkrili. Ovakvi rezultati su, nažalost, pokazani i policijskim aktivnostima pomoću kojih su otkriveni slučajevi prodaje ispita za značajne sume novca, a u kojima je sudjelovao veći broj studenata i znanstveno-nastavnog osoblja. Za neke od njih su za ta djela podignute optužnice a neke od navedenih osoba su čak i sudski (nepravomoćno) proglašene krivima zbog sudjelovanja u kriminalnim djelima. Iz tih se razloga u predloženim zakonskim promjenama osnažuje uloga saborskog Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Potrebno je napomenuti da je Vlada Republike Hrvatske u svom Programu naglasila da će se razvoj sustava znanosti, tehnologije i visokog obrazovanja, između ostalog, provoditi i sljedećim mjerama:

- poticanjem suradnje sveučilišta, znanstvenih instituta i istraživačkih zavoda s gospodarstvom i "transferima tehnologije" te redefiniranjem i osnaživanjem poslovno-inovacijske agencije;

- suradnjom s gospodarstvom, čemu mogu pridonijeti znanstveno-tehnološki parkovi, znanstveni i tehnološki inkubatori povezani sa sveučilištima i fakultetima, sveučilišne ili institutske start-up ili spin-off jedinice i tvrtke;
- transparentnim financiranjem i objavljivanjem postignuća visokih učilišta i javnih instituta uz razvoj učinkovitog modela financiranja javnih sveučilišta i znanstvenih instituta cjelovitim proračunom;
- nastojanjem da što skorije dostignemo razinu izdvajanja u Europskoj uniji za obrazovanje i znanstvena istraživanja;
- maksimalnim uključivanjem hrvatskih sveučilišta u europski prostor visokog obrazovanja;
- uključivanjem u Europski istraživački prostor odnosno odobravanjem nove generacije znanstveno-istraživačkih projekata i kolaborativnih programa, temeljenih na međunarodnim kriterijima znanstvene izvrsnosti;
- osnivanjem znanstveno-istraživačkih centara izvrsnosti, s posebnim osjećajem za prioritetna znanstveno-istraživačka područja;
- kadrovskom obnovom sveučilišta i javnih instituta, uz posebnu brigu za znanstvene novake, posebno najuspješnije;
- strogim pridržavanjem znanstveničke i akademske čestitosti;
- kontinuiranim praćenjem i analizom uspješnosti Bolonjskog procesa te poduzimanjem mjera za njegovo unaprjeđenje, posebno osiguranjem kvalitetne nastave i znanstvenih istraživanja;
- zauzimanjem za kraće, ali kvalitetnije studiranje;
- povećanjem broja studenata tako da se do 2020. približimo cilju od 30% visokoobrazovanih zaposlenika;
- poticanjem studiranja deficitarnih struka;
- brigom o studentskom standardu, a posebice subvencijom troškova studija svih uspješnih redovitih studenata na javnim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj te povećanjem kapaciteta smještaja i prehrane;
- osiguranjem unutarnje i vanjske, horizontalne i vertikalne mobilnosti, osobito međunarodne suradnje u svim oblicima i na svim razinama;
- potpomaganjem hrvatske znanstvene publicistike, posebno međunarodnih časopisa s visokim odjekom, i poticanjem rada stručnih društava.

Stoga je cilj i svrha ovoga zakona stvaranje daljnjih preduvjeta za izgradnju znanstvenog i inovacijskog sustava usmjerenog na javno dobro, potrebe društva u cjelini, s osobitim naglaskom na povećanje konkurentnosti Republike Hrvatske na međunarodnoj razini te prilagodbe obvezama koje za Republiku Hrvatsku proizlaze iz skorašnjeg članstva u Europskoj uniji, imajući na umu primjere dobre prakse na razini Unije.

Ovim se zakonom određuje nadležnost i ustroj novog Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, koje će u novoj strukturi preuzeti neke od dosadašnjih obveza Nacionalnog vijeća za znanost, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, Vijeća za nacionalni inovacijski sustav i Tehnologijskog vijeća, ali i iskazivati veću odgovornost za usmjeravanje i praćenje visokog obrazovanja, znanstvene djelatnosti i inovacijskog sustava u Republici Hrvatskoj. Vijeću se smanjuje opseg zadaća koje su administrativne naravi, a povećava uloga u donošenju i usmjeravanju javnih politika u visokom obrazovanju, znanosti i tehnologiji, što jamči snažniju integraciju i koordinaciju mjera javnih politika za razvoj znanosti kao javnog dobra u sklopu strategije programa Vlade Republike Hrvatske.

Zakonom se propisuje jasniji postupak izbora u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta, uz provjeru zadovoljavanje minimalnih

nacionalnih kriterija, te dodatnih kriterija institucija za radna mjesta. Zakon ukida obvezu napredovanja na radnim mjestima, te omogućava znanstvenicima i sveučilišnim nastavnicima izbor razvoja karijere sukladno njihovim sklonostima i potrebama institucija. Dodatno, propisuje se postupak reizbora u isto zvanje odnosno na radno mjesto na način da stručno povjerenstvo ovlaštene znanstvene organizacije odnosno visokog učilišta podnosi svake četiri godini znanstvenom vijeću javnog znanstvenog instituta odnosno stručnom vijeću visokog učilišta izvješće o radu za zaposlenika. Uz to, detaljnije se specificiraju uvjeti za iznimno ostajanje na znanstvenim i znanstveno-nastavnim radnim mjestima nakon ispunjenja uvjeta za mirovinu čime se pospješuje redovitija kadrovska obnova institucija u sustavu i stvara dio preduvjeta za otvaranje mogućnosti zapošljavanja novih asistenata i poslijedoktoranada.

Zakon propisuje suradnička radna mjesta asistenata i poslijedoktoranada, kako bi se uspostavila veća kompeticija i mobilnost mladih znanstvenika kako u zemlji tako i prema Europskome istraživačkom prostoru, te istodobno omogućilo brže stjecanje kompetencija za potrebe rada u znanosti i u gospodarskom sektoru. Suradnička radna mjesta asistenta i poslijedoktoranada razdvajaju se, uvodi se dodatna selekcija za poslijedoktorande propisivanjem obveze javnih natječaja, za razliku od dosadašnjega automatskog produljivanja ugovora asistentu koji je doktorirao. Suradnička radna mjesta vežu se uz kadrovske potrebe i planove institucija za znanstvenim istraživanjima, te natječajne (kompetitivne) znanstvene projekte. Na taj način određuje se odgovornost ustanove i mentora za uspjeh mladih znanstvenika, između ostalog, i uvođenjem ocjenjivanja mentora koje ocjenjuju asistenti i poslijedoktorandi jedanput u dvije godine.

Zakon, nadalje, eksplicitnije omogućuje novi, institucijski način financiranja javnih znanstvenih instituta i sveučilišta uvođenjem sustava ugovora. Predviđeno je da se ugovorima uređuje višegodišnje stabilno temeljno financiranje dijela djelatnosti (npr. znanstvene djelatnosti) javnih znanstvenih instituta i sveučilišta.

U zakonu se mijenja definicija izvanrednih studija s ciljem jasnog naznačavanja da studenti izvanrednih studija imaju druga značajna opterećenja pored studija te oni za koje visoko učilište mora osigurati posebne uvjete i načine izvođenja. Ova promjena nužna je zato što se danas na nezanemarivom broju visokih učilišta izvanredni studiji koriste kao zamjena za redoviti studij za osobe koje nisu uspjele upisati redoviti studij, te se stoga omogućuje upisivanje potpunog radnog opterećenja i nastava se ne prilagođava potrebama studenata u stalnom radnom odnosu. Takvo stanje stvari u praksi onemogućava odraslim građanima Republike Hrvatske pristup na studij na visokim učilištima koji na takav način izvode izvanredne studije.

Definira se početak nastave u akademskoj godini kako bi se reguliralo pitanje prava studenata na subvencije za studentski standard na onim visokim učilištima koja studij organiziraju i prije početka listopada.

U današnjem sustavu ministar nema ovlasti donošenja propisa kojim se regulira studentski standard, što znači da nema ovlasti reguliranja prava iz studentskog standarda. S obzirom na potrebu praćenja fiskalnih učinaka zakona i planiranja proračunskih rashoda, ministru znanosti, obrazovanja i sporta daje se ovlast za donošenje pravilnika kojim se reguliraju prava iz studentskoga standarda za onaj dio proračuna koji je u nadležnosti ministra.

Jasno se definiraju dvije vrste poslijediplomskih i tri vrste stručnih studija. Ovakvo razlikovanje vrsta studija u praksi postoji u Republici Hrvatskoj otkad je Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju donesen, no postojeći Zakon ostavlja nekoliko nejasnoća i mogućnost višestrukih interpretacija, koje se ovom promjenom razjašnjavaju. Također se

definira da se na prvoj i drugoj razini stručnih studija mora ukupno steći najmanje 300 ECTS bodova, čime se te razine studija izjednačuju sa sveučilišnim studijima te s europskim standardima za dvije razine studija. Također, u praksi je vidljivo da postoje nejasnoće oko tumačenja značenja integriranih studija, posebice u području uvjeta za završavanje studija, stjecanje kvalifikacije i akademskih ili stručnih naziva. U tekstu predloženog zakona predlaže se jasnija definicija integriranih studija.

U sustavu visokog obrazovanja postoje raznolike prakse dodjeljivanja i korištenja ECTS bodova. U predloženom zakonu razjašnjava se definicija i korištenje europskoga sustava prikupljanja i prijenosa bodova (ECTS). U predloženoj varijanti hrvatska definicija ECTS-a usklađuje se s europskim standardom.

U Republici Hrvatskoj, kao i u Europskoj uniji, posebice se razvijaju zajednički i združeni studiji visokih učilišta (primjerice Erasmus Mundus). U predloženom zakonu definiraju se uvjeti za izvođenje zajedničkih i združenih studija, jasno se definira pod kojim se uvjetima i na koji način ustrojavaju i izvode zajednički i združeni studiji te se definira da se akreditiraju pod uvjetima definiranim propisima o osiguravanju kvalitete. Dopušta se izvođenje združenih studija s akreditiranim inozemnim visokim učilištima pod uvjetima koji se definiraju na nacionalnoj razini. Definiraju se precizno i uvjeti za izvođenje u Republici Hrvatskoj studija u sklopu prekogranične suradnje.

Definiraju se uvjeti za izvođenje razlikovnih studija i razlikovnih programa te programa stručnog usavršavanja, koji trenutno nisu jasno definirani. Zakon jasno govori da stručna usavršavanja nisu redoviti studiji, ali da se na njima mogu steći ECTS bodovi sukladno propisima visokog učilišta. Uz to, razlikovne obveze dosad su bile definirane kao moguća obveza prilikom upisa na studij, no nigdje nije bio riješen status studenata na razlikovnim obvezama niti je definirano koje kvalifikacije studenti mogu steći nakon što završe razlikovne obveze. U prijedlogu ovoga zakona navedeno se pitanje regulira.

Jasno se definira da se članak koji regulira upis na studije odnosi jednako na sve studijske programe predviđene zakonom. Razjašnjavaju se uvjeti za upis na drugu razinu sveučilišnih studija za studente koji su prethodno završili stručni studij te se definira status takvih studenata.

Jasnije se definira obveza visokih učilišta za vođenje evidencija i zbirki podataka, te se definira vođenje nacionalnih zbirki podataka. Razjašnjavaju se propisani minimalni podaci o studentima, polaznicima stručnog usavršavanja i zaposlenicima visokih učilišta. Kako bi se povećala kvaliteta i dostupnost podataka i evidencija te osigurala nacionalna analiza podataka, ministar će propisati sadržaj, način vođenja i način dostave podataka iz evidencija i zbirki podataka visokih učilišta i Ministarstva.

Visoka učilišta u Republici Hrvatskoj u proteklom razdoblju u većini su počela izdavati dopunske isprave o studiju, koje su važan način za povećanje transparentnosti završenih studija kao i za povećanje zapošljivosti studenata. No, visoka učilišta utvrdila su različite prakse za izdavanje dopunskih isprava te je stoga u zakonu jasno propisano pod kojim se uvjetima one trebaju izdavati.

Zakonom se ojačava uloga i ovlasti Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, radi podizanja profesionalne odgovornosti i ugleda hrvatske znanstvene zajednice u zemlji i inozemstvu.

Usvajanjem ovoga zakona Republika Hrvatska će napraviti daljnji korak prema usklađivanju sustava znanosti s dobrom praksom zemalja Europske unije, te prema modernizaciji sustava s krajnjim ciljem podizanja ugleda na međunarodnoj razini i brže integracije hrvatskog znanstvenog sustava u Europski istraživački prostor. Cilj takvog sustava je povećati autonomiju i odgovornost znanstvenih organizacija za postizanje ciljeva predviđenih vlastitim strategijama, koje u dijalogu državne uprave i akademske zajednice usklađuju s nacionalnom strategijom razvoja znanosti i visokog obrazovanja.

Zakonom će se novom Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj dodijeliti jača strateška uloga najvišega saborskog stručnog tijela. U području znanosti, visokog obrazovanja i inovacija, uz pomoć akademske zajednice i gospodarstva, donijet će se na taj način jasni ciljevi znanstvenih istraživanja i visokog obrazovanja za javno dobro, održivi i uključivi razvoj društva te gospodarski rast.

Primjenom ovoga zakona i ukidanjem obveznog napredovanja institucije će uvesti autonomni, institucionalni sustav izbora na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta. Na taj će se način povećati autonomija i odgovornost sveučilišta i instituta za uspostavu i nadziranje kriterija za napredovanje u karijeri, sukladno europskoj dobroj praksi; potaknuti mobilnost znanstvenika uz vanjski sustav vrednovanja kvalitete i potaknuti stvaranje kompetitivnog ustroja radnih mjesta konkurencijom za viša mjesta, što posljedično vodi kvalitetnijoj organizaciji i okrupnjavanju istraživačkih potencijala.

Novi sustav zapošljavanja asistenata i poslijedoktoranada namjerava povećati učinkovitost sustava osposobljavanja i usavršavanja mladih znanstvenika i uspostaviti jasniju strukturu odgovornosti ustanova i mentora za uspješnost mladih istraživača. Kompetitivno zapošljavanje na suradnička radna mjesta poslijedoktoranada donosi usklađivanje s Europskom poveljom o zapošljavanju istraživača te će se time osigurati zadržavanje isključivo vrhunskih mladih znanstvenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja i potaknuti visokostručne osobe s doktoratom znanosti na rad izvan znanstvenog sustava u javnom sektoru i gospodarstvu.

Eksplisnim navođenjem ugovora kao mogućeg oblika suradnje između ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje i javnih znanstvenih instituta i sveučilišta osigurati će se veća autonomija i odgovornost ustanova za korištenje javnih proračunskih sredstava.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. mijenja se članak 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju tako da se propisuje da je Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj najviše stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Također se propisuje djelokrug rada toga Nacionalnog vijeća.

Člankom 2. briše se članak 7. Zakona kojim su propisane zadaće Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Člankom 3. briše se članak 8. Zakona kojim su propisane zajedničke zadaće Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Člankom 4. mijenja se u članku 9. sastav Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te se definiraju kriteriji i način predlaganja članova.

Člankom 5. propisano je da se briše članak 10. Zakona kojim je propisan sastav Nacionalnog

vijeća za visoko obrazovanje.

Člankom 6. briše se dosadašnji stavak 2. članka 11. Zakona koji je propisivao da članovi Nacionalnog vijeća za znanost su vrhunski znanstvenici osobito oni koji imaju svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja. Ovim člankom također se propisuje da Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenuje svake dvije godine po osam članova Nacionalnog vijeća, umjesto dosadašnjih šest članova, a predsjednika navedenog tijela imenuje svake četiri godine. Dosadašnji stavak 5. koji sada postaje stavak 4. mijenja se tako da se propisuje da uz državne dužnosnike i čelnici znanstvenih organizacija i visokih učilišta i članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća.

Člankom 7. propisuje se da se u članku 12. stavku 2. riječi: "članku 11. stavku 4. ovoga Zakona" zamjenjuju riječima: "članku 11. stavku 3. ovoga Zakona".

Člankom 8. propisuje se da se u članku 13. briše stavak 5. kojim je sada propisano da Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje raspravljaju pitanja od zajedničkog interesa jednom godišnje na zajedničkim sjednicama. Također se propisuje način rada na zajedničkim sjednicama. Dosadašnji stavci 6., 7. i 8. postaju stavci 5., 6. i 7.

Člankom 9. se u članku 19. stavku 2. drugoj rečenici propisuje da područna vijeća sudjeluju u izboru u znanstvena ili umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja sukladno ovom Zakonu i na njemu utemeljenim propisima. Također se u članku 19. Zakona mijenja stavak 3. tako da se propisuje da matični odbori sudjeluju u izboru u znanstvena, znanstveno-nastavna zvanja i umjetničko-nastavna zvanja.

Člankom 10. propisano je da se u članku 23. mijenja prva rečenica stavka 2. kojim se propisuje da se upis u Upisnik znanstvenika provodi na temelju odluke o izboru u znanstveno ili znanstveno-nastavno zvanje ili umjetničko-nastavno zvanje te zahtjeva zainteresirane fizičke ili pravne osobe.

Člankom 11. se u članku 24. stavku 1. riječi: "Nacionalna zaklada ta znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske zamjenjuju riječima: "Hrvatska zaklada za znanost".

Člankom 12. se u članku 26. stavku 4. prva rečenica mijenja tako da se propisuje da upravno vijeće instituta, sukladno statutu, čine članovi koje imenuje i razrješava osnivač, članovi koje izabere znanstveno vijeće instituta te jedan član koji je predstavnik zaposlenika.

Člankom 13. se u članku 29. stavku 2. Zakona riječi "iz članka 16. ovoga Zakona" zamjenjuju riječima: "sukladno zakonu koji regulira osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju".

Člankom 14. propisano je da se u članku 32. dopunjuju uvjeti za izbor u znanstveno zvanje znanstveni savjetnik, dodaje znanstveno zvanje znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, te se propisuje tko može biti izabran u to znanstveno zvanje. U stavku 3. na kraju se dodaju riječi "te koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog suradnika. Dodaju se novi stavci 7. i 8. koji propisuju da ako zaposlenik ispunjava dvostruko više kriterije u odnosu na kriterije propisane tim člankom, posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika, pristupnik može biti izabran u više zvanje i ranije od rokova propisanih tim člankom, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Nadalje propisuje se da iznimno, ako je pristupnik istraživač koji nije bio zaposlen u Republici Hrvatskoj, matični odbor može odobriti zahtjev za izbor u znanstveno zvanje višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika te znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju pristupniku koji nije bio ranije izabran u znanstveno zvanje, ako iz prijave procijeni da zadovoljava istovjetne uvjete odnosno da je bio izabran u odgovarajuće zvanje.

Člankom 15. se u članku 34. dodaje novi stavak 2. koji propisuje uvjete za dobivanje rješenja o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje. Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6. te da se na kraju novog stavka 5. istog članka dodaje

rečenica u kojoj je propisano da ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. i 2. toga članka provjerava Ministarstvo po službenoj dužnosti, a ako institucija više ne ispunjava uvjete, ministar će donijeti rješenje o brisanju ovlaštenja iz Upisnika znanstvenih organizacija.

Člankom 16. propisano je da se u članku 35. stavku 2. Zakona, u drugoj rečenici briše riječ: "najmanje", te se predviđa da barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik. Također se mijenja stavak 9. tako da se navodi da je odluka matičnog odbora izvršna. Dodaje se stavak 13. u kojem se propisuje da se postupak za izbor u znanstvena zvanja primjenjuje na odgovarajući način i na izbor u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja koja su u svemu izjednačena sa znanstveno-nastavnim zvanjima.

Člankom 17. se u članku 37. dodaje stavak 4. kojim se propisuje da postupak oduzimanja znanstvenog odnosno umjetničko-nastavnog zvanja provodi odgovarajući matični odbor i to u maksimalnom roku od 120 dana.

Člankom 18. propisano je da se u članku 39. Zakona na kraju stavka 1. dodaje znanstveni savjetnik u trajnom zvanju kao znanstveno radno mjesto.

Člankom 19. propisano je da se u članku 40. Zakona na kraju stavka 2. dodaje da se javni natječaj za znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta mora objaviti i na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora, te da natječaj mora biti otvoren najmanje trideset dana. Također se u stavku 3. istoga članka predviđa da je znanstvena organizacija dužna obavijestiti pristupnike na natječaj u roku od devedeset dana.

Člankom 20. propisano je da se mijenja članak 41. Zakona kojim se propisuju uvjeti znanstvenoga radnog mjesta.

Člankom 21. propisano je da se mijenja članak 42. Zakona kojim se propisuju ugovori o radu za znanstvena radna mjesta, obveza reizbora, te prestanak ugovora o radu.

Člankom 22. se u članku 43. stavku 2. propisuje da se ugovor o radu na određeno vrijeme može sklopiti s asistentom na vrijeme od 5 godina. Također se propisuje da je asistent dužan upisati poslijediplomski sveučilišni studij. U tom članku dodaje se novi stavak 3. kojim je propisano da osobu koja je završila poslijediplomski sveučilišni studij, znanstvena organizacija može na temelju javnog natječaja izabrati u zvanje poslijedoktoranda te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše četiri godine na suradničkom radnom mjestu poslijedoktoranda. Također se dodaje novi stavak 5. kojim je propisano da na traženje voditelja znanstvenog ili tehnološkog projekta, znanstvena organizacija može zaposliti asistenta ili poslijedoktoranda za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt.

Člankom 23. iza članka 43. Zakona dodaje se novi članak 43.a kojim se propisuje vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora.

Člankom 24. propisano je da se mijenja članak 45. kojim je propisana mogućnost produljenja ugovora o radu na određeno vrijeme.

Člankom 25. propisano je pravo rektora i prorektora javnih sveučilišta na plaću te će se vrijednost koeficijenta rektora i prorektora, ovisno o broju zaposlenika sveučilišta, urediti odlukom Vlade Republike Hrvatske.

Člankom 26. propisano je da se u članku 59. stavku 2. na kraju točke 8., kojom se propisuje sa senat odlučuje o uvjetima studiranja i studentskom standardu, dodaju riječi: "sukladno članku 88. ovoga Zakona".

Člankom 27. se u članku 63. stavku 5. prva rečenica mijenja tako da se propisuje da Vijeće fakulteta i umjetničke akademije čine nastavnici, suradnici, studenti i jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa statutom fakulteta ili umjetničke akademije.

Člankom 28. se u članku 68. mijenja stavak 2. kojim se propisuje način izbora i razrješenja dekana veleučilišta i visokih škola te njegove ovlasti. U stavku 3. toga članka mijenja se prva

rečenica tako da se propisuje da Stručno vijeće veleučilišta i visoke škole čine nastavnici, suradnici, studenti i jedan predstavnik zaposlenika, u skladu sa statutom.

Člankom 29. propisano je da se u članku 69. stavku 2. Zakona dodaju riječi "umjetnosti" i "umjetničkih", tako da se sada propisuje da sveučilišni studiji osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti, umjetnosti i visokom obrazovanju, javnom sektoru i društvu općenito te ih osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća. Također se u članku 69. Zakona dodaju stavci 5. i 6. koji propisuju ECTS bodove.

Člankom 30. propisano je da se mijenja članak 70. Zakona kojim se propisuje sveučilišni studij.

Člankom 31. propisano je da se mijenja članak 73. kojim se propisuje poslijediplomski studij.

Člankom 32. propisano je da se mijenja članak 74. kojim se propisuje stručni studij.

Člankom 33. propisano je da se u članku 75. mijenja stavak 1. u kojem se propisuje mogućnost prijenosa ECTS bodova i između programa stručnog usavršavanja.

Člankom 34. propisano je da se mijenja članak 76. kojim se propisuje zajednički izdruženi studij i prekogranična suradnja.

Člankom 35. propisano je da se iza članka 76. dodaje članak 76.a kojim se propisuje cjeloživotno učenje, izvođenje programa koji se ne smatraju studijem i razlikovne obveze u studijskim programima.

Člankom 36. propisano je da se mijenja članak 77. koji propisuje uvjete za upis na sveučilišni i stručni studij.

Člankom 37. propisano je da se mijenja članak 78. koji propisuje donošenje i sadržaj studijskog programa.

Člankom 38. mijenja se članak 79. na način da se dodaje se novi stavak 2. koji propisuje da ako studijski program upisuju izvanredni studenti, u izvedbenome planu nastave mora se definirati ustroj i način izvođenja nastave za izvanredne studente, te stavak 3. koji propisuje da je donošenje izvedbenoga plana nastave uvjet za početak izvođenja nastave u određenoj akademskoj godini. Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Člankom 39. propisano je da se u članku 80. Zakona dodaje novi stavak koji propisuje da nastava može početi i prije početka akademske godine iz stavka 1. toga članka, ako je tako propisano izvedbenim planom nastave za određenu akademsku godinu, ali ne prije 1. rujna.

Člankom 40. mijenja se članak 83. Zakona koji propisuje uvjete za završetak studija.

Člankom 41. mijenjaju se odredbe članka 84. Zakona kojim je propisano izdavanje isprava o studiju.

Člankom 42. propisano je da se u članku 86. Zakona dodaje novi stavak kojim je propisano da sveučilišta, veleučilišta i visoke škole mogu s ministarstvom nadležnim za visoko obrazovanje potpisati jednogodišnje ili višegodišnje ugovore o subvenciji troškova redovitih studija, u kojima se obvezno navode ciljevi subvencije, aktivnosti za ostvarenje ciljeva, indikatori praćenja provedbe te dinamika dostave izvještaja o provedbi ugovora. U ovom članku propisuje se tko su izvanredni studenti.

Člankom 43. se u članku 88. mijenjaju stavci 3. i 4. tako da se propisuje da redoviti studenti imaju prava iz zdravstvenog osiguranja sukladno posebnim propisima, te da će se pravilnicima koje donosi ministar urediti uvjeti i način ostvarivanja prava redovitih studenata iz studentskog standarda, i to na: subvencionirano stanovanje, subvencioniranu prehranu, prijevoz studenata s invaliditetom, državne stipendije, zajmove i druge novčane potpore, zapošljavanje posredstvom studentskih centara.

Člankom 44. mijenja se naslov članka i članak 90. Zakona te propisuje evidencije u visokom obrazovanju.

Člankom 45. propisano je da se u članku 91. mijenja stavak 1. koji propisuje vrste znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavnih zvanja te se dodaje znanstveno-nastavno zvanje

redoviti profesor u trajnom zvanju - znanstveni savjetnik u trajnom zvanju. Također se propisuje kratice naziva zvanja i način njihova navođenja.

Člankom 46. propisano je da se u članku 92. mijenjaju stavak 3. i 4. koji se odnose na reguliranje statusa gostujućeg profesora ili nastavnika. Mijenja se stavak 5. toga članka tako da se propisuje da studenti poslijediplomskoga sveučilišnog studija mogu sudjelovati u izvođenju nastave preddiplomskoga stručnoga ili sveučilišnog studija, ili diplomskoga sveučilišnoga ili specijalističkoga diplomskoga stručnog studija, sukladno studijskom programu poslijediplomskoga sveučilišnog studija i općem aktu sveučilišta, veleučilišta i visoke škole.

Člankom 47. propisano je da se u članku 93. stavku 2. Zakona dodaje četvrti podstavak kojim se propisuje da je uvjet za izbor u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju izbor u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.

Člankom 48. propisano je da se mijenja članak 95. Zakona koji propisuje postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta, također se u tom članku dodaju novi stavci u kojima se propisuje tko može biti biran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora i znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju.

Člankom 49. se u članku 97. stavku dodaje novi stavak kojim se propisuje da osobu koja je završila diplomski sveučilišni studij, sveučilište odnosno sastavnica može izabrati u zvanje asistenta te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od šest godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati i redovito pohađati poslijediplomski sveučilišni studij.

Člankom 50. propisano je da se iza članka 97. dodaje članak 97.a kojim se propisuje vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranata i mentora.

Člankom 51. propisano je da se u članku 98. Zakona dopunjuje stavak 2. tako da se propisuje da se, isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti, nastavnici biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora. U stavku 3. umjesto riječi: "diplomski studij ili stručni i specijalistički studij" navode se riječi: "diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij". Nadalje, dopunjuju se stavci 6. i 7. toga članka u kojima se propisuje tko može biti biran u zvanje i na odgovarajuće radno mjesto lektora odnosno višeg lektora.

Člankom 52. propisano je da se u članku 98.a Zakona riječi: "stranim visokoškolskim ustanovama" zamjenjuju riječima: "stranim visokim učilištima".

Člankom 53. propisano je da se u članku 101. Zakona mijenja naslov članka i stavak 1. kojim se propisuje da postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u Narodnim novinama, dnevnom tisku, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenome internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora.

Člankom 54. propisano je da se mijenja članak 102. Zakona koji propisuje ugovore o radu za znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta, postupak reizbora i prestanka ugovora o radu, te mogućnost njegova produljenja.

Člankom 55. mijenja se u članku 103. stavak 5. tako da se propisuje da nastavnik ili znanstvenik tijekom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran (nastavnik ili znanstvenik izabran u Sabor, dužnosnik kojeg je na dužnost imenovao Sabor, predsjednik Republike, Vlada ili Ustavni sud, župan, podžupan, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba) odnosno radi čijeg je obavljanja sklopio odgovarajući ugovor, može obavljati nastavu i baviti se znanstvenim radom na visokom učilištu ili u drugoj znanstvenoj organizaciji tako da s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom zaključi odgovarajući ugovor te se nakon prestanka dužnosti ima pravo vratiti na radno mjesto na kojem je radio ili drugo odgovarajuće radno mjesto

Člankom 56. U članku 105. mijenja se stavak 1. Zakona tako da se propisuje da Rektorski zbor čine svi rektori javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj. U radu Rektorskog zbora sudjeluju, bez prava odlučivanja, i predstavnik Vijeća veleučilišta i visokih škola te predstavnik privatnih sveučilišta.

Člankom 57. propisano je da se u članku 107. mijenja stavak 1. koji propisuje izvore financiranja visokih učilišta, instituta i drugih znanstvenih organizacija.

Člankom 58. propisano je da se u članku 108. briše stavak 3. koji predviđa da prije podnošenja prijedloga Vladi Republike Hrvatske, ministar pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje. U stavku 4. istoga članka koji sada postaje stavak 3. dodaje se da ministar na temelju javnog poziva i mišljenja odgovarajućih povjerenstava raspoređuje i sredstva za znanstvene projekte i programe, znanstvenu infrastrukturu te opremu.

Člankom 59. propisano je da se u članku 109. dodaju stavci 5. i 6.

Člankom 60. mijenja se članak 110. Zakona kojim se propisuje financiranje instituta.

Člankom 61. se u članku 112. dodaje novi stavak 2. kojim se propisuje tko ne mogu biti članovi Odbora za etiku, te novi stavak 6. kojim se propisuje da Odbor donosi poslovnik o radu. Dodaju se novi stavci kojima se propisuje način rada Odbora za etiku. Također se propisuje da sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etički kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora, te da je na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva student.

Člankom 62. u članku 113.a mijenja se stavak 1.

Člankom 63. se iz članka 115. u stavku 5. Zakona brišu riječi "i grane".

Člankom 64. mijenja se u članku 120. stavak 2. Zakona te se propisuje da osobe iz stavka 1. toga članka mogu tražiti od visokog učilišta na kojem su stekli stručni naziv da im u postupku i pod uvjetima predviđenim općim aktom visokog učilišta izda potvrdu o tome da prije stečeni stručni naziv odgovara nekom od akademskih odnosno stručnih naziva iz članaka 71. do 74. Zakona, te nakon što dobije takvu potvrdu može koristiti akademski odnosno stručni naziv prema ovome Zakonu. U takvim potvrdama ne navode se ECTS bodovi. Ako visoko učilište na kojemu je stečen stručni naziv ili njegov pravni sljednik ne postoji, Nacionalno vijeće odredit će visoko učilište koje će odlučiti o zahtjevu. Ako je visoko učilište općim aktom utvrdilo da prije stečeni stručni naziv odgovara nekom od akademskih odnosno stručnih naziva iz članaka 71. do 74., osobe iz stavka 1. ovoga članka novi akademski odnosno stručni naziv mogu koristiti i bez izdavanja potvrde.

Člankom 65. propisan je rok u kojem će Vlada Republike Hrvatske predložiti sukladno odredbama ovoga Zakona kandidate za Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Odbora za etiku. Također je propisano da Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, kao i sva njihova tijela ustrojena prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju nastavljaju s radom po prijašnjim propisima i u zatečenim sastavima do imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj sukladno odredbama ovoga Zakona. Propisana je iznimka prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

Člankom 66. propisan je rok za donošenje provedbenih propisa na temelju ovoga Zakona.

Člankom 67. propisano je da će se natječajni postupci izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta započeti prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a najkasnije u roku od devet mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona. Također se propisuje da osobe izabrane u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna zvanja

prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona zadržavaju stečena zvanja te postojeće ugovore o radu. Na osobe izabrane u suradničko zvanje asistenta prema ranijim propisima, odredbe o izboru u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda početak će se primjenjivati dvije godine nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Propisuju se i postupci ponovnog izbora na radna mjesta znanstvenog savjetnika i redovitog profesora (trajna zvanja) za osobe zatečene na radnom mjestu znanstvenog savjetnika i redovitog profesora te valjanost izbora za osobe zatečene u trajnim zvanjima.

Člankom 68. propisan je radni status osoba starijih od 65 godina, a koje imaju ugovore o radu na znanstvenim, znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima.

Člankom 69. propisano je da osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane na specijalistički diplomski stručni studij završavaju studij ustrojen sukladno propisima koji su bili na snazi prije donošenja ovoga Zakona.

Člankom 70. propisano je da se izvedbeni planovi nastave usklađuju s odredbama članka 38. ovoga Zakona od akademske godine 2014./2015.

Člankom 71. propisuje se da visoka učilišta moraju ustrojiti evidencije i zbirke podataka sukladno članku 44. ovoga Zakona u roku od godinu dana od donošenja pravilnika iz članka 44. ovoga Zakona.

Člankom 72. propisano je da se u cijelom tekstu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju riječi: "Nacionalno vijeće za znanost", "Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje" te "Nacionalno vijeće za znanost i/ili Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje" zamjenjuju riječima: "Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj", te se riječi: "viši asistent" zamjenjuju riječju: "poslijedoktorand", u odgovarajućem padežu.

Člankom 73. propisano je stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu odredbi ovoga zakona financijska sredstva osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. i projekcijama za 2014. i 2015. godinu, u Glavi 05 - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Glavi 06 - Sveučilišta u Republici Hrvatskoj, Glavi 08 - Javni instituti u Republici Hrvatskoj i Glavi 91 - Agencije i ostale javne ustanove u znanosti, obrazovanju i sportu, u sklopu Programa 3801 Ulaganje u znanstveno-istraživačku djelatnost, gdje je za 2013. godinu osigurano 1.043.989.889 kuna, za 2014. godinu 1.129.945.816 kuna i za 2015. godinu 1.002.921.332 kuna. U sklopu Programa 3802 Tehnološki razvitak, unutar Glave 05 - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Glave 11 - Poslovno inovacijska agencija Republike Hrvatske - BICRO osigurano je ukupno 47.748.700 kuna za 2013. godinu, 86.494.148 kuna za 2014. godinu i 72.783.771 kuna za 2015. godinu. U sklopu Programa 3705 - Visoko obrazovanje, unutar Glave 06 - Sveučilišta u Republici Hrvatskoj osigurano je za 2013. godinu 2.705.330.086 kuna, za 2014. godinu 2.523.226.536 kuna, a za 2015. godinu 2.630.313.704 kuna.

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu. Financiranje znanstvene i visokoobrazovne djelatnosti u 2013. godini, kao i planiranje potrebnih financijskih sredstava u budućim proračunskim razdobljima provodit će se sukladno smjernicama državnog proračuna.

Financiranje znanstvene i visokoobrazovne djelatnosti u 2013. godini, kao i planiranje potrebnih financijskih sredstava u budućim proračunskim razdobljima provodit će se sukladno smjernicama Državnog proračuna. Uz to, za provedbu ovoga Zakona već su rebalansom u Državnom proračunu za 2013. godinu osigurana određena dodatna financijska sredstva, a postoji jasna intencija Vlade Republike Hrvatske da se ista osiguraju i u narednim godinama.

Ministarstvo ulaže znatne napore da dodatna financijska sredstva osigura i iz EU fondova dok je Međunarodna banka za obnovu i razvoj Ministarstvu upravo odobrila i Drugi projekt tehnologijskog razvitka u vrijednosti od 24 milijuna eura čime se dodatno stvara okvir za učinkovitu realizaciju svih mjera predviđenih Zakonom.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju raspravljen je i prihvaćen na 8. sjednici Hrvatskog sabora 19. travnja 2013. godine, nakon što je razmotren na sjednicama radnih tijela, te na sjednici Hrvatskoga sabora. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga Zakona razmotreni su i u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir prilikom njegove izrade. U odnosu na rješenja iz Nacrta prijedloga Zakona prihvaćeni su neki prijedlozi i izvršene su niže navedene izmjene i dopune.

Nakon rasprave na radnim tijelima Hrvatskog sabora prihvaćena je primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da se odredba članka 2. Nacrta prijedloga Zakona navede ispred posljednjeg članka Nacrta prijedloga Zakona. U tom članku navodi se da se u cijelom tekstu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007 – Odluka USRH, 46/2007, 45/2009 i 63/2011) riječi: "Nacionalno vijeće za znanost", "Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje" te "Nacionalno vijeće za znanost i/ili Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje" zamjenjuju riječima: "Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj", te se riječi: "viši asistent" zamjenjuju riječju: "poslijedoktorand", u odgovarajućem padežu.

Također je prihvaćena primjedba Odbora za zakonodavstvo kojom se predlaže doraditi odredbu članka 65. stavka 3. Nacrta prijedloga Zakona tako da se umjesto riječi: "donijet će akte predviđene ovim Zakonom" navede formulacija "donijet će akte za koje je ovlašteno ovim Zakonom", budući da se ne radi o predviđanjima već je Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj ovlašteno tim Zakonom donijeti akte u roku od šest mjeseci od početka rada.

Prihvaćena je primjedba Odbora za zakonodavstvo da se uredi izričaj u predloženom članku 70. Nacrta prijedloga Zakona na način da se umjesto riječi: "od godinu dana od donošenja pravilnika" navedu riječi: "od godinu dana od dana stupanja na snagu pravilnika".

Prihvaćena je primjedba Kluba zastupnika IDS-a da izvještaj o radu znanstvenika na znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika, višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika ne bi trebao podnositi sam znanstvenik već bi to trebalo činiti povjerenstvo sastavljeno barem od tri člana. Ista primjedba se odnosi na podnošenje izvještaja o radu stručnom vijeću visokog učilišta za osobe na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i stručnom radnom mjestu. U tom smislu izmijenjena je odredba članka 21. stavka 2. i članka 54. stavka 2. Nacrta prijedloga Zakona na način da je propisano da stručno povjerenstvo ovlaštene znanstvene organizacije odnosno visokog učilišta podnosi znanstvenom vijeću javnog znanstvenog instituta odnosno stručnom vijeću visokog učilišta izvješće o radu za zaposlenika. Također, prihvaćena je primjedba uvaženog zastupnika prof.

dr. sc. Gvozdena Srećka Flege da se navedeni postupci provode u obliku reizbora na isto zvanje odnosno radno mjesto.

Prihvaćen je prijedlog uvažene zastupnice Ivanke Roksandić kojom je ukazano da je potrebno voditi evidenciju o studentima s invaliditetom. Slijedom toga u članak 43. Nacrta prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 90. Zakona navedeno je da Ministarstvo vodi i evidenciju studenata s invaliditetom.

Predlagatelj je u potpunosti prihvatio prijedloge umjetničkih akademija te Ministarstva kulture da se u prijedlogu Zakona uspostavi ekvivalencija znanstvenih i znanstveno-nastavnih zvanja i odgovarajućih postupaka s umjetničko-nastavnim zvanjima i postupcima.

Prihvaćena je i primjedba Instituta za razvoj obrazovanja iznesena na tematskoj sjednici saborskog Odbora za obrazovanje znanost i kulturu na temu Zakona da predloženo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj potiče sudjelovanje organizacija civilnog društva u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

Na poticaj Ministarstva uprave unesena je nova odredba kojom se, izbjegavajući ograničenja Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, Vladi daje ovlast određivanja koeficijenata za izračun plaće rektora i prorektora javnih sveučilišta.

Na poticaj javnih sveučilišta ispravljen je i dopunjen članak prijedloga Zakona kojim se uređuju pitanja zajedničkih i združenih te prekogranične suradnje.

Na poticaj Agencije za znanost i visoko obrazovanje te brojnih visokih učilišta, u prijedlogu zakona se uređuje i pitanje kratica za stečena zvanja i njihovog navođenja.

U prijelaznim odredbama je preciziran način rada aktivnih članova Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanja do početka rada novog Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

U prijelaznim i završnim odredbama su preciznije navedene i odredbe o važenju dosadašnjih zvanja i izboru u zvanja i na radna mjesta prema odredbama važećeg Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U raspravi o Nacrtu prijedloga Zakona istaknut je prigovor da su u sustavu znanosti i visokog obrazovanja nužne cjelovite promjene reformskog karaktera, koje se trebaju temeljiti na strategiji razvoja znanosti i visokog obrazovanja kao jednog od ključnih preduvjeta za daljnju izradu zakonskih okvira u području znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. S tim u vezi predlagatelj ističe kako se ne predlaže donošenje novog zakona koji bi se temeljio na strategiji razvoja znanosti i visokog obrazovanja, već se izmjene i dopune Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanja, koje se sada predlažu, temelje na Programu Vlade Republike Hrvatske 2011.-2015. te strateškim smjernicama rada Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i strateškim smjernicama razvoja, odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije koje su donijete u suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti te akademskom zajednicom. Izmjene i dopune Zakona koje se predlažu nužne su kako bi se

riješili gorući problemi u sustavu koji sada postoje i ni na koji način ne zadiru u niti ne prejudiciraju rješenja iz buduće strategije. S druge je strane ova Vlada inicirala vrlo aktivan rad na izradi Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije koja će u drugoj polovici godine biti upućena u široku javnu raspravu, zatim i u vladinu i saborsku proceduru, te će u godinama koje slijede vladama RH predstavljati podlogu za nove zakonske okvire u cijeloj vertikali obrazovanja.

Predlagatelj smatra neutemeljenim primjedbe koje se odnose na ukidanje obveze napredovanja na radnim mjestima. Ukidanjem navedene obveze zapravo se omogućava znanstvenicima i sveučilišnim nastavnicima izbor razvoja karijere sukladno njihovim sklonostima i potrebama institucija. Zakonom se propisuje jasniji postupak izbora u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta, uz provjeru zadovoljavanja minimalnih nacionalnih kriterija, te dodatnih kriterija institucija za radna mjesta. Propisuje se postupak reizbora obveznim periodičnim izvješćima stručnih povjerenstva kojima se zaposlenici koji ne napreduju u zvanjima i radnim mjestima potiču na dodatni angažman jer neprihvatanje ponovljenog izvješća vodi pokretanju postupka redovitog otkaza ugovora o radu. Naime, rezultat sadašnjeg sustava napredovanja je da gotovo 40% cjelokupnog znanstvenog osoblja ima najviše znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika. Napredovanja u znanosti su brza i relativno jednostavna, tako da u zajednici od približno 6.000 stalno zaposlenih znanstvenika njih oko 1.500 godišnje napreduje u više zvanje, među kojima više od 60% njih napreduje brže od propisanog petogodišnjeg ciklusa napredovanja, a veći broj znanstvenika u kasnim tridesetima ili radim četrdesetima uspijeva doći do najvišeg akademskog zvanja. Uz to, komparativnom analizom sustava 27 najrazvijenijih zemalja, utvrđeno je da njih čak 23 nema predviđenu obvezu napredovanja.

Vežano uz sugestiju Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu da odredbe koje se odnose na umirovljenje zaposlenika na znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom mjestu uskladi s odredbom Zakona o radu, ističemo da preložene odredbe jesu usklađene sa Zakonom o radu te usklađene s mišljenjima Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Ministarstva uprave. Uz to, Nacrtom prijedloga Zakona detaljnije se specificiraju uvjeti za iznimno ostajanje na znanstvenim i znanstveno-nastavnim radnim mjestima nakon ispunjenja uvjeta za mirovinu čime se pospješuje redovita kadrovska obnova institucija u sustavu i stvara dio preduvjeta za otvaranje mogućnosti zapošljavanja novih asistenata i poslijedoktoranada.

Predlagatelj smatra neutemeljenim primjedbe vezane uz financiranje. Naime, Nacrtom prijedloga Zakona eksplicitnije se omogućuje se novi, institucijski način financiranja javnih znanstvenih instituta i sveučilišta uvođenjem sustava ugovora iako ni dosadašnje odredbe Zakona to nisu ničim priječile.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Kluba zastupnika HSU-a da se radi jasnoće u članku 5. stavku 2. Nacrta prijedloga Zakona riječi "iz više znanstvenih polja" umjesto na kraju stavka navedu iza riječi "vrhunskih znanstvenika", jer se inače može tumačiti da pojedini vrhunski znanstvenik ima svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja, jer to i jest intencija odredbe. S druge strane, u Zakonu je već u članku 11. navedeno da u Nacionalnom vijeću moraju biti ravnomjerno zastupljeni predstavnici iz različitih područja znanosti i umjetnosti.

Vežano uz primjedbu Kluba zastupnika HSU-a da asistenti ne bi trebali ocjenjivati mentora jer je u slučaju loše ocjene moguće da mentor blokira daljnji rad asistenta, predlagatelj je

predloženu odredbu usuglasio s visokim učilištima kao i udrugama mladih znanstvenika te s europskim *policy* dokumentima na ovom području.

Također, vezano uz primjedbu Kluba zastupnika HSU-a da lošim smatraju rješenje predviđeno člankom 26. Nacrta prijedloga Zakona po kojem predlagatelj odustaje od zakonskog reguliranja zastupljenosti studenata u vijećima fakulteta i umjetničkih akademija, predlagatelj ističe da odredbe vezane uz sastav stručnih vijeća nisu mijenjane.

Vezano uz primjedbe uvaženog saborskog zastupnika prof. dr. sc. Miroslava Tuđmana o sudbini oko 2.500 znanstvenih novaka kojima uskoro prestaju ugovori o radu i izlaze iz sustava, predlagatelj napominje da se od kraja 2012. godine poduzima niz mjera s ciljem otvaranja novih radnih mjesta u sustavu znanosti i visokog obrazovanja s posebnim naglaskom na politici zapošljavanja mladih perspektivnih znanstvenika. Posebno treba istaknuti dvije inicijative, i to s jedne strane model zapošljavanja najperspektivnijih mladih znanstvenika u znanstvenom odnosno znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu, kojim su javni znanstveni instituti i javna sveučilišta pozvani da dostave popis viših asistenata koji zadovoljavaju uvjete za zapošljavanje na znanstvenim radnim mjestima. Druga inicijativa vezana je uz razradu modela za zapošljavanje najboljih znanstvenih novaka kojima u 2013. godini ističe status znanstvenih novaka. Imajući u vidu njihov broj, broj znanstvenika koji u 2013. godini odlaze u mirovinu i broj vanjskih suradnika po pojedinom sveučilištu, predlagatelj je, imajući u vidu i poticanje policentričnog razvoja RH kao i mobilnosti mladih znanstvenika, svim javnim sveučilištima u Republici Hrvatskoj odobrio dodatnih 20 novih radnih mjesta te ih potiče da, gdje god je to moguće i svrhovito, vanjsku suradnju pretvaraju u radna mjesta. Predlagatelj napominje da je navedeno samo dio inicijativa za zapošljavanje mladih znanstvenika, te da se poduzima i čitav niz dodatnih mjera kojima se planiraju osigurati radna mjesta za mlade, perspektivne znanstvenike.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

**II. NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST I NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO
OBRAZOVANJE**

Zadaće Nacionalnog vijeća za znanost

Članak 6.

(1) Nacionalno vijeće za znanost najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti u Republici Hrvatskoj.

(2) Nacionalno vijeće za znanost:

1. raspravlja pitanja od važnosti za znanstvenu djelatnost te predlaže i potiče donošenje mjera za njezino unaprjeđenje,

2. daje prethodno mišljenje na pravilnik o vrednovanju znanstvenih organizacija koji donosi ministar nadležan za poslove znanosti i visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: ministar),

3. BRISAN.

4. prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja, polja i grane,

5. imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća te matične odbore za pojedina polja,

6. pobliže utvrđuje uvjete za stjecanje znanstvenih zvanja, u skladu s ovim Zakonom,

7. utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja,

8. predlaže proglašavanje znanstvenih centara izvrsnosti i provodi njihovo vrednovanje,

9. daje mišljenje o osnivanju znanstveno-tehnoloških parkova te

10. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima.

Zadaće Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje

Članak 7.

(1) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje najviše je stručno tijelo koje brine za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava visokog obrazovanja Republike Hrvatske.

(2) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje:

1. predlaže i potiče donošenje mjera za unaprjeđenje visokog obrazovanja,

2. BRISAN.

3. daje suglasnost na uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za stjecanje znanstveno-nastavnih, umjetničko-nastavnih i nastavnih zvanja,

4. BRISAN.

5. BRISAN.

6. BRISAN.

7. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima.

*Zajedničke zadaće Nacionalnog vijeća za znanost i
Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje*

Članak 8.

(1) Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje zajednički:

1. predlažu Vladi Republike Hrvatske kriterije i odnose raspodjele proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje,

2. raspravljaju pitanja vezana uz policentrični sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj te predlažu i potiču mjere za njegov razvoj,

3. predlažu i potiču sudjelovanje drugih subjekata, posebno drugih tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te gospodarskih subjekata u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,

4. predlažu mjere i poduzimaju aktivnosti za afirmaciju i napredovanje znanstvenog i nastavnog podmlatka,

5. imenuju članove Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, te,

6. predlažu članove Odbora za etiku.

(2) Zajedničkim sjednicama Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje predsjedavaju naizmjenice predsjednici ovih vijeća na rok od jedne godine, računajući od dana prvog imenovanja ovih vijeća prema ovom Zakonu. Zajedničke sjednice održavaju se najmanje jednom godišnje.

Sastav Nacionalnog vijeća za znanost

Članak 9.

(1) Nacionalno vijeće za znanost ima predsjednika i dvanaest članova, od kojih su četiri znanstvenika u zvanju znanstvenog savjetnika zaposlena u znanstvenim institutima, šest redovitih profesora te tri osobe izvan sustava znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

(2) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za znanost je četiri godine.

(3) Nacionalno vijeće za znanost na svoje sjednice poziva ministra te po potrebi druge članove Vlade Republike Hrvatske, koji mogu sudjelovati u raspravi bez prava glasa.

Sastav Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje

Članak 10.

(1) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje ima predsjednika i dvanaest članova od kojih su sedam sveučilišni profesori s time da je jedan od njih iz područja obrazovanja nastavnika, dva profesori visoke škole, dva znanstvenika zaposlena u znanstvenom institutu te dvije osobe izvan sustava znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

(2) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje je četiri godine.

(3) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje na svoje sjednice poziva ministra te po potrebi druge članove Vlade Republike Hrvatske, koji mogu sudjelovati u raspravi bez prava glasa.

Način imenovanja članova Nacionalnog vijeća za znanost

i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje

Članak 11.

(1) Članove Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i njihove predsjednike imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, vodeći računa o zastupljenosti predstavnika iz područja znanosti i umjetnosti, te regija i o zastupljenosti znanstvenika iz gospodarstva.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost su vrhunski znanstvenici osobito oni koji imaju svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja.

(3) Hrvatski sabor, sukladno stavku 1. ovoga članka, svake dvije godine imenuje po šest članova Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, a predsjednike navedenih tijela imenuje svake četiri godine.

(4) Kandidate za članove i predsjednika Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga koje podnose znanstveni instituti, Rektorski zbor, sveučilišni senati, Vijeće veleučilišta i visokih škola, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska gospodarska komora, udruge

poslodavaca, sindikati u znanosti te znanstvenici i članovi akademske zajednice na temelju javno objavljenog poziva za predlaganje kandidata.

(5) Državni dužnosnici ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća za znanost ni Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

*Razrješenje članova Nacionalnog vijeća za znanost i
Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje*

Članak 12.

(1) Predsjednika ili člana Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i Nacionalnog vijeća za znanost, odnosno Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1. sam zatraži razrješenje,
2. stupi na dužnost koja priječi rad u Nacionalnom vijeću za znanost, odnosno Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje,
3. ne ispunjava svoju dužnost,
4. izgubi sposobnost obnašanja dužnosti,
5. svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

(2) U slučaju razrješenja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski sabor će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovati novog predsjednika ili člana na vrijeme do isteka mandata razriješenog predsjednika ili člana. Novi će se predsjednik ili član predložiti na temelju prije prikupljenih prijedloga prema članku 11. stavku 4. ovoga Zakona.

Rad i odlučivanje Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje

Članak 13.

(1) Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje donose poslovnike o svom radu u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje mogu osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća za znanost ili Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

(3) Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje mogu tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka.

(4) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada kod njih postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje pobliže se uređuje poslovnica o radu tih tijela.

(5) Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje raspravljaju pitanja od zajedničkog interesa najmanje jednom godišnje na zajedničkim sjednicama. Zajednički rad utvrđuje se posebnim Poslovníkom o zajedničkom radu Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje. Ako Poslovníkom nije određeno drukčije, na zajedničkim se sjednicama odlučuje većinom ukupnog broja članova obaju tijela.

(6) Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje donose program rada za mandatno razdoblje te godišnji program rada koje potvrđuje ministar. Za svoj rad Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje odgovorni su Hrvatskom saboru kojem najmanje jednom godišnje podnose izvještaj.

(7) U slučajevima kada Nacionalno vijeće za znanost ili Nacionalno vijeće za visoko

obrazovanje ministru predlažu donošenje kakvog općeg akta ili odluke, a ministar takav prijedlog ne prihvati, zatražit će ponovno razmatranje predmetnog prijedloga. Ako ni nakon tako provedenog postupka ne dođe do usuglašavanja o spornom pitanju o njemu će odlučiti Vlada Republike Hrvatske.

(8) Administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje obavlja Agencija za znanost i visoko obrazovanje (članak 15.).

Članak 19.

(1) Nacionalno vijeće za znanost imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća (u daljnjem tekstu: područna vijeća) i matične odbore iz redova istaknutih znanstvenika, umjetnika i profesora odgovarajuće struke na vrijeme od četiri godine. Prijedloge za članove područnih vijeća i matičnih odbora daju Rektorski zbor, sveučilišta, znanstveni instituti te članovi akademske zajednice i znanstvenici na temelju javnog poziva za predlaganje kandidata za područna vijeća i matične odbore.

(2) Područna vijeća osnivaju se radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Nacionalnog vijeća za znanost za pojedina znanstvena i umjetnička područja navedena u članku 6. stavak 2. ovoga Zakona. Područna vijeća sudjeluju u izboru u znanstvena zvanja u posebnim slučajevima navedenim u članku 33. stavku 4. ovoga Zakona.

(3) Matični odbori sudjeluju u izboru u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja sukladno ovom Zakonu i na njemu utemeljenim propisima.

(4) Sastav područnih vijeća i matičnih odbora te način njihova rada uređuje se detaljnije pravilnikom koji donosi Nacionalno vijeće za znanost, pri čemu se vodi računa o pravičnoj regionalnoj zastupljenosti. Članovi matičnih odbora su osobito svjetski priznati znanstvenici.

Članak 23.

(1) Ministarstvo vodi Upisnik znanstvenih organizacija i Upisnik znanstvenika.

(2) Upis u Upisnik znanstvenika provodi se na temelju odluke o izboru u znanstveno ili znanstveno-nastavno zvanje osim u slučaju iz članka 92. stavka 4. ovog Zakona. Upis u Upisnik znanstvenih organizacija provodi se na temelju dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(3) BRISAN.

(4) BRISAN.

(5) BRISAN.

(6) BRISAN.

(7) Ministar pravilnikom propisuje uvjete i postupak za upis u upisnike iz stavka 1. ovoga članka i brisanje iz upisnika, ustroj i način njihova vođenja te sadržaj obrazaca za podnošenje zahtjeva za upis i obrazaca za izvod iz upisnika.

(8) Organizacije i znanstvenici koji nisu upisani u upisnik ili koji su brisani iz njega ne mogu se financirati iz državnog proračuna. Iznimno inozemne organizacije i inozemni znanstvenici mogu se, iako nisu upisani u Upisnik, na prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost, financirati iz državnog proračuna ako sudjeluju u projektu od značaja za Republiku Hrvatsku.

Članak 24.

(1) Uz fizičke osobe koje se bave znanstvenim radom i subjekte koji obavljaju znanstvenu djelatnost, subjekti znanstvene djelatnosti su i Nacionalno vijeće za znanost, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Ministarstvo, Hrvatska akademska i istraživačka mreža (CARNet), Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Nacionalna zaklada) te, sukladno sa zakonom i svojim općim aktima, nastavne baze medicinskih, stomatoloških, veterinarskih i farmaceutskih fakulteta,

veleučilišta, visoke škole, znanstvene udruge, muzeji, arhivi i druge pravne osobe i njihove ustrojstvene jedinice čije je djelovanje od interesa za obavljanje znanstvene djelatnosti.

(2) Način sudjelovanja subjekata iz stavka 1. ovoga članka u organizaciji i provedbi znanstvene djelatnosti uređuje se zakonom, na njemu utemeljenom propisu te odlukama nadležnih tijela.

Članak 26.

(1) Na unutarnji ustroj i upravljanje javnim znanstvenim institutom i znanstvenim institutom (u daljnjem tekstu: institut) primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

(2) Statut instituta donosi njegovo upravno vijeće uz suglasnost osnivača. Suglasnost na statut javnoga znanstvenog instituta daje ministar na prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost.

(3) Institut ima:

- ravnatelja,
- znanstveno vijeće,
- upravno vijeće,
- druga tijela predviđena statutom ili na njemu utemeljenim drugim općim aktom.

(4) Upravno vijeće instituta, sukladno statutu, čine članovi koje imenuje osnivač te članovi koje izabere znanstveno vijeće instituta. Broj članova upravnog vijeća instituta određuje se statutom, uz ograničenje da ne može biti manji od tri ni veći od devet. Članovi koje imenuje osnivač čine većinu u upravnom vijeću. Upravno vijeće vodi financijsku i poslovnu politiku, odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti sukladno statutu te odlučuje o pitanjima koja statutom nisu stavljena u nadležnost drugih tijela.

(5) U znanstvenom vijeću znanstvenici i osobe izabrane na suradnička radna mjesta ili njihovi predstavnici odlučuju o znanstvenim i stručnim pitanjima. Znanstveno vijeće:

1. utvrđuje i provodi znanstvenu politiku instituta,
2. raspravlja i odlučuje o znanstvenim i stručnim pitanjima,
3. provodi dio postupka izbora u znanstvena zvanja, kad je institut za to ovlašten,
4. provodi postupke izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta,
5. imenuje i razrješuje dio članova upravnog vijeća instituta, u skladu sa statutom,
6. predlaže upravnom vijeću kandidate za natječajni odbor za izbor ravnatelja instituta,
7. daje upravnom vijeću instituta prethodno mišljenje u postupku donošenja statuta te
8. obavlja druge poslove određene odlukom o osnivanju i statutom instituta.

(6) Institut može imati znanstveni savjet. Članovi znanstvenog savjeta su istaknuti javni djelatnici čije članstvo nije uvjetovano sklopljenim ugovorom o radu s institutom. Ustroj, nadležnosti i način rada znanstvenog savjeta uređuje se statutom.

Članak 29.

(1) Znanstveni centar izvrsnosti je znanstvena organizacija ili njen ustrojbeni dio ili skupina znanstvenika koja po originalnosti, značenju i aktualnosti rezultata svoga znanstvenog rada ide u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svoje znanstvene discipline.

(2) Znanstvenu organizaciju ili njen ustrojbeni dio ili skupinu znanstvenika centrom izvrsnosti proglašava ministar na prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost, uz suglasnost znanstvene organizacije ili skupine znanstvenika, na temelju vrednovanja iz članka 16. ovoga Zakona i postupka koji obvezno uključuje međunarodnu prosudbu.

(3) Odluka ministra o proglašenju znanstvenog centra izvrsnosti sadrži prava i obveze

koje na prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost taj centar dobiva. Odluka se donosi na pet godina, a na temelju svakog novog vrednovanja u postupku predviđenom stavkom 2. ovog članka, može se produžiti za narednih pet godina.

Članak 32.

(1) Znanstvena zvanja su: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik i znanstveni savjetnik. Znanstvena zvanja se stječu u postupku i pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom i na njemu utemeljenim propisima.

(2) Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji ga afirmiraju kao priznatog znanstvenika.

(3) Za višega znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji predstavljaju značajan doprinos znanosti.

(4) Za znanstvenog savjetnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove kojima je značajno unaprijedio znanost, pri čemu će se posebno cijeniti međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada odnosno njegov značaj u okviru nacionalnih sadržaja.

(5) Nacionalno vijeće za znanost pravilnikom koji se objavljuje u »Narodnim novinama« detaljnije propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja (vrsta i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova i sl.) sukladno stavcima 2.-4. ovoga članka, na temelju kojih matični odbori i povjerenstva za ocjenu rada znanstvenika ocjenjuju sveukupnu znanstvenu djelatnost pristupnika, vodeći računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnih područja.

(6) Prilikom propisivanja uvjeta iz stavka 5. ovoga članka predviđet će se primjereno vremensko razdoblje primjene do tada važećih uvjeta kojim će se na pravičan način omogućiti reizbor ili napredovanje onih znanstvenika koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima.

Članak 34.

(1) Rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje izdaje ministar na temelju prijedloga Nacionalnog vijeća za znanost onoj znanstvenoj organizaciji koja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom ima zaposlenike sa znanstvenim zvanjem, i to najmanje petnaest u odgovarajućem znanstvenom području te najmanje sedam u odgovarajućem znanstvenom polju, odnosno interdisciplinarnom području, od čega najmanje tri znanstvena savjetnika.

(2) Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ovlaštena je, temeljem odluke nadležnog matičnog odbora, za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja za svoje zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima za sva znanstvena područja i polja, sukladno Zakonu o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i njezinu Statutu.

(3) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka to se ovlaštenje znanstvene organizacije upisuje u Upisnik znanstvenih organizacija.

(4) Postupak izbora u znanstvenoj organizaciji provodi stručno tijelo kojemu su statutom u nadležnost stavljena znanstvena pitanja.

(5) Ovlaštena znanstvena organizacija može posebnim pravilnikom pobliže urediti onaj dio postupka izbora u znanstvena zvanja koji ona provodi.

Članak 35.

(1) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji, zajedno s dokazima o ispunjavanju uvjeta za izbor u određeno zvanje.

(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku trideset dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno povjerenstvo se sastoji od

najmanje tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju s obzirom na ono za koje se traži izbor.

(3) Stručno povjerenstvo ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za izbor te predlaže da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje. Stručno povjerenstvo svoje izvješće podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja.

(4) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva i odluke stručnog tijela iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona, organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i prijedlog nadležnom matičnom odboru.

(5) Matični odbor u roku od šezdeset dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije. Propuštanje navedenog roka ne može rezultirati stjecanjem zvanja.

(6) U slučaju da matični odbor propusti rok iz prethodnog stavka, pristupnik može zahtijevati od nadležnoga područnog vijeća da samo odluči o zahtjevu. U slučaju da postupak izbora provodi područno vijeće, zbog propuštanja navedenog roka, pristupnik se može obratiti Nacionalnom vijeću za znanost.

(7) Matični odbor neće potvrditi mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije ako:

1. smatra da su oni doneseni protivno uvjetima za izbor,
2. su u nesuglasnosti s podnesenim dokazima o ispunjavanju uvjeta ili
3. je bitno povrijeđen postupak provođenja izbora.

(8) U slučajevima iz stavka 7. ovoga članka, matični odbor će sam provesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršit će se u roku od šezdeset dana.

(9) Odluka matičnog odbora je konačna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(10) Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti pristupniku i znanstvenoj organizaciji koja je provodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Izvod iz Upisnika dostavlja se podnositelju zahtjeva.

(11) U slučaju predviđenom člankom 33. stavkom 4. ovoga Zakona, zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se nadležnom matičnom odboru ili područnom vijeću, odnosno Nacionalnom vijeću za znanost. Postupak će se dovršiti u roku 120 dana.

(12) Protiv odluke o izboru pristupnik nema pravo žalbe, ali može pokrenuti upravni spor. U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika u znanstveno zvanje već samo ukinuti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

Članak 37.

(1) Znanstveno zvanje je trajno a prestaje prelaskom u više zvanje ili njegovim oduzimanjem.

(2) Znanstveno zvanje može se oduzeti:

1. ako se pojave činjenice i dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u znanstveno zvanje pristupnik nije ispunjavao propisane uvjete za izbor,
2. ako se utvrdi da znanstveni radovi na temelju kojih je znanstvenik izabran u znanstveno zvanje predstavljaju plagijat ili da su istraživanja na kojima se temelje krivotvorena te
3. u slučajevima teških povreda etičkog kodeksa.

(3) Postupak oduzimanja zvanja može pokrenuti znanstvena organizacija, matični odbor, područno vijeće, Nacionalno vijeće za znanost ili Odbor za etiku. Postupak oduzimanja znanstvenog zvanja provodi se odgovarajućom primjenom odredbi članka 35. ovoga Zakona.

Članak 39.

(1) Znanstvena radna mjesta u znanstvenim organizacijama su znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik i znanstveni savjetnik.

(2) Suradnička radna mjesta u znanstvenim organizacijama su asistent i viši asistent.

(3) Stručna radna mjesta u znanstvenim organizacijama za zaposlenike koji sudjeluju u obavljanju znanstvene djelatnosti su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

Članak 40.

(1) Postupak izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta uređuje se statutom znanstvene organizacije ili, u privatnim znanstvenim organizacijama, općim aktom kojim se uređuju radni odnosi.

(2) Izbor na radna mjesta u javnim znanstvenim organizacijama obavlja se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, u dnevnom tisku i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije.

(3) U slučaju kada je raspisan natječaj za znanstveno radno mjesto u okviru istog postupka može se obaviti i izbor u znanstveno zvanje sukladno članku 35. ovoga Zakona ukoliko neki od pristupnika nema obavljen taj izbor. U tom slučaju obavlja se izbor u znanstveno zvanje svih pristupnika koji imaju uvjete za odnosno zvanje a do tada nisu u njega izabrani. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, znanstvena organizacija u roku od šezdeset dana dovršava postupak izbora na radno mjesto izborom pristupnika koji najbolje udovoljava uvjetima natječaja. U postupku izbora znanstvena organizacija može zatražiti mišljenje kompetentnih stručnjaka iz zemlje ili inozemstva.

(4) Znanstvena organizacija dužna je obavijestiti o rezultatu izbora sve pristupnike u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o izboru.

(5) Ako odluka o izboru na isto ili više radno mjesto ne bude donesena do isteka roka na koji je neki od pristupnika bio izabran u prethodnom izboru u istoj znanstvenoj organizaciji, njegov ugovor o radu traje do donošenja odluke o izboru.

Članak 41.

(1) U znanstvenim organizacijama znanstvenici se biraju na znanstvena radna mjesta. Izbor na znanstvena radna mjesta vrši se na pet godina.

(2) Opći uvjet za izbor na znanstveno radno mjesto je upis u Upisnik znanstvenika u istom ili višem znanstvenom zvanju, odnosno izbor proveden sukladno članku 40. stavku 3. ovoga Zakona. Znanstvena organizacija može svojim statutom propisati dodatne uvjete za izbor na znanstvena radna mjesta

(3) Na radno mjesto višeg znanstvenog suradnika može biti izabrana osoba koja ima najmanje tri godine istraživačkog rada u znanstvenom zvanju. Na radno mjesto znanstvenog savjetnika može biti izabrana osoba koja ima najmanje tri godine istraživačkog rada u znanstvenom zvanju višeg znanstvenog suradnika.

(4) Natječaj za izbor na isto ili više znanstveno radno mjesto zbog isteka roka na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju raspisuje znanstvena organizacija tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom znanstvenog vijeća, i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prvog izbora na radno mjesto s tim zvanjem. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto znanstvenog savjetnika (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(5) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo odgovarajuće radno mjesto ili će se u nedostatku

istoga pokrenuti postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu.

(6) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga odgovarajućeg radnog mjesta.

Članak 42.

(1) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme s obvezom provođenja ponovnog izbora ili unapređenja svakih pet godina. Ako prilikom ponovnog izbora zaposlenik ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta, postupa se prema članku 41. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) S osobama izabranim na znanstvena i suradnička radna mjesta koje rade na projektu ograničena trajanja, ugovor o radu može se zaključiti na određeno vrijeme, dok traje projekt ili njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana.

(3) Obveza provođenja ponovnog izbora prestaje nakon što zaposlenik bude drugi put izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika (trajno zvanje).

(4) Na radno mjesto znanstvenog suradnika ili višega znanstvenog suradnika zaposlenik može biti biran najviše dva puta.

(5) Iznimno, ako zaposlenik nakon drugog izbora ne bude izabran u više zvanje i na odgovarajuće radno mjesto, a odlukom znanstvenog i upravnog vijeća se utvrdi potreba za njegovim daljnjim radom, znanstvena organizacija može s njim zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme u najduljem trajanju do pet godina.

(6) Znanstveniku u znanstvenoj organizaciji istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu. Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, znanstvena organizacija može istom produljiti radni odnos do isteka kalendarske godine u kojoj on navršava 70. godinu života.

(7) Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju stariji od 65 godina života, kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, može se zaposliti na određeno vrijeme u drugoj znanstvenoj organizaciji, ako se na raspisani natječaj u toj znanstvenoj organizaciji nije javio odgovarajući pristupnik, a najdulje do isteka kalendarske godine u kojoj je navršio 70. godinu života.

Članak 43.

(1) Suradnička zvanja i radna mjesta su asistent i viši asistent. Izbor na radno mjesto asistenta ili višeg asistenta provodi se na temelju javnog natječaja.

(2) Osobu koja je završila sveučilišni diplomski studij, znanstveni institut može izabrati u zvanje asistenta, te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše šest godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati poslijediplomski studij.

(3) Ako se plaća i/ili troškovi poslijediplomskog studija asistenta ne osiguravaju iz vlastitih prihoda javnoga znanstvenog instituta nego iz sredstava državnog proračuna, suglasnost za zaključenje ugovora o radu iz stavka 2. ovoga članka daje ministar.

(4) Svaki asistent ima jednog ili više mentora koje imenuje institut na način propisan općim aktom. Mentor može biti osoba koja svojom znanstvenom ili umjetničkom aktivnošću osigurava učinkovito obrazovanje asistenta.

(5) Svake godine institut ocjenjuje rad asistenta. Ocjena se temelji na pisanom izvješću mentora u kojem se vrednuje kandidatova uspješnost u znanstvenom ili umjetničkom nastavnom radu kao i uspješnost na poslijediplomskom studiju. Postupak ocjenjivanja pobliže se uređuje općim aktom instituta. Ako je ocjena rada asistenta negativna, pokreće se postupak

redovitog otkaza ugovora o radu.

(6) S asistentom koji je u roku od šest godina ili u kraćem vremenu završio poslijediplomski studij i doktorirao, institut može sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme na suradničkom radnom mjestu sa zvanjem višeg asistenta. Trajanje tog ugovora o radu može biti najviše do isteka razdoblja od ukupno deset godina od zaključenja ugovora o radu iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Ako se plaća višeg asistenta ne osigurava iz vlastitih prihoda javnoga znanstvenog instituta nego iz namjenskih sredstava državnog proračuna, suglasnost za zaključenje ugovora o radu daje ministar.

(8) Ministar može, na traženje voditelja znanstvenog ili tehnologijskog projekta, a uz suglasnost znanstvene organizacije, odobriti zapošljavanje znanstvenih novaka za rad na projektu na teret sredstava Ministarstva. Znanstveni novaci biraju se javnim natječajem i zasnivaju radni odnos u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta ili višeg asistenta. U nastavi mogu pod istim uvjetima, sukladno ugovoru visokog učilišta i druge znanstvene organizacije, sudjelovati i znanstveni novaci izabrani u toj znanstvenoj organizaciji, sukladno članku 42. stavku 2. ovoga Zakona. Znanstvene organizacije mogu znanstvene novake zaposliti i bez odobrenja ministra ako same financiraju njihov rad, u kojem slučaju znanstveni novaci zasnivaju radni odnos u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta ili višeg asistenta, a mogu se izabrati bez javnog natječaja.

Mirovanje rokova za izbor

Članak 45.

U vrijeme rodiljnih dopusta, bolovanja dužih od tri mjeseca, služenja vojne obveze, obavljanja javne dužnosti te u drugim naročito opravdanim slučajevima predviđenim zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom znanstvene organizacije, rokovi za izbor ili reizbor u znanstveno zvanje i na radno mjesto miruju i neće se uračunavati u rok za izbor, osim u slučaju da zaposlenik zatraži da mu za navedeno razdoblje rokovi teku.

Članak 59.

(1) Senat, sukladno statutu, odlučuje o svim akademskim, stručnim, znanstvenim i umjetničkim pitanjima, uključivši odlučivanje o organizaciji znanstvene, stručne i nastavne djelatnosti, izboru nastavnika, o razvojnim i poslovnim pitanjima kao i o drugim pitanjima predviđenim ovim Zakonom.

(2) U okviru svoje nadležnosti, senat posebice:

1. odlučuje o obrazovnoj, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti,
2. odlučuje o akademskim pitanjima,
3. odlučuje o razvojnim i istraživačkim planovima,
4. utvrđuje studijske kapacitete i upisnu politiku, određuje upisne kvote te utvrđuje standarde studiranja i nadzire njihovo poštovanje,
5. provodi ili povjerava sastavnicama provedbu postupka stjecanja doktorata,
6. dodjeljuje počasne doktorate,
7. bira profesore emerituse i znanstvenike emerituse,
8. odlučuje o uvjetima studiranja i studentskom standardu,
9. koordinira međunarodnu suradnju,
10. odlučuje o izdavačkoj djelatnosti,
11. donosi statut te druge opće akte sveučilišta, ako statutom sveučilišta nije određeno drugačije,
12. bira rektora te na njegov prijedlog imenuje prorektore,
13. imenuje članove drugih tijela sveučilišta kada je to određeno statutom ili drugim općim aktom,

14. potvrđuje izbor dekana fakulteta i umjetničkih akademija i pročelnika sveučilišnih odjela,

15. imenuje čelnike drugih sastavnica sveučilišta, ako statutom sveučilišta ili aktom o osnivanju i statutom sastavnice nije određeno drugačije,

16. bira nastavnike i suradnike, ako statutom ili na njemu utemeljenom propisu nije određeno drugačije,

17. odlučuje o osnivanju, osnovama ustroja i ukidanju sastavnica sveučilišta te usklađuje njihov rad i poslovanje,

18. odlučuje o osnivanju znanstveno-tehnoloških parkova i drugih trgovačkih društava,

19. vodi financijsku politiku i donosi proračun sveučilišta, raspravlja o financijskim izvješćima i prihvaća završni račun te odlučuje o kapitalnim ulaganjima,

20. obavlja i druge poslove predviđene statutom i drugim općim aktima.

(3) Odlučivanje o pojedinim pitanjima iz nadležnosti senata statutom se može povjeriti odgovarajućim sastavnicama sveučilišta. Statutom sveučilišta može se, radi osiguranja integriteta nastavnog i znanstvenog procesa na sveučilištu, predvidjeti pravo suspenzivnog veta na pojedine odluke nadležnih tijela sastavnica o tim pitanjima, ali tako da se ne naruše njihove akademske slobode i akademska samouprava.

Članak 63.

(1) Fakultet i umjetnička akademija imaju:

- dekana,

- vijeće (fakultetsko vijeće i vijeće akademije) te

- druga tijela predviđena statutom sveučilišta, svojim statutom ili drugim općim aktom.

(2) Dekana fakulteta ili umjetničke akademije bira i razrješava vijeće s mandatom, na način i u postupku utvrđenim statutom sveučilišta ili drugim općim aktom, te ga razrješava Senat u slučaju propisanom člankom 57. stavkom 8. ovoga Zakona.

(3) Dekan predstavlja i zastupa fakultet ili umjetničku akademiju i ima prava i obaveze sukladno statutu sveučilišta i statutu fakulteta ili umjetničke akademije. Dekanu u radu pomažu prodekani te statutom utvrđena druga tijela.

(4) Dekan je odgovoran za zakonitost, provedbu statuta i odluka sveučilišnih tijela na fakultetu ili umjetničkoj akademiji.

(5) Vijeće fakulteta i umjetničke akademije čine nastavnici, suradnici i studenti, u skladu sa statutom fakulteta ili umjetničke akademije. Studentski predstavnici, koje sukladno statutu biraju sami studenti, čine najmanje 15% ukupnog broja članova Vijeća.

(6) Vijeće, sukladno statutu sveučilišta:

1. donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima,

2. bira i razrješuje dekana i prodekane,

3. donosi statut i druge opće akte,

4. obavlja druge poslove utvrđene statutom sveučilišta, statutom visokog učilišta ili drugim općim aktom.

(7) U slučaju postojanja statuta fakulteta ili umjetničke akademije statutom se, sukladno ovom Zakonu i statutu sveučilišta, utvrđuju pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u stručnom vijeću fakulteta ili umjetničke akademije, studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta, sukladno članku 61. ovoga Zakona.

Članak 68.

(1) Veleučilište i visoka škola imaju:

- dekana,
- stručno vijeće,
- upravno vijeće,
- i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuje statutom ili drugim općim aktom.

(2) Dekana veleučilišta ili visoke škole bira i razrješava stručno vijeće s mandatom, na način i u postupku utvrđenim statutom veleučilišta ili visoke škole. Izbor dekana potvrđuje upravno vijeće. Dekan ima prava i obveze u smislu Zakona o ustanovama i za svoj rad je odgovoran stručnom vijeću i upravnom vijeću.

(3) Stručno vijeće veleučilišta i visoke škole čine nastavnici, suradnici i studenti, u skladu sa statutom. Stručno vijeće, sukladno statutu, odlučuje o stručnim i nastavnim pitanjima. Studenti čine najmanje 15% ukupnog broja članova stručnog vijeća. Studente - članove stručnog vijeća biraju sami studenti u skladu sa statutom veleučilišta i visoke škole. Na odlučivanje studenata u stručnom vijeću odnose se na odgovarajući način odredbe članka ovoga Zakona o suspenzivnog vetu na sveučilištu (članak 61.).

(4) Upravno vijeće veleučilišta ili visoke škole ima pet članova od kojih tri imenuje osnivač a dva bira stručno vijeće veleučilišta ili visoke škole. Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi između sebe. Dekan veleučilišta i visoke škole sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava glasovanja.

(5) Upravno vijeće brine o ostvarivanju djelatnosti veleučilišta i visoke škole prema aktu o osnivanju i statutu, posebice brine o zakonitosti njihova rada, racionalnoj uporabi materijalnih i kadrovskih resursa, provođenju odluka stručnog vijeća, daje suglasnost na pojedine odluke dekana i stručnog vijeća sukladno statutu te obavlja ostale poslove predviđene statutom.

Članak 69.

- (1) Visoko obrazovanje provodi se kroz sveučilišne i stručne studije.
- (2) Sveučilišni studij osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te ih osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih i stručnih dostignuća.
- (3) Stručni studij pruža studentima primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces.
- (4) Sveučilišni i stručni studiji usklađuju (»harmoniziraju«) se s onima u europskom obrazovnom prostoru, uz uvažavanje pozitivnih iskustava drugih visokoškolskih sustava.

Članak 70.

- (1) Sveučilišno obrazovanje obuhvaća sljedeće tri razine:
  - 1) preddiplomski studij,
  - 2) diplomski studij i
  - 3) poslijediplomski studij.
- (2) Sveučilišni studiji ustrojavaju se i izvode na sveučilištu. Diplomski i poslijediplomski studiji mogu se izvoditi i u suradnji sa znanstvenim institutima.
- (3) Svaka razina sveučilišnog studija završava stjecanjem određenog naziva ili stupnja.
- (4) Određeni studijski programi provode se integrirano kroz prvu i drugu razinu studija. Takvo provođenje studijskog programa odobrava Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje.
- (5) Svaka razina studija iz stavka 1. ovoga članka mora biti u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (dalje: ECTS) po kojem se jednom godinom studija u pravilu stječe 60 ECTS bodova.

Članak 73.

(1) Poslijediplomski sveučilišni studij može se upisati nakon završetka diplomskoga sveučilišnog studija.

(2) Poslijediplomski sveučilišni studij traje u pravilu tri godine. Ispunjenjem svih propisanih uvjeta i javnom obranom doktorskog rada, stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.), odnosno doktora umjetnosti (dr. art.).

(3) Iznimno, osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena znanja, na temelju odluke nadležnog vijeća, utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorskog rada, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat znanosti.

(4) Kratica akademskog stupnja stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

(5) Sveučilište može organizirati poslijediplomski specijalistički studij u trajanju od jedne do dvije godine, kojim se stječe akademski naziv specijalista određenog područja (spec.), u skladu s posebnim zakonom. Naziv specijalista, odnosno njegova kratica dodaju se akademskom nazivu iz članka 72. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Posebnim propisom utvrditi će se akademski naziv koji se stječe završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija, u slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje.

(7) Sveučilište općim aktom uređuje stjecanje ECTS bodova na poslijediplomskom studiju te propisuje broj ECTS bodova potreban za prijavu doktorskog rada na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.

Članak 74.

(1) Stručni studiji provode se na visokoj školi ili veleučilištu. Iznimno, stručni studiji mogu se provoditi i na sveučilištu, uz pribavljenu suglasnost Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje u skladu s ovim Zakonom.

(2) Stručni studiji traju od dvije do tri godine i njihovim se završetkom stječe od 120 do 180 ECTS bodova. Iznimno, uz odobrenje Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, stručni studij može trajati do četiri godine u slučajevima kada je to sukladno međunarodno prihvaćenim standardima te se takvim studijem stječe do 240 ECTS bodova.

(3) Završetkom stručnog studija s manje od 180 ECTS bodova stječe se odgovarajući stručni naziv, u skladu s posebnim zakonom.

(4) Završetkom stručnog studija s 180 ili više ECTS bodova stječe se stručni naziv stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/ baccalaurea) uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom.

(5) Kratica stručnog naziva stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(6) Veleučilišta ili visoke škole mogu organizirati specijalistički diplomski stručni studij za osobe koje su završile stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij. Takav studij traje jednu do dvije godine i njime se stječe zvanje specijalista određene struke (spec.).

(7) Posebnim propisom utvrditi će se stručni naziv koji se stječe završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija, u slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje.

Članak 75.

(1) Prijenos ECTS bodova može se provesti između različitih studija.

(2) Kriteriji i uvjeti prijena ECTS bodova iz stavka 1. ovoga članka propisuju se općim aktom visokog učilišta, odnosno ugovorom između visokih učilišta.

Ugovorno osnivanje studija i programi stručnog usavršavanja

Članak 76.

(1) Sveučilište, veleučilište ili visoka škola mogu s domaćom ili stranom pravnom ili fizičkom osobom ustrojiti određeni studij. Dopusnica za takav studij izdaje se na način i u

postupku propisanim u članku 51. ovoga Zakona.

(2) Visoka učilišta mogu osnivati različite programe stručnog usavršavanja, imajući u vidu koncept cjeloživotnog obrazovanja i usavršavanja. Takav se program ne smatra studijem u smislu ovoga Zakona. Po završetku programa stručnog usavršavanja visoko učilište polazniku izdaje posebnu potvrdu.

Članak 77.

(1) Upis studija obavlja se na temelju javnog natječaja koji objavljuje sveučilište, veleučilište ili visoka škola koji provode studij najmanje šest mjeseci prije početka nastave. Natječaj za upis mora sadržavati: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokove za prijavu na natječaj i upis.

(2) Sveučilište, veleučilište ili visoka škola utvrđuju postupak odabira pristupnika za upis na način koji jamči ravnopravnost svih pristupnika bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, društveni položaj, invalidnost, seksualnu orijentaciju i dob. Sveučilište, veleučilište ili visoka škola utvrđuju kriterije (uspjeh u prethodnom školovanju, vrsta završenog školovanja, uspjeh na klasifikacijskom ili drugom ispitu, posebna znanja, vještine ili sposobnosti i sl.) na temelju kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis.

(3) Sveučilište, veleučilište i visoka škola utvrđuju koji su srednjoškolski programi odgovarajući preduvjet za upis pojedinoga preddiplomskog ili stručnog studija.

(4) Diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski studij. Sveučilište propisuje koji je preddiplomski studij odgovarajući za upis pojedinoga diplomskog studija kao i uvjete upisa za pristupnike koji imaju završen neki drugi preddiplomski studij ili diplomski sveučilišni studij.

(5) Osobe koje su završile stručni studij mogu upisati diplomski studij ako je to predviđeno općim aktom sveučilišta koje provodi taj studij, pri čemu se upis može uvjetovati polaganjem diferencijskih ispita.

(6) Poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući diplomski studij. Sveučilište može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija.

(7) Iznimno, pod uvjetima koje propiše visoko učilište, studij se može upisati i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja, ako je riječ o iznimno nadarenim osobama za koje se može očekivati da će i bez završenoga prethodnog školovanja uspješno svladati studij.

(8) Strani državljani upisuju se na studij pod jednakim uvjetima kao hrvatski državljani ali se, sukladno odluci nadležnoga državnog tijela ili visokog učilišta, od njih može tražiti plaćanje dijela ili pune cijene studija. Stranim državljanima se upis može ograničiti ili uskratiti ako je riječ o studiju koji se odnosi na vojno ili policijsko obrazovanje ili drugi studij od interesa za nacionalnu sigurnost.

Članak 78.

(1) Studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta.

(2) Kod utvrđivanja studijskog programa visoko učilište treba osobito brinuti da studij bude:

- na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih vještina,
- usklađen s nacionalnim prioritetima i potrebama profesionalnog sektora,
- usporediv s programima u zemljama Europske unije.

(3) Studijski program donosi se u skladu sa statutom i drugim općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole te sadrži:

1. stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija,

2. uvjete upisa na studij,
3. okvirni sadržaj obvezatnih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu izvedbu,
4. bodovnu vrijednost svakog predmeta određenu u skladu s ECTS,
5. oblike provođenja nastave i načina provjere znanja za svaki predmet,
6. popis predmeta koje student može izabrati s drugih sveučilišnih, odnosno stručnih studija,
7. uvjete upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija te preduvjete upisa pojedinog predmeta ili grupe predmeta,
8. način završetka studija,
9. odredbe o tome da li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja mogu nastaviti studij.

Članak 79.

(1) Studiji se izvode prema izvedbenom planu nastave koji donosi visoko učilište. Izvedbeni plan se objavljuje prije početka nastave u odnosnoj akademskoj godini i dostupan je javnosti. Izvedbeni plan nastave obvezno se objavljuje na službenim Internet stranicama visokog učilišta, uključujući sažetke predavanja i drugih oblika nastave kao i tekst samih predavanja te drugih oblika nastave u iznimnim slučajevima nedostupnosti odgovarajuće literature. Izvedbenim planom nastave utvrđuju se:

1. nastavnici i suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskom programu,
2. mjesta izvođenja nastave,
3. početak i završetak te satnica izvođenja nastave,
4. oblici nastave (predavanja, seminari, vježbe, konzultacije, provjere znanja i sl.),
5. način polaganja ispita,
6. ispitni rokovi,
7. popis literature za studij i polaganje ispita,
8. mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku te
9. ostale važne činjenice za uredno izvođenje nastave.

(2) Studij se može organizirati kroz sustav učenja na daljinu, što posebno odobrava Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje.

Članak 80.

(1) Akademaska godina počinje 1. listopada tekuće a završava 30. rujna sljedeće kalendarske godine.

(2) Nastava se ustrojava po semestrima ili trimestrima, prema odredbama statuta sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole.

Članak 83.

(1) Preddiplomski studij završava polaganjem svih ispita te, ovisno o studijskom programu, izradom završnog rada i/ili polaganjem završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

(2) Diplomski studij završava polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita u skladu sa studijskim programom.

(3) Poslijediplomski studij završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom znanstvenog ili umjetničkoga doktorskog rada (disertacije).

(4) Poslijediplomski specijalistički studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućega završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

(5) Studijskim programom može se utvrditi da poslijediplomski umjetnički studij završava

polaganjem svih ispita te polaganjem završnog ispita pred ispitnim povjerenstvom i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela.

(6) Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske disertacije odnosno izrade i/ili izvedbe umjetničkog djela uređuje se statutom sveučilišta.

(7) Stručni studij završava polaganjem svih ispita. Studijskim programom može se predvidjeti i polaganje završnog ispita i/ili izrada završnog rada.

(8) Specijalistički stručni studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućega završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

(9) Završetkom studija sukladno odredbama ovoga članka student stječe odgovarajući stručni ili akademski naziv ili stupanj te druga prava sukladno posebnim propisima.

Članak 84.

(1) Po završetku sveučilišnoga preddiplomskog studija studentu se izdaje svjedodžba kojom se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog akademskog naziva.

(2) Po završetku diplomskog, poslijediplomskoga i poslijediplomskoga specijalističkog studija studentu se izdaje diploma. Diplomom se potvrđuje da je student završio određeni studij i stekao pravo na akademski naziv ili stupanj.

(3) Po završetku stručnog studija studentu se izdaje svjedodžba, a po završetku specijalističkog diplomskog stručnog studija izdaje se diploma, kojima se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog stručnog naziva.

(4) Po završenom programu stručnog usavršavanja visoko učilište polazniku izdaje potvrdu.

(5) Uz svjedodžbu, diplomu ili potvrdu studentu se izdaje i dopunska isprava o studiju kojom se potvrđuje koje je ispite položio i s kojom ocjenom te s podacima o nastavnom opterećenju i nastavnim sadržajima.

(6) Diplome, svjedodžbe i potvrde koje izdaju visoka učilišta javne su isprave.

(7) Sadržaj diploma i dopunskih isprava o studiju propisuje ministar.

(8) Oblik diploma i dopunskih isprava o studiju, sadržaj i oblik svjedodžbi i potvrda te informacijskih paketa za prijenos ECTS bodova propisuje sveučilište, veleučilište i visoka škola.

Članak 86.

(1) Status studenta stječe se upisom na sveučilište, veleučilište ili visoku školu a dokazuje se odgovarajućom studentskom ispravom, čiji minimalni sadržaj propisuje ministar a oblik sveučilište, veleučilište ili visoka škola.

(2) Pravo na upis na visoko učilište ima svaka osoba koja je ispunila uvjete iz članka 77. ovoga Zakona, u okviru kapaciteta visokog učilišta. Ako broj osoba koje su ispunile uvjete iz članka 77. ovoga Zakona prelazi kapacitet visokog učilišta, pravo na studij imaju one osobe koje su u postupku klasifikacije ostvarile bolje rezultate.

(3) Studenti mogu biti redoviti ili izvanredni.

(4) Redoviti su oni studenti koji studiraju prema programu koji se temelji na punoj nastavnoj satnici (puno radno vrijeme). Trošak redovitog studija (studijskog programa) dijelom ili u cijelosti, sukladno općem aktu sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole, subvencionira se iz državnog proračuna.

(5) Izvanredni studenti su oni koji obrazovni program pohađaju uz rad ili drugu aktivnost koja traži specifičan program. Troškove takvog studija u cijelosti ili dijelom snosi sam student, sukladno općem aktu sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole.

Članak 88.

(1) Student ima pravo na:

1. kvalitetan studij i obrazovni proces kako je to predviđeno studijskim programom,
2. sudjelovanje u stručnom i znanstvenom radu,
3. konzultacije i mentorski rad,
4. slobodu mišljenja i iskazivanja stavova tijekom nastave i drugih aktivnosti na visokim učilištima,
5. završetak studija u kraćem roku,
6. slobodno korištenje knjižnica i ostalih izvora informacija,
7. upisivanje predmeta iz drugih programa, sukladno statutu i na njemu utemeljenim propisima sveučilišta,
8. izjašnjavanje o kvaliteti (ocjenjivanje) nastave i nastavnika,
9. sudjelovanje u odlučivanju, sukladno statutu visokog učilišta,
10. pritužbu za slučaj povrede nekog od njegovih prava predviđenih zakonom ili općim aktima visokog učilišta,
11. sudjelovanje u radu studentskih organizacija,
12. mirovanje obveza studenta za vrijeme služenja vojnoga roka, za vrijeme trudnoće i do godine dana starosti djeteta, za vrijeme dulje bolesti te u drugim opravdanim slučajevima prekida studija,
13. odgovarajuću psihološku i zdravstvenu pomoć u studentskim poliklinikama ili drugim odgovarajućim zdravstvenim ustanovama te
14. druga prava predviđena statutom i drugim općim aktima visokog učilišta.

(2) Student ima obvezu poštivati režim studija i opće akte visokog učilišta te uredno izvršavati svoje nastavne i druge obveze na visokom učilištu. Stegovna odgovornost studenata uređuje se općim aktima visokog učilišta.

(3) Redoviti studenti imaju prava iz zdravstvenog osiguranja, prava na subvencionirano stanovanje i prehranu te druga prava sukladno zakonu i na njemu utemeljenim propisima. Razina navedenih prava i visina financijske participacije samog studenta uređuje se odgovarajućim propisima, pri čemu uspjeh na klasifikacijskom ispitu ili na studiju može biti predviđen kao mjerilo za utvrđivanje razine prava.

(4) Redoviti studenti imaju pravo na zapošljavanje posredstvom pravnih osoba čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni standard sustava visokog obrazovanja (studentski centri), sukladno pravilniku koji donosi ministar.

(5) Visoka učilišta provode studentsku evaluaciju studija putem ankete ili na drugi primjereni način. Rezultati evaluacije služe planiranju nastavnog i znanstvenog programa na visokim učilištima.

Evidencije o studentima

Članak 90.

(1) Visoka učilišta vode sljedeće evidencije s osobnim podacima studenata:

1. evidenciju prijavljenih za upisni postupak, koja uključuje i rezultate postupka,
2. osobnu evidenciju upisanih studenata,
3. evidenciju o uspjehu na ispitu i
4. evidenciju izdanih isprava o završetku studija te stečenih akademskih naziva i stupnjeva.

(2) Evidencije iz stavka 1. ovoga članka visoka učilišta trajno pohranjuju.

(3) Način prikupljanja, pohranjivanja i davanja podataka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar posebnim pravilnikom, vodeći računa o zaštiti osobnih podataka studenta.

Članak 91.

(1) Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su docent, izvanredni profesor i

redoviti profesor.

(2) Znanstveno-nastavna zvanja u znanstvenoj komponenti odgovaraju znanstvenim zvanjima kako slijedi:

1. docent - znanstvenom suradniku,
2. izvanredni profesor - višem znanstvenom suradniku,
3. redoviti profesor - znanstvenom savjetniku.

(3) Nastavna zvanja su predavač, viši predavač, profesor visoke škole, lektor, viši lektor, umjetnički suradnik i viši umjetnički suradnik.

(4) Suradnička zvanja su asistent i viši asistent.

(5) Stručna zvanja su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

Članak 92.

(1) Na sveučilištu, odnosno njegovim sastavnicama, se putem javnog natječaja provode izbori u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i suradnička zvanja te nastavna zvanja predavača, višeg predavača, lektora, višeg lektora, umjetničkog suradnika i višega umjetničkog suradnika, kao i stručna zvanja, sukladno ovom Zakonu, te se s izabranim pristupnikom zaključuje ugovor o radu. Kada sveučilište izvodi stručne i visokoškolske umjetničke studije, može za potrebe tih studija provoditi izbor za sva nastavna zvanja iz članka 91. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) U odgovarajuće znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko i nastavno zvanje može se izabrati osoba i bez zaključivanja ugovora o radu koja ispunjava uvjete za izbor u odnosno zvanje ako sudjeluje ili će sudjelovati u izvođenju dijela ili cijele nastave određenog predmeta (tzv. naslovno zvanje) na visokom učilištu.

(3) Visoko učilište može povjeriti izvedbu do jedne trećine nastavnog predmeta stručnjacima bez izbora u znanstveno-nastavno zvanje (tzv. gostujući profesor ili nastavnik), uz uvjet da osnovni dio nastavnog predmeta izvode osobe izabrane u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna ili nastavna zvanja.

(4) Pod uvjetima predviđenim statutom sveučilišta, uglednom inozemnom profesoru, istaknutom stručnjaku ili umjetniku, koji nije stekao znanstveno-nastavno zvanje po hrvatskim propisima, može se, uz suglasnost senata, povjeriti izvođenje nastave iz određenog predmeta.

(5) Studenti poslijediplomskog studija mogu sudjelovati u izvođenju nastave preddiplomskog i diplomskog studija na sveučilištu, sukladno studijskom programu poslijediplomskog studija i općem aktu sveučilišta.

Članak 93.

(1) U znanstveno-nastavno zvanje može biti izabrana osoba koja je upisana u Upisnik znanstvenika iz članka 23. ovoga Zakona sa znanstvenim zvanjem stečenim u odgovarajućem polju, ili koja ispunjava uvjete za stjecanje toga znanstvenog zvanja i uvjete u pogledu obrazovnoga, nastavnog i stručnog rada koje propisuje Rektorski zbor, ako ima potrebne psihofizičke osobine kao i druge uvjete propisane statutom sveučilišta. Znanstveno-nastavna zvanja upisuju se u upisnik iz članka 23. ovoga Zakona.

(2) Pristupnik može biti izabran u znanstveno-nastavno zvanje ako ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje kako slijedi:

- docenta: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik ili znanstveni savjetnik,
- izvanrednog profesora: viši znanstveni suradnik ili znanstveni savjetnik,
- redovitog profesora: znanstveni savjetnik.

(3) Uvjeti Rektorskog zbora iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«. Način provjere ispunjavanja tih uvjeta te psihofizičkih osobina propisuje se statutom ili drugim općim aktom sveučilišta.

(4) Ako je izbor u zvanje redovitog profesora izvršen u nekoj od sastavnica sveučilišta, senat sveučilišta na kojemu je pokrenut postupak izbora potvrđuje izbor.

Članak 95.

(1) Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi sveučilište odnosno sastavnica sveučilišta sukladno statutu i uz odgovarajuću primjenu članka 35. i 36. ovoga Zakona, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku i na INTERNET stranici visokog učilišta.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto zbog isteka roka na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom vijeća visokog učilišta i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prvog izbora na radno mjesto s tim zvanjem. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto redovitog profesora (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(3) Ako neki od pristupnika nema potrebno znanstveno zvanje, prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje provodi se i izbor u znanstveno zvanje uz odgovarajuću primjenu članka 35. ovoga Zakona. Nakon obavljenog izbora u znanstveno zvanje svih pristupnika koji za to ispunjavaju uvjete sveučilište, sukladno statutu, nakon razmatranja uvjeta Rektorskog zbora iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 60 dana u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izabire pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.

(4) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto ili će mu se, u nedostatku istog, otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.

Članak 97.

(1) Suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta na sveučilištu su asistent i viši asistent. Asistent i viši asistent biraju se iz redova najuspješnijih studenata.

(2) Asistenti i viši asistenti pomažu u provođenju dijela nastavnog procesa, provjeri znanja, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti visokog učilišta u skladu s njegovom općim aktom.

(3) Suradnici na sveučilištu biraju se sukladno statutu visokog učilišta pod uvjetima predviđenim člankom 43. ovoga Zakona.

Članak 98.

(1) Na veleučilištu i visokoj školi nastavnici se biraju u nastavna zvanja i na radna mjesta koja odgovaraju tim zvanjima. Iznimno, u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, osobe se biraju u nastavna zvanja i na sveučilištu. Na veleučilištu i visokoj školi nema radnih mjesta koja odgovaraju znanstveno-nastavnim zvanjima, ali nastavu u svom zvanju mogu izvoditi nastavnici izabrani u znanstveno nastavna ili naslovna zvanja na sveučilištu.

(2) Na sveučilištu, fakultetu i umjetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtijeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za

potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu.

(3) U nastavno zvanje predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(4) U nastavno zvanje višeg predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni i specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina rada u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(5) U zvanje profesora visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu ili visokoj školi može biti izabrana osoba s doktoratom, ispunjenim nužnim uvjetima koje propisuje Vijeće veleučilišta i visokih škola, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora na radno mjesto višeg predavača, najmanje osam godina radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjenim nastupnim predavanjem pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjenim uvjetima propisanim od veleučilišta ili visoke škole.

(6) U zvanje lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje tri godine radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(7) U zvanje višeg lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(8) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(9) U zvanje višega umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje deset godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

Članak 98.a

(1) Temeljem međunarodnih ugovora i drugih akata, na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mogu se zaposliti lektori stranih jezika, kao i lektori hrvatskog jezika i književnosti na stranim visokoškolskim ustanovama, na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme.

(2) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora hrvatskog jezika na stranim visokoškolskim ustanovama propisuje pravilnikom ministar nadležan za visoko obrazovanje.

(3) Lektor iz stavka 2. ovog članka koji je prethodno zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u sustavu obrazovanja i znanosti u Republici Hrvatskoj, ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio ili na druge poslove za koje ispunjava uvjete, u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora o radu lektora hrvatskog jezika na stranoj visokoškolskoj ustanovi.

(4) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj propisuje visoko učilište svojim statutom.

Članak 101.

(1) Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku i na INTERNET stranici visokog učilišta.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više nastavno, odnosno stručno zvanje i radno mjesto zbog isteka roka na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta, i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od prethodnog izbora. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto profesora visoke škole (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(3) Stručno vijeće visokog učilišta najkasnije 90 dana od zaključenja natječaja izabire u nastavno ili stručno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto onog pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja i uvjetima Rektorskog zbora i uvjetima iz članka 98. ovoga Zakona. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku 15 dana od dana njegova dovršetka.

(4) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto, ili će mu se u nedostatku istoga otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.

Članak 102.

(1) S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme s obvezom provođenja ponovnog izbora ili unaprjeđenja svakih pet godina. Ako prilikom ponovnog izbora zaposlenik ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta, postupa se prema članku 95. stavku 5., odnosno članku 101. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Obveza provođenja ponovnog izbora prestaje nakon što zaposlenik bude drugi put izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora ili nastavno mjesto profesora visoke škole (trajno zvanje).

(3) Na radno mjesto docenta ili izvanrednog profesora, te predavača zaposlenik može biti biran najviše dva puta.

(4) Iznimno, ako zaposlenik nakon drugog izbora ne bude izabran u više nastavno zvanje a odlukom stručnog vijeća visokog učilišta se utvrdi da postoji potreba za njegovim daljnjim angažmanom, visoko učilište može s njim prilikom daljnjih ponovnih izbora sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme u najduljem trajanju od pet godina.

(5) Zaposlenici u znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim i nastavnim zvanjima imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u zvanja i na radna mjesta sukladno članku 45. ovoga Zakona te u vrijeme dok obavljaju dužnost rektora, prorektora, čelnika sastavnica sveučilišta ili dok obavljaju kakvu javnu dužnost.

(6) Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom i nastavnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

(7) Kada postoji potreba za nastavkom njegova rada, visoko učilište može redovitom

profesoru u trajnom zvanju i profesoru visoke škole u trajnom zvanju produljiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina. Pri tome će se posebno cijeliti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

(8) Nastavnik izabran u trajno zvanje, stariji od 65 godina života, kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, može se na određeno vrijeme zaposliti na drugom visokom učilištu, ako se na raspisani natječaj u tom visokom učilištu nije javio odgovarajući pristupnik, a najdulje do isteka akademske godine u kojoj je navršio 70. godinu života.

(9) Iznimno od stavka 6. ovog članka, kada se na visokom učilištu koje izvodi stručne studije na raspisani natječaj nije javio odgovarajući pristupnik, visoko učilište može, s osobama izabranima u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna odnosno nastavna zvanja i radna mjesta, zasnovati radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršavaju 70. godinu života.

(10) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, nastavniku iz područja biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, koji nije izabran u zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju, visoko učilište može produljiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina života, posebno cijeneći pri tome njegov znanstveni doprinos te uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

Članak 103.

(1) Nastavnici i suradnici dužni su uredno izvršavati nastavne i druge obveze sukladno općim aktima visokog učilišta te ispunjavati obveze u odnosu na znanstveni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju na visokom učilištu. Posebnu pozornost dužni su posvetiti radu sa studentima, poticanju njihova samostalnog rada i kreativnosti te uključivanju u stručni, znanstveni i umjetnički rad.

(2) Ugovori nastavnika i suradnika s drugim pravnim osobama izvan matične ustanove zaposlenja mogu se zabraniti, ograničiti ili uvjetovati ako se radi o ugovorima koji bi negativno utjecali na rad visokog učilišta ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurira visokom učilištu s kojim nastavnik ili suradnik ima ugovor o radu.

(3) Nastavnik ili znanstvenik može, uz uvjete propisane općim aktom visokog učilišta, koristiti plaćenu slobodnu studijsku godinu (sabbatical) radi znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada. Visoko učilište je dužno u tom razdoblju organizirati kontinuirano obavljanje nastave te ispunjavanje drugih obveza umjesto odsutnog nastavnika.

(4) Odlukom nadležnog tijela visokog učilišta nastavniku se mogu odobriti kraća ili dulja izbivanja zbog znanstvenog, umjetničkog i stručnog usavršavanja ili kojega drugoga opravdanog razloga. U vrijeme takve odsutnosti nastavniku mogu mirovati prava i obveze iz ugovora o radu ili se mogu izvršavati djelomično, sukladno odluci nadležnog tijela i/ili ugovora koji se zaključuje između nastavnika i visokog učilišta. Pri tome se mora osigurati uredno odvijanje nastave ili odgovarajuća zamjena za nastavnika.

(5) Nastavnik ili znanstvenik tijekom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran (nastavnik ili znanstvenik izabran u Sabor, dužnosnik kojeg je na dužnost imenovao Sabor, predsjednik Republike, Vlada ili Ustavni sud, župan, podžupan, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba) odnosno radi čijeg je obavljanja sklopio odgovarajući ugovor o radu, može obavljati nastavu i baviti se znanstvenim radom na visokom učilištu ili u znanstvenoj organizaciji tako da s visokim učilištem ili znanstvenom organizacijom zaključi ugovor o radu do ili preko punoga radnog vremena ili drugi odgovarajući ugovor. Nastavnik ili znanstvenik koji obnaša javnu dužnost ima se pravo, sukladno ugovoru s visokim učilištem ili znanstvenom organizacijom, vratiti na radno mjesto na kojemu je radio prije odlaska na javnu dužnost ili drugo odgovarajuće radno mjesto.

(6) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način i na znanstvenike u javnim znanstvenim organizacijama. Kolektivnim ugovorom prava iz ovoga članka mogu se predvidjeti i za znanstvenike u privatnim znanstvenim organizacijama.

Članak 105.

(1) Rektorski zbor čine svi rektori sveučilišta u Republici Hrvatskoj. U radu Rektorskog zbora sudjeluje, bez prava odlučivanja, i predstavnik Vijeća veleučilišta i visokih škola.

(2) Rektorski zbor odlučuje o pitanjima od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj sveučilišta u Republici Hrvatskoj.

(3) Rektorski zbor donosi poslovnik kojim uređuje svoj rad i način odlučivanja.

(4) Rektorski zbor:

1. propisuje nužne uvjete za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja odnosno radna mjesta,
2. predlaže članove područnih znanstvenih i umjetničkih vijeća i matičnih odbora,
3. predlaže članove Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,
4. razmatra problematiku rada i razvoja sveučilišta i o tome donosi preporuke i mišljenja, te
5. obavlja druge poslove predviđene ovim Zakonom i poslove koje mu povjere sveučilišta.

Članak 107.

(1) Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije financiraju se iz:

1. sredstava osnivača,
2. državnog proračuna Republike Hrvatske,
3. proračuna županija, gradova i općina,
4. Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske,
5. vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu od školarina, istraživačkih, umjetničkih i stručnih projekata, elaborata, ekspertiza, nakladničke i drugih djelatnosti,
6. sveučilišnih i ostalih zaklada, ostvarene dobiti trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 66. ovoga Zakona,
7. izravnih ulaganja pojedinaca, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba,
8. donacija te
9. ostalih izvora.

(2) Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole i javni znanstveni instituti mogu se financirati samo iz onih izvora koji ne utječu na njihovu neovisnost i dostojanstvo. Vlastiti prihodi mogu se ostvarivati samo djelatnostima koje ne štete ostvarenju osnovnih zadaća sveučilišta, veleučilišta, visokih škola i javnih znanstvenih instituta.

Članak 108.

(1) Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje utvrđuju kriterije za raspodjelu proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje na temelju prijedloga Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

(2) Uvažavajući kriterije ministar izrađuje prijedlog proračuna za financiranje znanosti i visokog obrazovanja na temelju prikupljenih prijedloga proračuna znanstvenih organizacija, sveučilišta, veleučilišta i visokih škola, sukladno propisima kojima se planiraju i izvršavaju proračunska sredstva iz državnog proračuna. Prijedlog obuhvaća ukupne iznose za pojedina sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, znanstvene institute i druge znanstvene organizacije te iznose za financiranje znanstvenih projekata, kolaborativnih znanstvenih programa, suradničkih radnih mjesta i nabavku znanstvene opreme te iznose troškova rada Nacionalnog vijeća za znanost, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, Agencije i drugih tijela.

(3) Prije podnošenja prijedloga Vladi Republike Hrvatske, ministar će pribaviti mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i predočiti ga Vladi Republike Hrvatske.

(4) Sredstva za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja, znanstveno izdavaštvo, znanstvene konferencije te znanstvene i znanstveno-stručne udruge raspoređuje ministar na temelju javnog poziva i mišljenja odgovarajućih povjerenstava koja imenuje ministar.

(5) Minimalne plaće sudionika u znanosti i visokom obrazovanju utvrđuju se kolektivnim ugovorom u skladu sa zakonom.

Članak 109.

(1) Javna sveučilišta, veleučilišta i visoke škole financiraju se iz državnog proračuna uzimajući u obzir utvrđene kapacitete pojedinoga visokog učilišta, cijenu pojedinih studija te ocjenu o njihovoj kvaliteti na temelju vrednovanja iz članka 16. ovoga Zakona.

(2) Iz državnog proračuna mogu se financirati i privatna visoka učilišta, na temelju prethodno sklopljenog ugovora, pod uvjetom da:

a) obavljaju djelatnost u kojoj društvene potrebe nadilaze raspoložive mogućnosti javnih visokih učilišta ili je njihova djelatnost od posebnoga državnog interesa,

b) ispunjavaju uvjete propisane Zakonom,

c) udovoljavaju kriterijima i prioritetima koje utvrđuje Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, uzimajući u obzir raspoloživa sredstva i kvalitetu tih učilišta.

(3) Sredstva iz državnog proračuna namijenjena sveučilištima, veleučilištima i visokim školama doznaju se korisnicima u ukupnom iznosu, a korisnici ih svojim proračunom raspoređuju za pojedine namjene, sukladno statutu i drugim općim aktima. Proračun sveučilišta donosi senat na prijedlog rektora, a proračun veleučilišta i visoke škole stručno vijeće na prijedlog dekana.

(4) Sastavnice sveučilišta dio vlastitih prihoda iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona izdvajaju u proračun sveučilišta za kapitalna ulaganja i razvojne programe, sukladno općim aktima sveučilišta.

Financiranje javnih znanstvenih instituta

Članak 110.

(1) Proračun javnoga znanstvenog instituta donosi upravno vijeće na prijedlog znanstvenog vijeća i uz suglasnost ministra.

(2) Ustrojstvena jedinica javnoga znanstvenog instituta obvezna je dio sredstava ostvarenih na tržištu od obavljanja stručne djelatnosti rasporediti u godišnji proračun instituta, sukladno općim aktima instituta.

Članak 112.

(1) Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade, imenuje Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju koji ima 9 članova, od kojih su šest iz redova istaknutih znanstvenika i sveučilišnih profesora, a tri su osobe primjerenog ugleda u javnosti. Mandat članova Odbora je četiri godine. Članove Odbora predlažu Nacionalno vijeće za visoko naobrazbu, Nacionalno vijeće za znanost, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Rektorski zbor, Vijeće veleučilišta i visokih škola, znanstvene organizacije, sveučilišta, ministar te druge organizacije i osobe sukladno oglasu kojim se poziva na predlaganje članova Odbora.

(2) Odbor za etiku ima predsjednika i zamjenika predsjednika, koje članovi Odbora biraju između sebe.

(3) Zadaća Odbora je promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša.

(4) Odbor donosi etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju, znanstvenom radu, objavljivanju rezultata, odnosima među znanstvenicima, nastavnicima i drugim sudionicima u znanstvenom i obrazovnom procesu, postupcima i radnjama vezanim za tržišno natjecanje, te odnosu prema javnosti i sredstvima javnog priopćavanja.

(5) Odbor radi na sjednicama. Mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima Odbor donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi, većinom glasova. Članovi odbora mogu izdvojiti mišljenje.

(6) Najmanje jednom godišnje Odbor podnosi o svom radu izvješće Hrvatskom saboru.

(7) Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva, te donijeti svoje etički kodekse. Na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva je student.

Članak 113.a

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. obavlja izbor u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, suradnička ili nastavna zvanja a da za to nema ovlasti (članak 34. stavak 1., članak 92. stavak 1. i članak 98. stavak 1. i 2.),

2. izabere u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko--nastavno, suradničko ili nastavno zvanje osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava uvjete za izbor ili izbor obavi ne poštujući postupak izbora predviđen ovim Zakonom,

3. ne otkaže ugovor o radu osobi izabranom u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto u slučajevima kada ovaj Zakon predviđa otkazivanje ugovora o radu zbog neispunjavanja uvjeta za reizbor ili napredovanje ili ako ne poštuje odredbe ovoga Zakona o odlasku znanstvenika i nastavnika u mirovinu,

4. obavi izbor u znanstveno, znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko ili nastavno zvanje, odnosno izbor na odgovarajuće radno mjesto bez natječaja ako je ovim Zakonom predviđeno da će se izbor obaviti na temelju natječaja,

5. suprotno članku 50. ovoga Zakona koristi naziv sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno riječ »akademija« uz naziv područja umjetnosti te veleučilište i visoka škola, ili drugi naziv koji sadrži neki od tih pojmova,

6. započne obavljanje znanstvene djelatnosti ili djelatnosti visokog obrazovanja bez dopusnice ili tu djelatnost obavlja bez dopusnice kad je ona za obavljanje djelatnosti potrebna prema odredbama ovoga Zakona ili djelatnost obavlja na način koji nije predviđen dopusnicom,

7. svojim statutom ne predvidi tijela upravljanja ili njihov sastav kako je to predviđeno ovim Zakonom,

8. upiše studente na studij ili u višu godinu studija, a da za to nisu ispunjeni uvjeti predviđeni ovim Zakonom i općim aktom visokog učilišta,

9. izdaje isprave o studiju suprotno članku 84. ovoga Zakona ili studentu ne izda ispravu o studiju iako su za to ispunjeni, ovim Zakonom i općim aktima visokog učilišta, predviđeni uvjeti,

10. ne vodi evidencije o studentima (članak 90.),

11. ne postupi sukladno članku 114. stavku 3. i 8. te članku 116. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog

postupka je ministar ili osoba koju on ovlasti.

(4) Osobi koja je počinitelj prekršaja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u pravnoj osobi, odnosno zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti pravnoj osobi, u trajanju od 3 mjeseca do godine dana.

Članak 115.

(1) Prvi saziv Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i Nacionalnog vijeća za znanost imenovat će se najkasnije do 31. prosinca 2004.

(2) Iznimno od odredaba članka 9. stavka 2., članka 10. stavka 2. i članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća za znanost, odnosno Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, Hrvatski sabor imenovat će svih dvanaest članova, a ždrijebjom će se odlučiti o tome kojih će šest članova imati mandat od dvije, dok će preostalih šest imati mandat od četiri godine.

(3) Do imenovanja iz stavka 1. ovoga članka Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu osnovano prema Zakonu o visokim učilištima i Nacionalno znanstveno vijeće osnovano prema Zakonu o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti nastavljaju s radom i obavljaju poslove iz svoje nadležnosti prema odredbama ovoga Zakona.

(4) Imenovanjem prvog saziva Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i Nacionalnog vijeća za znanost, navedena tijela preuzet će sve poslove iz stavka 3. ovoga članka, a postojeće Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje i Nacionalno znanstveno vijeće prestat će s radom.

(5) Nacionalno vijeće za znanost će donijeti pravilnik kojim se utvrđuju znanstvena područja, polja i grane, utvrditi uvjete za izbor u znanstvena zvanja te izabrati područna vijeća i matične odbore, najkasnije do 1. srpnja 2005.

(6) Vlada Republike Hrvatske Uredbom osniva Agenciju za znanost i visoko obrazovanje najkasnije do 31. prosinca 2004. Agencija će započeti djelovati najkasnije 1. ožujka 2005. Do početka djelovanja Agencije poslove iz njene nadležnosti obavljat će tijela sveučilišta i Ministarstvo.

(7) Sva ostala tijela predviđena ovim Zakonom ustrojiti će se najkasnije do roka iz stavka 5. ovoga članka. Do tada će tijela izabrana prema dosadašnjim propisima nastaviti svoj rad.

Članak 120.

(1) Sveučilišni i stručni studiji prema propisima koji su vrijedili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona izjednačeni su s odgovarajućim sveučilišnim diplomskim odnosno stručnim studijima prema ovome Zakonu, a osobe koje su ih završile imaju ista prava koja imaju osobe koje završe odgovarajući studij prema ovome Zakonu, uključivši i pravo na akademski ili stručni naziv iz članka 72. i 73. ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu tražiti od visokog učilišta na kojemu su stekle akademski naziv da im u postupku i pod uvjetima predviđenim općim aktom visokog učilišta izda ispravu (potvrdu ili diplomu) o tome da prije stečeni akademski naziv odgovara nekom od akademskih naziva iz članka 71.-74. ovoga Zakona, te nakon što dobiju takvu ispravu mogu koristiti akademski naziv prema ovome Zakonu. Ako visoko učilište na kojemu je stečen akademski naziv ili njegov pravni slijednik ne postoji, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje odredit će visoko učilište koje će odlučiti o zahtjevu. Ako je visoko učilište općim aktom utvrdilo da prije stečeni akademski naziv odgovara nekom od akademskih naziva iz članaka 71.-74., osobe iz stavka 1. ovoga članka novi akademski naziv mogu koristiti i bez izdavanja potvrde ili diplome.

(3) Doktorati znanosti stečeni prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona istovrsni su s doktoratima znanosti stečenim prema ovome Zakonu, te osobe

koje su ih stekle imaju ista prava kao i osobe koje su doktorat znanosti stekle prema ovome Zakonu.

(4) Osobe koje su prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle magisterij znanosti mogu, sukladno općem aktu sveučilišta, steći doktorat znanosti obranom doktorskog rada prema propisima koji su vrijedili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, najkasnije u roku od osam godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Visoko učilište može, ako je to predviđeno njegovim općim aktom, osobama koje su upisale poslijediplomski znanstveni magistarski studij prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ali taj studij nisu dovršili, omogućiti na njihov zahtjev da, uz ispunjavanje određenih uvjeta (polaganje ispita, izvršavanje drugih obveza), studij završe izradom doktorske disertacije i time steknu doktorat znanosti.